

Primorski dnevnik

Postima plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 500 lir

Leto XXXVIII. Št. 232 (11.360)

TRST, nedelja, 24. oktobra 1982

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 28. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

Ohraniti odprto mejo

Strogi stabilizacijski ukrepi v Jugoslaviji odražajo vso težavnost njenega gospodarskega položaja, predvsem zastajanje proizvodnje, večanja primanjkljaja v plačilni bilanci in ogrožanja zunanje likvidnosti zaradi hudih zadolžitve. Drastičnost ukrepov potrjuje, da z njimi ni bilo mogoče več odlašati; prisotni so tudi občutki, da so bili podvezni z zamudo.

Ni naša naloga ugotavljati zakaj je do takega položaja prišlo in ali je večji delež krivde zanj na svetovni gospodarski krizi, ki se je začela z »naftno krizo«, ali v lagodnosti domačega gospodarstva, oziroma presežanja notranje potrošnje čez mejo zmogljivosti, v slabo načrtovanih investicijah ali neizpolnjevanju raznih ukrepov in samoupravnih dogovorov. To bodo morali storiti odgovorni dejavniki in vsa jugoslovanska samoupravna družba sama, in nobenega razloga nimamo, da ne bi zaupali, da bo to narejeno, čeprav tudi za ceno še bolj radikalnega ukrepanja in zaostrovanja individualne in kolektivne odgovornosti. Navsezadnje je morala jugoslovanska družba med vojno in v vsem povojnem obdobju premagovati težave, ki verjetno niso bile manjše od sedanjih in je iz konfrontacije z njimi vedno izšla zmagovalno. Način, kako so množice reagirale na te ukrepe, nas lahko v tem samo potrjuje. Prav tako nas lahko v tem potrjujejo odgovori na te ukrepe v svetu, med katerimi prevladuje zaupanje v sposobnost družbenih sil Jugoslavije, da bodo kosi nelahkih nalogi.

Ko v teh dneh beremo in poslušamo izjave ljudi na vodilnih mestih v federaciji in posameznih republikah in avtonomnih pokrajinah, pa tudi glasove iz baze, nujno prihajamo do zaključkov, da je pri vseh močno prisotna zavest skrajne resnosti položaja, obenem pa tudi odločenost, da se ta položaj premesti za ceno odprave, nikakor pa ne za ceno odstopanja od splošne usmeritve, ki je neločljivo vezana na sistem samoupravnih družbe in demokracije samoupravnih interesov skupnosti. V tem je nedvomno potrdilo čvrstosti notranjega političnega sistema in mednarodne kolokacije države ter odgovor vsem tistim, ki zunaj države, pa tudi v njej, računajo na pretrese, ki bi lahko porušili vse, kar je bilo med narodnosovobodnim bojem in v po vojni graditvi samoupravne socialistične družbe doseženo.

Trst in Gorica sodita glede na vseščino z Jugoslavijo oziroma Slovenijo, nedvomno med najbolj občutljive opazovalnice, z katerih se tudi najbolj konkretno odseva učinki gospodarskih ukrepov v Jugoslaviji. Odprta meja, ki je sed dolgoletnih prizadevanj za obeh straneh in obenem tudi dokaz odprtosti jugoslovanskega sistema in njene mednarodne politike, je bila in je barometer, ki dokazuje, da ni tako težko tudi najmanjša niha.

In kako sta obe mesti reagirali na stabilizacijske ukrepe v Jugoslaviji, oziroma na posledice, ki so jih imele na tej strani meje? Objektivno je treba ugotoviti, da z veliko zaskrbljenostjo, ki presega zgolj sebične interese. Če izvažemo nekatere zares redke historične reakcije v dobro znanih skrajnih desničarskih krogih, so vse družbene strukture od političnih do upravnih in gospodarskih izkjučile vsak dvom glede pravice Jugoslavije da sprejema ukrepe, ki jih ima za potrebne za premostitev težkega gospodarskega položaja. Zaskrbljenost nima političnih, pač pa gospodarske razloge v neovrgljivem dejstvu, da je posebno Trst, pa naj so bile in so v določenih krogih še prisotne tendence zapiranja, gospodarsko odvisen od svojega naravnega zaledja. Odprta meja pomeni pomemben vir blaginje, ki ga danes, ko je ta vir začasno praktično usahnul, nihče več ne zanika, ker je preveč očiten, saj je že in se bo v naslednjem razdobju še mnogo bolj odrazil na hudi krizi ne le trgovinski, pač pa tudi vse druge dejavnosti. Se več, danes celo nasprotniki ali vsaj tisti, ki se ne navdušujejo za sodelovanje z Jugoslavijo ugotavljajo, da je bilo zgrešeno, da se je Trst udajal v jugoslovansko politiko, ki mu pripadajo na stotine milijard lir, ni naredil pomembnejšega koraka (ali mu celo la nasprotno), ki ga predstavlja industrijsko sodelovanje tudi na

širšem območju obmejnega pasu in preko njega.

Zato so danes pri nas daleč močnejši tisti glasovi, ki bi skupaj z jugoslovanskim gospodarstvom želeli iskati poti tesnejšega, toda kvalitetnejšega in zato tudi trajnejšega gospodarskega sodelovanja. Ti krogi izražajo tudi željo, da bi imeli restriktivni ukrepi v Jugoslaviji omejeno trajanje in da bi bili omiljeni vsaj kar zadeva maloobsejni promet, ki je dajal toliko krvi obmejnemu gospodarstvu na obeh straneh in v marsikateri omogočil tudi že komplementarnost sosednjih področij.

Slovenci v zamejstvu pa smo na stroge restriktivne ukrepe v Jugoslaviji reagirali z zaskrbljenostjo še iz dodatnega, v mnogem celo prvenstvenega razloga. Odprta meja pomeni za nas stik z matično deželo, kot pomeni stik z matično deželo za italijansko manjšino v Jugoslaviji. Bil smo tista komponenta naše družbe v deželi Furlaniji - Julijski krajini, ki smo jo gradili najbolj zavestno, najbolj zavzeto, najbolj zainteresirano. Brez odprte meje bi bili odrezani od živih sokov matičnega naroda, naš položaj bi bil neprimerno težji, asimilacijski pritisk bi bil vedno večji. Preko meje smo ustvarili dobesedno kapilarno sodelovanje na kulturnem, športnem in znanstvenem področju. Ki ni bilo omejeno samo na našo narodnostno skupnost. Odprta meja je nam in vsemu obmejnemu prebivalstvu prila v kri in meso kot institucija, brez katere bi ne mogli dihati, se razvijati in krepiti. Prišla nam je v zavest kot občutek varnosti in zadovoljstva, da živimo na območju, na katerem smo s skupnimi napori ustvarili še prisilno najbolj odprto mejo v Evropi in v praksi vevati veljati helistično načelo mednarodnega sodelovanja in varnosti.

Restriktivni ukrepi za prehajanje meje tudi v maloobsejnem prometu so nas zato prenesli in nas zaskrbili. Sprejemamo na znanje zagotovila o njihovi časovnosti in zagotovila o olajšavah za izmenjavo na področju kulture, športa, delovne sile, družinskih odnosov in še kaj, toda zaskrbljenost ostaja.

Ko izražamo željo, da bi bilo v maloobsejnem prometu v najkrajšem času povisano število letnih prehodov brez pologa, da bi kmalu bili tudi ostali ukrepi v zvezi s prehodom meje uklenjeni, ne delamo tega samo iz zornega kota interesov narodne manjšine, marveč iz iskrene in globoke želje, da bi učinek ukrepov za gospodarsko sanacijo v Jugoslaviji bil čim hitrejši in čim večji. V tej želji smo tudi mi pripravili sprejeti svoj delež, ki pa ne bi smel biti tak, da bi odprta meja - naš pomos - ne bila več to, kar je bila doslej.

JOŽE KOREN

V NOVM MESTU KONGRES ZSMS

Slovenska mladina ocenjuje delovanje svoje organizacije

NOVO MESTO — V Novem mestu so se večer zbrali na 11. kongresu Zveze socialistične mladine Slovenije mladi delegati v Slovenijo, da bi razpravljali in ocenili delo, ki so ga opravljali v zadnjih štirih letih po novogoriškem kongresu in si zadali smernice za nadaljnje delovanje. Kongresa slovenske mladine so se poleg uglednih predstavnikov slovenskega družbenopolitičnega življenja in mladine iz drugih republik udeležili tudi predstavniki zamejske mladine iz Koroske in iz Italije, med katerimi delegacija mladinskega odbora SKGZ.

Delegati in goste je v imenu centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije in republike konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva pozdravil predsednik centralnega komiteja ZKS Andrej Marinc.

Uvodno poročilo kongresa je podal predsednik republiške konference ZSMS Daria Colarič. Njegov izvajanje je bilo zelo realistično in obenem kritično do sedanjega položaja v Jugoslaviji in podrobnje do delovanja ZSMS. Obravnavala je vsa prejšnja vprašanja, s katerimi se srečujejo mladi, od zaposlovanja, stanovanjskega vprašanja pa do izobraževanja, vklju-

PRED RAZPRAVO O FINANČNEM ZAKONU

Andreatta se samo šali Spadoliniju pa gre zares

Vse manj možnosti za preživetje vlade - Andreatta sprožil val polemik - Spadolini hladno sprejet v Turinu

RIM — Vse več je takih, ki so že prepuščeni, da Spadolinijevi vladi ne bo uspelo prestati preizkušnje, ki jo predstavlja odobritev finančnega zakona; pa ne samo zaradi številnih nasprotij, ki jih zakon vsebuje, temveč tudi vsled vse bolj napetih političnih odnosov v vladi sami.

Protagonist zadnjega dogodka, ki je preplaval kronike, je sam zakladnik minister Andreatta; ob zaključku razprave v komisiji za proračun, je demokratski minister povzel zamisel socialista Cicchitta in kot za šalo iznesel predlog o zamrznitvi plač in cen za obdobje vsaj šestih mesecev. Pojasnil je, da je elektronskemu računalniku zaupal izrednih konkretnih učinkov take izbire, ki je ne moremo posnati po francoskem modelu; izračun naj bi obeljal zanjeto proračunsko nacionalnega dohodka, obitno izboljšanje plačilne bilance do tujine, pa tudi konkretno možnost za ponovno ožvitev investicijske politike. Kmalu zatem pa je Andreatta vendarle pojasnil, da ni šlo za resno za-

avtomobil zasula toča pet — in desetlinskih kovancev. Spadolinijeva turinška turneja se je potem nadaljevala z ledenim sprejemom, ki ga je predsedniku turinski župan pripravil med razpravo, ki je razstavo odprla. Komunisti Novelli je izjavil, da ne namerava govoriti o Garibaldi in je raje prizadelo dal seznam dramatičnih problemov, ki jih je gospodarska kriza povzročila v Turinu in njegovi deželi, kjer je na desne 150 tisoč brezposelnih in na desetne tisoče delavcev v dopolnili blaginji.

R. G.

Carstens bo jutri prispel v Italijo

RIM — Zahodnonemški predsednik Karl Carstens bo prispel jutri na petdnevni obisk v Italijo. Prva dva dneva bo imel pogovore v Rimu, nato bo obiskal Palermo in Milan, v četrtek pa ga bo v Vatikanu sprejel tudi papež Janez Pavel II.

Resnici na ljubo pa je izjava, kot da bi dregnil v srčenje gnezdo, vzbudila val polemik. Ne samo, ker se je mnogim zdelo dokaj nenavadno, da neki minister pride s tovrstnim predlogom na dan prav v trenutku najintenzivnejše razprave o gospodarski politiki vlade in brez pravega posvetovanja z njenimi ostalimi člani, temveč tudi zato, ker je prav Andreatta v prvi vrsti odgovoren za finančni zakon, ki ga bodo 8. novembra predstavili v parlamentu, kjer bo kot na prvo oviro takoj na letel na plaz dovoli in popravkov radikalcev. To pa je dokaz, pripominjajo mnogi, da niti sam Andreatta ne jemlje resno svojega predloga. Poleg tega pa opozarjajo na globoke razlike med Italijo in Francijo. Mitterrandu ni težko uresničevati take politične izbire, saj ima podporo države, ki ga je izvolila z več kot 50-odstotno večino — pa ne samo to: pariška vlada je konkretno dokazala, da razpola s številnimi sredstvi za resničen nadzor nad cenami. Andreattov predlog bi se dejansko prevedel zgolj v zamrznitev plač in to prav gotovo ne vseh, ampak samo delavskih, so soglasno izjavili mnogi sindikalni voditelji. Generalni tajnik ULL Benvenuto, v dnevniku PSI na primer trdi, da gre za popolnoma nesmiselno predpostavko.

Izvedelo se je, da niti Giovanni Spadolini ni bil navdušen nad predlogom svojega ministra. Vendar pa ima ministrski predsednik še vrsto drugih težav. V Turinu, kamor se je odpravil na otvoritev razstave o Garibaldi, ga je dočakala hrupna manifestacija nezadovoljstva stotin delavcev v dopolnili blaginji: ob vohu v palačo Carignano je predsednikov

Bisvi tajnik misovske sekcije in San Giovanni al Natone je bil na begu vse od spodletlega poskusa preusmeritve političnega letala z ronskega letališča, v katerem je izgubil življenje 21-letni neofašist in bivši pedalec Ivano Boccaccio iz Vidma. Cicuttinji je namreč za akcijo izročil svoj samokres tipa slugers, priskrbel mu je padalo in ga s svojim avtomobilom iz Vidma prepeljal na tržaški avtobusni terminal za ronsko letališče. V istem avtomobilu so Cicuttinji leto prej zasadiili varnostni shod, ki je na Almirantejev shod na Goldonijem trgu v Trstu peljal železne drogeve, verige in pendreke. Za ta podvig je moral plačati le 80 tisoč lir globe, sodnikom se je bržkone smilila zaradi invalidnosti: kot otrok je namreč izgubil levo roko v eksplozivni neke bombe. Vsekakor pa ga ni invalidnost motila, da je bil med vodilnimi možgani neofašistične organizacije »Ordine nuovo« za Furlanijo. Preusmeritev na ronskem letališču je bržkone prav on načrtoval, a s preventivnim begom v tujino se je ob podpori svojih »kameradov« spretno izognil roki pravice.

Kritiki je navsezadnje imel Cicuttinji kot skoraj vsi fašisti iz Furlanije - Julijske krajine čisto dovolj. Dovolj je, da se spominjamo, kako je potekala preiskava po petoveljskem atentatu, v katerem so v eksplozivni z razstrelivom razlence trije karabinjerji, pa nam je jasno, da je klub jasnim namigom na fašistično ozadje in odgovornost nekdo ščitil furlanske »kamerade«. Karabinjerji so pod vodstvom polkovnika Mingarelli pošli za rešetke sedem Gorčanov, ki niso imeli z atentatom blage veze. Na procesu se je izkazalo, da so bile obtožbe neutemeljene in bržkone tudi zgrešene, da se je moral pred sodniki zagovarjati celo polkovnik Mingarelli, ki so ga obtožili, da je izkrižval preiskavo. Visoki karabinjerski častnik pa se je še nekoliko izmuzel, saj so ga opustili, češ da se je samo zmotil v svoji vni pri iskanju krivcev za vsako ceno.

K sreči so vsi papirji iz »doma« rok romali v roke beneškega tožilca Fortun, ki je formalno obtožil odgovornosti za petoveljski atentat prav Cicuttinji. Do tega zaključka je prišel na podlagi analize glasu neznanca, ki je

IZJAVI FIORETTA IN ZANONEJA

Odpraviti omejitve za prehode čez mejo

RIM — Italija stalno sledi razvoju dogodkov po zadnjih ekonomskih ukrepih, ki jih je sprejela jugoslovanska vlada v svojih stabilizacijskih prizadevanjih. To je izjavil podtajnik italijanskega zunanjega ministrstva Mario Fioretti, ki je dejal tudi, da Italija upošteva in razume vzroke, zaradi katerih je Jugoslavija morala sprejeti stabilizacijske ukrepe, kot tudi njihovo časovnost in izrednost, da pa ne bi smeli okrniti obmejnega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo, ki že več časa predstavlja temeljno vrednoto dobrososebnih odnosov med obema državama. Fioretti je tudi poudaril, da ja italijanska vlada imela vedno razumevanje za težave, ki so se pojavile zaradi izrednih okoliščin, da so pa vendarle skrajno zaskrbljujoči prvi podatki, ki govorijo o osebem prometu preko meje, izjeme, ki so jih sklenile uvesti jugoslovanske oblasti, pa niso privedle do nobenega bistvenega izboljšanja tega vprašanja.

O istem vprašanju je govoril v Vidmu tudi tajnik PLI in poslanec Valerio Zanone, ki je dejal, da so omejitveni ukrepi na meji v ostrem nasprotju z videnskim sporazumom, pa tudi s pogodbo o sodelovanju med Jugoslavijo in Evropsko gospodarsko skupnostjo. Zato je zahteval, naj se na meji takoj vzpostavi prosto prehajanje oseb čez mejo med obema državama in to brez obveznega denarnega pologa.

PO DESETLETNEM BEGU ZAKASNELI USPEH ITALIJANSKIH PREISKOVALCEV

V MADRIDU ARETAL NEFAŠISTA CICUTTINJA DOMNEVNEGA KRIVCA ZA PETOVELJSKI ATENTAT

V odsotnosti je bil obsojen na 11 let zopora zaradi sodelovanja pri poskusu preusmeritve nekega letala z ronskega letališča - Pri aretaciji so sodelovali funkcionarji Digosa iz Vidma

VIDEM — V petek popoldne so v Madridu agenti posebnih oddelkov španske policije s sodelovanjem funkcionarjev Digosa iz Vidma aretirali 35-letnega neofašista Carla Cicuttinji, ki je bil v odsotnosti obsojen na 11 let zopora zaradi sodelovanja pri preusmeritvi nekega političnega letala z ronskega letališča oktobra leta 1972 in ki je bil obenem obtožen, da je vpleten v petoveljski atentat.

Namestnik videmskega kvestorja Romano je na včerajšnji tiskovni konferenci povedal, da se je načrtno iskanje pobežlega Cicuttinji začelo pred dobrim letom, predvčerajšnjem pa so ga aretirali v Madridu. Morda pa je tudi on podobno kot umirajoči Pagliai povsem nenevaren za tiste, ki so iz njega kuljaja vleki niti črnege prevarništva.

IZJAVA SEN. JELKE GERBEC OB OBNOVITVI RAZPRAVE O GLOBALNEM ZAŠČITNEM ZAKONU

KD vztraja pri nesprejemljivem ločevanju Slovencev v kategorije

Konec novembra avdicija v naši deželi - Sen. Vernaschi upa, da bo mogoče razlike zmanjšati - Omejevalno stališče podtajnika pri predsedstvu vlade Olceseja

V zvezi z vestjo, da se je v Rimu po večmesečnem premoru sestel ožji senatni odbor za pripravo zakona o globalni zaščiti Slovencev v Italiji, smo slovensko komunistično senatorko Jelko Gerbec zaprosili za dodatna pojasnila, ki nam jih je rada volje dala:

«Ožji odbor prve ustavne komisije v senatu se je sestel po dolgem premoru. Zabili smo s kratko ilustracijo komparacij, ki suja v predložilo koordinatore Vernaschi (v glavnih oblikih) in jaz (vseh členov in vse problematike štirih zakonih osnutkov), ter z bežnim pregledom glavnih vprašanj, ki razlikujejo predložene zakone.

Sklenili smo, da ta pregled še nekoliko poglobimo na prihodnji seji, ki bo v sred 27. oktobra, da se izrečejo tudi člani odbora, ki tokrat niso bili prisotni. Na tej seji so bili namreč prisotni, poleg predsedujočega senatorja Vernaschia, še senatorji Beorchia za KD, Fontanari kot podpisnik osnutka Slovenske skup-

nosti ter Berti in jaz za KPI. Določili smo tudi, da se konec novembra podajo člani odbora v Furlanijo-Julijsko krajino na avdicije s predstavniki organizacij in ustanov.

Seznam vseh slovenskih organizacij Trsta, Gorice in Vidma, sem pred časom že predložila in sicer v dveh oblikah: seznam vseh organizacij, laičnih in katoliških, in seznam pomembnejših osrednjih organizacij. Na sestanku je bil še govor o potrebi, da se zaslišijo tudi zastopstva dežele in krajevnih ustanov vseh treh pokrajin.

Seveda so že prišli na dan preveč močne razlike s senatorjem Beorchio, ki je trmasto zagovarjal stališče KD glede vprašanja določitve teritorija in izjavil, da glede na to KD odstopa od svojega predloga, da se določita dva samostojna območja, ki naj bi vsebovala različno stopnjo pravice, da se opustijo obsevi videmske pokrajine, da se te pristojnosti ne prepusti deželi, (kar predlagajo drugi osnutki). Sen. Beorchia je tudi zagovarjal potrebo, da se predno-

sno slišijo italijanske ustanove. Na njegovo izvajanje sem odgovorila, da gre za zakon o zaščiti Slovencev, in da mora imeti zato manjšina prednost, da se ji mora dovoliti, da odigra vlogo subjekta pri določanju zakonodaje, ki naj bi ščitila njene pravice. Pri tem je menda dovolj očitno, da ne gre za kronološko prednost, temveč za politični poudarek.

RIM — «Mislim, da bomo najpogostejše v drugi polovici novembra opravili informativne pogovore v Furlaniji - Julijski krajini in da bomo lahko rezultate, do katerih bomo prišli, predložili komisiji za ustavno vprašanja,» nam je rekel Luigi Vernaschi, senator krščansko-demokratske stranke, predsednik ožjega senatnega odbora za pripravo osnutka zakona o globalni zaščiti Slovencev v Italiji.

«Lahko rečem, da obstaja politična volja za rešitev problema slovenske manjšine,» pravi Vernaschi. «Pripominjam pa, da je pristop posameznih političnih sil različen.» Vernaschi upa, da bo mogoče razlike zmanjšati med pogovori na temen, s predstavniki tamkajšnjih organov oblasti, manjšinskih organizacij ter slovenskih in italijanskih kulturnih organizacij in ustanov. Kako hitro bo telesa pripravila zakonskega besedila, pa bo, po Vernaschijevem mnenju verjetno odvisno predvsem od tega, ali bo mogoče najti srednjo pot med predlogi KPI, PSI in Slovenske skupnosti ter osnutkom krščanske demokracije, ki vsebuje nesprejemljivo načelo razlikovanja med Slovenci in tržaški in gorški pokrajini na eni strani in tistimi, ki živijo v videmski pokrajini na drugi strani.

Potek parlamentarnega postopka pa bo odvisen ne nazadnje tudi od stališča Spadolinijeve vlade, ki je zdaj zavito v meglo skrivnosti. Vlada je namreč splošno pripravi la neuraden predlog zakonskega osnutka, ki pa pa potem ni dala v obravnavo parlamentu. Kolikor se ve, se ta osnutek ne razlikuje bistveno od predloga krščansko - demokratske stranke, v nekaterih točkah pa je celo bolj restriktiven.

Predsednik vlade Spadolini je med razpravo z zaupniki v poslanski zbornici konec avgusta izjavil, da si vlada pridržuje pravico do samostojnega pristopka k razpravi o zakonu o globalni zaščiti. Senator Vernaschi meni, da bi bilo dobro, če bi vlada morebitni osnutek predložila čimprej; navadno namreč v takem primeru parlamentarni postopek teče dalje na osnovi vladnega osnutka. «Toda če bomo prej opravili informativne avdicije,» pravi Vernaschi, «potem bomo lahko vladne predloge že soočili z zahtevami, ki jih bomo zbrali na terenu.»

Ali bo torej vlada sploh predložila svoj zakonski osnutek in kakšen bo njegov osnovni ton? Del odgovora na to vprašanje vsebuje izjava, ki nam jo je dal podsekretar pri predsedstvu vlade republikanec Vittorio Olcese, ki pravi: «Bodoči državni zakon o zaščiti — in pri tem bi rad opozoril, da se je predsednik vlade med predstavitvijo vladnega programa v parlamentu skliceval na morebitno lastno pobudo vlade v tej zadevi — bo moral izhajati iz dosedanjega izkustva, tako, da bo racionaliziral in izpopolnil morda neorganski a vsekakor pomemben sistem zaščite, ki je že zdaj značilen za narodnostno - kulturno življenje slovenske jezikovne skupine v Furlaniji - Julijski krajini.

To bo moralo biti v skladu z o-simskim sporazumom, ki je zaščiti manjšin odvzel mednarodni značaj, in je v celoti prepuštil eni in drugi državi, Italiji in Jugoslaviji, skrb za ohranitev dogovorjene stopnje zaščite, od potrebnih postopnih izboljšav.

V tem smislu se potreba po dopolnitvah kaže — ne da bi se spuščali v podrobnosti — zlasti na področju predpisov o uporabi jezika v občevaranju z državno upravo in pri organizaciji šolskega sistema s poukom v slovenscini. Treba pa je vsekakor paziti, da ne bi dali določilom o zaščiti kakršnegakoli prisilnega značaja in treba je tudi jasno opredeliti o zemeljska območja zaščite, tudi zaradi različnih stopenj ukrepov.

Na osnovi te izjave bi mogli sklepati predvsem dvoje: prvič, da vlada še vedno resno razmišlja o tem, da bi predložila tudi svoj osnutek zakona; in drugič, da bo ta osnutek vseboval zgolj delne izboljšave obstoječega stanja, ki pa ne bodo enake za vse pripadnike slovenske manjšine.

ANDREJ NOVAK

NADALJUJE SE BORŠNIKOVO SREČANJE

GLEDALIŠČE MED LJUDI!

Pod tem geslom so pripravili v teh dneh vrsto gledaliških nastopov po vsej Štajerski - Partizanski miting z »Gledališčem ljudske vstaje«

(Od našega poročevalca)

MARIBOR — Praznik gledališča in umetniške odroke besede se nadaljuje. Boršnikovo srečanje je po upodnih slavnostih, otvoritvah razstav, podelitvah zlatih značk in plaket zaslužnim gledališčnim delavcem vse v lesku gledališke ustvarjalnosti, v oklepju boginje Talije, kateri praznujemo »služi«. Pa ne samo to. Boršnikovo srečanje je tudi in predvsem ljudski praznik, praznik tistih, ki jih umetniška beseda privlači, a nimajo vedno priložnosti da bi ji prisluhnili v reprezentativni dvorani. Zato gre manifestacija med ljudi, gledališčniki potujejo po širši mariborski regiji po vsej Štajerski, da bi bila participacija čim bolj množična. Težko je opisati ali samo naštet vse prireditve, ki spremljajo tekmovalni program, saj gre do znanstvenih simpozijev, mladinskih predstav in recitalov vse do razstav, literarnih večerov in drugih nastopov.

Pomembno vlogo na BS ima tudi Gledališče ljudske vstaje, ki prav letos praznuje jubilej — 10-letnico obstoja. V tem obdobju je to potujoče gledališče imelo skoraj 300 predstav v kasarnah, na kmetijah, v tovarnah itd. ter s svojim po-slanstvom, s svojim borbenim sporočilom navezovalo občinstvo na izročila in tradicijo NOB. Tako je bilo tudi večerj opolne na velikem partizanskem mitingu v Leskovcu pri Slovenski Bistrici, kjer se je, kljub dežju in mrazu, zbralo veliko ljudi, da prisluhne besedi Gledališča ljudske vstaje. Neopozaben dogodek je bil to, ki je še enkrat dokazal strnjeno in zavest ljudi, katere ne more omajati še tako huda gospodarska kriza.

Tekmovalni spored BS teče v starem poslopju Drame SNG Maribor, kajti novo gledališče se ni nared. Sinoči smo gledali predstavo Wendyja

Keselmanna »Sestri« v izvedbi Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja, v petek pa sta bili kar dve uprizoritvi. Gledališče Glej je na malem odru zaigralo »Nj človek: kdor ne umre« Velimira Stojanovića. Če nas je lanskoletna predstava »Jaslice« nekoliko razočarala, pa so se letos glejci, predstavili v lepši luči. V režiji Vinka Nardorferja se je pred nam razpletala drama med bolniki in zdravniki, med ljudsko pametjo in znanostjo, ki vselej ne more nati odgovorov na stike, ne samo fizične, človeka. Predstava gledališča Glej je bila vsekakor pretresljiva in estetsko človeške nemoči je vsekakor stopnjevala tudi ironija, ki je izvajalca grenak smeh.

Večer je zapolnil nastop slušateljev ljubljanske Akademije za gledališče, radio, film in televizijo, ki so dali v presoji občinstva in strokovni žiriji Pinterjeve »Stare čase«. Delo angleškega dramatika Harolda Pinterja ni nič posebnega, najbrž je zapoznelo glede na sedanjí trendut v mo izostrena poetična nota. Vendar pa je bila predstava zanimiva in celo pomembna glede na dejstvo, da so se predstavili igralci, ki so si po študiju tudi evropsko pridobili ta status. V režiji Bojana Drbovca so igrali Dušanika Ristič, Saša Pavček in Bojan Umek. Igra vseh treh je bila na dostojni ravni, se posebej naj je zanimal Bojan Umek, ki je letos okrepil vrste SSG iz Trsta. Njegov angažma je bil vsekakor posrečen in dalekoviden, saj bo Umek odigral tudi v našem odru vredne in vrhunske vloge, kar je seveda potrdil že v petek v Mariboru. Drepi pa bo na sporedu težko pričakovana »Smrad opera« Svetlane Makarovič in izvedbi Slovenskega mladinskega gledališča.

MARIJ ČUK

ZELO POMEMBEN SKLEP TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

Občina bo postavila dvojezično ploščo na pročelje nakdanjega Narodnega doma

Resolucijo v ta namen je predstavil svetovalec «Movimento Trieste» Parovel, podprle pa so jo stranke ustavnega loka - Proti fašisti in Lista za Trst

«Tržaški občinski svet poverja mandat občinskemu odboru, da sporazumno s tržaško univerzo postavi na pročelje poslopja, ki so ga vrnilo mestni skupnosti in potrebam krajevnega vseučilišča in v katerem je bil nekdo sedež Narodnega doma, spominsko ploščo v italijanski in slovenski. Plošča naj obeležuje ta dogodek ter izpriča obdobje kriminalnih dejanj, ki so 13. julija 1920 dosegli vrh s požigom Narodnega doma in ki predstavljajo začetek fašističnega rovanja v Trstu. Stroki za postavitev plošče bodo v breme občinski upravi, ki bo ob tej priložnosti tudi priredila uradno slovesnost.»

To je besedilo resolucije, ki jo je v petek zvečer po dolgi in ostri razpravi izglasoval tržaški občinski svet na predlog svetovalca gibanja «Movimento Trieste» Paola Parovela. Resolucija je zelo važna, saj v svojem bistvu izpričuje neki nov odnos do objektivnega poznavanja tistih krvavih povojnih časov, ki jih je tako imenovana uradna zgodovina prevečkrat prikazala v povsem izkrivljeni luči ali v mnogih primerih celo zakrivala. Razdejavanje in požig Narodnega doma sta bili prvi tragični etapi pri razvoju fašističnega gibanja v naših krajih in spomin na tiste do-

godke izpred več kot šestdesetih let predstavlja politično in kulturno dediščino ne samo Slovencev, ampak tudi antifašističnega Trsta. To misel je v petek zvečer v debati zelo dobro izrazil svetovalec Spešić (KPI), ki je poudaril, da je postavitev plošče na bivanem Narodnem domu namenjena ne samo Slovencev, ampak zlasti Italijanom, ki imajo pravico do stvarnega spoznavanja novejšega zgodovine mesta. Kot smo že omenili je omenjeno resolucijo predstavil in tudi utemeljil svetovalec MT Paolo Parovel, njegova izjava pa so povzročila prave žolčne izbruhe ne samo faš-

stov, ampak tudi določenih desnih svetovalcev LpT, katerim pa je deloma uspel manever, da bi odgovorno debato spremenili v prekanje in v zmedo. Po sprejetju nekaterih amandmajev KD, KPI in PSI, pa je prevladala razsodnost in prišlo je do glasovanja.

Resolucijo za postavitev dvojezične plošče na pročelje bivšega hotela Balkan so podprli komunisti, demokristjani, socialisti, socialdemokrat De Gioia, podžupan Pacor (PRI) in seveda Parovel (MT). Proti pa so glasovali fašisti in vsi prisotni listarji, medtem ko se je odbornik Fragiaco (PRI) vzdržal. Parovelova resolucija je prešla skupno 25 glasov, proti njej pa je glasovalo 22 svetovalcev. Mimo političnih ocen petkovskega sklepa tržaškega občinskega sveta pa ne moremo mimo dejstva, da se je v petek koalicijski LpT - listi razšla ob tako pomembnem glasovanju, kar je prvič po Cecovini izvolitvi za župana.

Danes v Barkovljah podelitev značk OF

Združene aktivistov narodnoosvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje nadaljuje s podeljevanjem spominskih značk OF, ki so jih do sedaj prejeli že številni aktivisti tržaškega področja.

Tokrat so na vrsti aktivisti in aktivisti Barkovljah, ki bodo prejeli to pomembno priznanje na slovesnosti, ki bo danes, 24. t.m., ob 17. uri v domači prostorni dvorani v Ul. Cerreto 12. Na slovesnosti bodo sodelovali otroci domačih osnovne šole ter mladinski pevski zbor, ki bodo nastopili v kulturnem delu prireditve. Kot že drugod to torej tudi slovesnost ob podeljevanju spominskih značk aktivistov tega področja praznik ne samo za odlikovance, temveč za vse napredne prebivalce Barkovljah. Prav tako pa tudi lep prispevek delovanju domačega prosvetnega društva, ki se je z velikim navdušenjem lotilo dela, ki je sicer zahtevno in težavno, ki pa bo, ob res veliki zavzetosti članov odbora in vseh ostalih prav gotovo obrodilo sadove in ponovno povišalo kulturno dejavnost v tem delu tržaškega predmestja.

Tradicionalni sobotni živ-zav jugoslovanskih turistov - nakupovalcev po tržaških ulicah spada že v preteklost. Mesto je bilo včeraj neobičajno tiho in mirno, na nabrežjih si z lahkoto dobili parkirniške za vozilo, pa tudi okrog glavne ribarnice ni bilo avtobusov z jugoslovansko registracijo. Nekaj jugoslovanskih avtomobilov pa smo le opazili tu pa tam, vendar je bilo njihovo število po vsem sodeč zelo omejeno, kar so nam sicer potrdili tudi pripadniki mejne policije.

Zanimalo nas je, kako je z dinarjem po devalvaciji in po uvedbi nedavnih restrikcij. Ker so banke ob sobotah zaprte, smo zato obiskali nekaj menjalnic. Čeprav so se izjave uradnikov nekoliko razlikovale od menjalnice do menjalnice, lahko potegnemo naslednje zaključke. Glede kotacije dinarja, zlasti glede verjetnostnega razvoja dogodkov v prihodnjih dneh, vlada v mestu precejšnja negotovost. Menjalnice so večinoma odkupovale jugoslovansko valuto po 16. lir, v nekaterih primerih pa po 17. lir. Pomudba dinarjev je bila zelo omejena.

Glede tečaja 12 lir za dinar, ki smo ga zabeležili v petek in ki predstavlja najnižjo doslej zabeleženo kotacijo na našem območju, je večina uradnikov v menjalnicah mnenja, da je nerealen in da so ga posamezne banke uvedle zgolj iz negotovosti, iz spekulativnih razlogov ali kot pretežno, da bi začasno odvrnile ponudnike. Tudi tečaj 16 lir za dinar ne ustreza dejanski vrednosti jugoslovanske valute - so menili - ter je pričakovati, da se bo tečaj v prihodnjih dneh nekoliko popravil, in sicer tudi zaradi tega, ker povpraševanje po dinarjih narašča.

Zdesetkan je v zadnjih dneh tudi priliv drugih valut, tako zlasti ameriških dolarjev in zahodnonemških mark, pač pa je opaziti, da vnovič sicer redki jugoslovanski turisti čedalje več travellers-čekov. Te vrednotnice pa niso posebno priljubljene v tržaških menjalnicah, kjer so si baje v bližnji preteklosti nabrali glede tega nekaj neprijetnih izkušenj. Uradnik v neki menjalnici nam je v tej zvezi dejal, da tretjina z jugoslovanskimi turisti na podlagi

čekov največ do 100 dolarjev oziroma do ustrezne protivrednosti v drugih valutah.

Vprašanje najnovejših restrikcij v Jugoslaviji in njihovih posledic za tržaško gospodarstvo bo v torek predmet razprave na dveh sejah, in sicer na ravni deželne vlade (seje se bodo udeležili odborniki za trgovino Bertoli, za načrtovanje Coloni in za promet Rimaldi ter zastopniki trgovinskih združenj iz Furlanije-Juljske krajine) sestala pa se bo tudi deželna komisija za izvajanje osimskih sporazumov, ki ji predseduje A. Pittoni. Na pobudo tržaške avtonomne federacije KPI pa bo jutri ob 20. uri v konferenčni dvorani v Ul. Madonna 19 srečanje z razpravo na temo «Kakšna prihodnost za tržaško trgovino?», na katerem bodo razpravljali tudi o novem nastalem položaju v tukajšnji drobni trgovini.

Klavirski recital Vihre Kodrič

Sinoči je bil v Babni hiši v Ricmanjih klavirski recital pianistke Vihre Kodrič; recital je priredilo KD Slavac v okviru slikarske razstave Društva zamejskih likovnikov. Med drugim naj opozorimo bralce, da bo razstava odprta samo še danes. Vihra Kodrič je diplomirala na konservatoriju Tartini v Trstu septembra letos. Bila je učenka prof. Massima Gona, ki je tudi sam znan in cenjen pianist. Sinočni program je obsegal naslednje skladbe: Tocata št. 4 v d-molu J. S. Bacha, Balada v f-molu opus 52 F. Schopina in Slike z razstave M. P. Mussorgskega. Ob koncu recitala je hvaležno občinstvo nagradilo Vihro Kodrič z dolgim in toplim aplavzom. (ris)

Tečaji slovensčine in srbohrvaščine

V Ul. Valdirivo 30 se nadaljuje vpisovanje v tečaj slovensčine in srbohrvaščine vseh stopenj, ki jih prireja Italijanska ustanova za poznavanje slovenskega jezika in književnosti. Tečaji se pričnejo 8. novembra. Urnik tajništva vsak dan, od 17. do 20. ure (tel. 64459).

Ernest Alberti

Spomin je vedno živ - ob prvi obletnici smrti

Silva z družino

Boljunc, 24. oktobra 1982

Svetovalec rajonskega sveta za Kolonjo in škorklje se bodo sestali na sedežu v Ul. Cologna 30 v torek ob 19. uri.

22. 10. 1980

Ob drugi obletnici smrti naše drage

MARIJE SAMEC por. FERLUGA

se je z žalostjo in ljubeznivo spominjajo

mož Franc, sin Sergio in hči Miranda z družinami

Trst, Dolina, 24. oktobra 1982

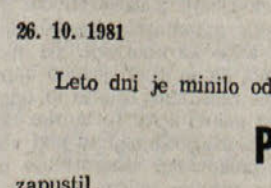
Pred letom dni nas je zapustil naš preljubljeni

PATRICIO KOŠUTA

Z bolečim srcem se ga ljubeznivo spominjajo

papa, mama, sestra Rožica in vsi, ki so ga imeli radi

Križ, 24. oktobra 1982

26. 10. 1981

Leto dni je minilo od kar nas je naš dragi

PATRICIO

zapustil.

Z globoko ganjenostjo se klanjata njegovemu spominu sekcija KPI J. Verginella in upravni odbor Ljudskega doma v Križu

Pred letom dni je za vedno odšel od nas

PATRICIO KOŠUTA

Njegovo delo nam bo vedno za-gled!

Mladinski odsek in KD Vesna

Križ, 24. oktobra 1982

Predlogi KPI za novo gospodarsko politiko

Tržaška avtonomna federacija KPI je v teh dneh izdelala pomemben dokument, ki vsebuje vrsto predlogov in stališč te stranke za «ozdravitev» tržaškega gospodarstva. Predlogi bodo sedaj predmet debate in sočnanja ne samo v okviru KPI, temveč tudi med ostalimi političnimi in družbenimi dejavniki našega mesta.

Dokument posveča posebno pozornost krepitevi vseh produktivnih dejavnosti, zlasti industrijskega in pristaniškega sektorja in se med drugim zavzema za namestitev sinhrona v našem mestu in za izglasovanje posebnega zakona, ki bi popeljal razvoj znanstvenega raziskovanja v našem mestu. Kar zadeva odnose s sosednjimi državama KPI predlaga, da bi morali vsi pristojni organi bolj dinamično gledati na ta vprašanja ter iskati tudi druge, nove oblike sodelovanja z Jugoslavijo in Avstrijo.

V zvezi z bolj specifičnimi krajevnimi vprašanji pa je KPI mnenja, da je treba večjo pozornost nameniti kmetijstvu, turizmu, zaščiti naravnega, družbenega in narodnostnega okolja, pri čemer igrajo primarno vlogo življenjski problemi slovenske narodnostne skupnosti. Med ostalimi zanimivimi predlogi pa je treba poudariti predlog za

PO TISKOVNIH SPOROČILH PSI

Pred krizo v miljski občini in odstopom župana in odbora?

Član tržaškega pokrajinskega vodstva PSI Carbone dal izjavo o krizi, vodstvo miljske sekcije PSI pa pravi, da kriza ni nujna

Bodo socialisti v Miljah sprožili krizo tamkajšnjega občinskega odbora, ali ne? Vprašanje je odprto, kajti včeraj sta tržaška federacija PSI in miljska sekcija stranke poslali tiskovni sporočili, kjer beremo različni stališči glede odstopa župana Bordona in vsega odbora.

Prvo sporočilo, ki nosi žig tržaške federacije PSI, pravi, da je miljska sekcija PSI po sestanku s pokrajinskim vodstvom poslala županu Bordonu in miljski sekciji KPI pismo, v katerem ugotavlja, da sporazumi, ki so jih sprejeli julija leta 1980, niso več veljavni in zato vabi župana in odbor naj odstopita.

V tem tiskovnem sporočilu je objavljena tudi izjava člana tržaškega pokrajinskega vodstva PSI Carboneja, ki takole utemeljuje odločitev za krizo: «Odločili smo se, da bomo srameno z lonca pokrov tudi zato, da bi miljska uprava ne postala juha brez okusa.» Carbone nadalje pravi, da se je potrebno sočati ob konkretnih problemih mesta in poudarja avtonomijo PSI. Carbone iz-

raza ob zaključku željo, da bi tudi v Miljah prišlo do sporazuma med različnimi strankami in socialisti.

V večernih urah smo prejeli s strani miljske sekcije PSI drugo izjavo, ki prinaša tudi podpise šestih članov sekciješkega vodstva. V tem sporočilu je rečeno, da je miljska sekcija 18. oktobra letos pozvala k odstopu podžupana socialističnega Rosinija, zaradi težav, ki so nastale v odnosih med odborom in predstavnikom PSI. Vseeno je sekcija to odločitev potrdila, da bi prišlo do preverjanja med KPI in PSI. Nadalje pa sporočilo pravi, «da to (preverjanje, op. ur.) ne pomeni avtomatičnega preloma sporazumov, ki so jih sklenili julija leta 1980 in torej niti odstopa župana in odbora».

O krizi na občini je izdala tiskovno sporočilo tudi miljska sekcija KD, ki ostro napada obnašanje komunistov pri upravljanju občine, in vabi Listo za Milje, PSDI, PLI, PSI in tudi neodvisne v listi Frausin k

temu, da bi skupaj poiskali nove poti za upravljanje občine.

Stališče komunistov o vprašanju ladjedelništva

Konec avgusta je državni vestnik objavil vsebino zakonov, ki predvidevajo ponovno finansiranje dveletnega področnega načrta za razvoj ladjedelniške dejavnosti. Nasprotujoča stališča, ki prihajajo tako iz EGS kot tudi iz nekaterih vladnih krogov, pa danes predstavljajo konkretno nevarnost, da bodo omenjeni zakoni ostali le na papirju, kar pomeni, da se bo italijansko ladjedelništvo še dalje soočalo s hudo krizo. Potrebna je torej učinkovita akcija naprednih sil in sindikatov, ki bi dobesedno prisilili vlado, da se stvarno loti reševanja mnogih še odprtih problemov te pomembne gospodarske panoge.

To stališče sta včeraj poudarila na tiskovni konferenci posl. Cuffina, ki v okviru centralnega komiteja KPI odgovarja za vprašanja znanstvenega raziskovanja in pa Tullio Paiza, načelnik posebne komisije KPI za probleme ladjedelništva. Na srečanju z novinarji so tudi predstavili dokument s komunističnimi predlogi za izhod iz krize, v kateri se trenutno nahaja ta panoga.

V SREDO PRI MONTEBELU

Odprtje razstave «Trst in morje»

V sredo ob 10. uri bodo na razstavi pri Montebelu odprli prvo specializirano razstavo na temo «Trst in morje», na kateri si bomo lahko ogledali izdelke in proizvode za vsestransko izkoriščanje morja, pristaniško in ladijsko opremo ter naprave za zaščito morja pred onesnaženjem. Razstavo - ki bo trajala do vključno 31. oktobra - bodo spremljale številne prireditve, med katerimi naj omenimo poseben akvarij (ta je že odprt), filmske predstave na morsko tematiko, nastop godb na pihala in druge privlačnosti.

V zadnjem trenutku pred zaključkom

redakcije smo izvedeli, da je mlada sopotnica na vespi kmalu po polnoči izdihnila na kirurškem oddelku, kamor so jo preprežali, da bi ji poskusili z operacijo rešiti življenje.

Ob obeh ranjenecih je najhujše po-

Jutri v Boljunc sestanek razlaščenec

Konzorcij «Naša zemlja» in Koordinacijski odbor razlaščenec dolinske občine sklicujeta jutri ob 20. uri v prostorih občinskega gledališča «France Prešeren» v Boljunc javno zborovanje, na katerem bo govor o sedanjem poteku razlaščenec postopka v dolinski občini ter o prizadevanjih Koordinacijskega odbora za ustreznost rešitev raznih odprtih vprašanj v zvezi s tem postopkom. Ob tej priložnosti bodo tudi prvi predstavili v dolinski občini delovanje in namene konzorcija «Naša zemlja». Na zborovanje so zato vabljene tudi predstavniki vseh krajevnih družbenih in kulturnih organizacij in ustanov.

namestitev nove centrale ENEL, za razširitev nekaterih carinskih olajšav tudi na tržaško pokrajino in za novo upravljanje sklada za Trst, ki bi moral priti pod pristojnost pokrajinske uprave. Na vsebino tega dokumenta, ki prinaša precej novosti in zanimivih predlogov, se bomo še povrnili.

● Finančno ministrstvo sporoča, da je bil rok za opremo posod z vinom za prodajo potrošnikom z nalepkami IVA podaljšan od 1. novembra letos do 1. februarja prihodnjega leta.

SINOČI V UL. FLAVIA

Mlado dekle ob življenje pri trčenju v avtomobil

Pri Sv. Ani, v Ul. Flavia, je v višini kinodvorane Lumiere prišlo do hudih udarcev v glavo in pretrga možganov v komi. Zadobila pa je tudi globoke rane v spodnji del trebuha in zlom noge z izstopom kosti. Gianfranco Consenti se je tudi hudo udaril v glavo, poleg tega pa ima vrsto zlomov, roke, gležnja, prstov in levih reber. Prvi se je na kraju nesreče ustavil 21-letni Rado Petrina, član skupine radijskih amaterjev, ki delujejo v okviru civilne zaštite. Takoj je radijsko obvestil reševalce, ki so nemudoma poslali rešilni avto RK, s katerim so se bolničarji ravno vračali iz Milja. To je bil res edinstven in hvalvreden dokaz, kako lahko civilisti pomagajo pri hitrem reševanju ranjenec v prometnih nesrečah.

Po prvi rekonstrukciji, h kateri so v prvi vrsti pripomogli očitniki, je Consenti z vespo 125 vozil proti Miljam, ko ga je podri avto, ki je vozil v nasprotni smeri in je nena doma zavezil na levo stran cestišča. Oba težko ranjena vespista sta obeležala v mlaki krvi, avtomobilist pa je zbežal. Spočetka so preiskovalci domnevali, da gre za brezvestnega gusarja, čez dobre pol ure pa se je 25-letni Alberto Buoncompagno iz Ul. Giardini 50 v spremstvu matere javil na policiji. Bil je zelo šokiran in preplašen. Povedal je, da je po nesreči zbežal domov, kjer ga je mati prepečela, da se je javil.

Ob obeh ranjenecih je najhujše po-

Z OBISKA V TRŽAŠKIH MENJALNICAH

Tečaj dinarja naj bi se v kratkem popravil (včeraj je znašal 16 lir)

Jugoslovanske valute je malo, povpraševanje po njej pa narašča - Čedalje več travellers-čekov - V torek posvet na deželi

Za vedno nas je zapustil naš predragi mož, oče in sin

NARDO GRILANC

Pogreb bo v torek, 26. oktobra, ob 13.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice skozi Salež v zgoniško cerkev.

Za njim žalujejo: žena Olga, hčerki Nada s Francem in Jožica, mama, teta, sestra, bratje in drugo sorodstvo

Salež, 24. oktobra 1982

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega

DUŠANA KODRIČA

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob naši veliki boli.

Posebna zahvala naj gre vsem ustanovam, organizacijam, strankam in vsem tistim, ki so na kakršenkoli način počastili njegov spomin.

DRUŽINA

Trst, 24. oktobra 1982

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

ALBERTA STRANŠČKA

se iskreno zahvaljujemo g. zdravniku Hrovatinu, msgr. Živcu in vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin in ga spremenili na zadnji poti.

SVOJCI

Gropada, Repen, 24. oktobra 1982

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

MARIJE CRAIEVICH por. ZANCOLA

se iskreno zahvaljujemo vaščanom, g. župniku Miklavcu ter vsem, ki so sočustvovali z nami in počastili njen spomin.

SVOJCI

Lonjer, 24. oktobra 1982

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi naše drage

JOŽEFE CAHARIJA roj. ŠKABAR

Posebna zahvala dr. Grušnu, župniku Makucu, pevskega zbora Rdeča zvezda, darovalcem cvetja, občinskimi grobarjem in vsem, ki so jo v tako velikem številu spremenili na zadnji poti.

Zalujoči svoji

Zgonik, 24. oktobra 1982

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža

ANTONA BIŠČAKA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so z mano sočustvovali in na katerikoli način počastili njegov spomin.

Užaloščena žena

Opčine, 24. oktobra 1982

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža, očeta, sina in brata

MARIA SEDEVČIČA

(UČA)

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani in na kakršenkoli način počastili njegov spomin.

Žena, sinovi in sorodniki

Trst, 24. oktobra 1982

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočustvovanja ob izgubi našega dragega

JOSIPA BLASONA

(PINA)

se vsem iskreno zahvaljujem.

Žena in svoji

Trst, 24. oktobra 1982

(Občinsko pogrebno podjetje)

S PETKOVE SEJE OBČINSKEGA SVETA V DOLINI

Kritične pripombe dolinskega župana Švaba k predlogom pokrajine o deželnih posegih

Zavzetost za nadaljevanje prijateljskih stikov in izmenjav ob meji - Sklep o razširitvi občinskega sedeža

V petek zvečer se je sestel dolinski občinski svet in razpravljal o številnih pomembnih vprašanjih, predvsem na ravni javnih storitev. Župan Švab je podal poročilo o raznih občinskih zadevah, med katerimi so bile najvažnejše sledeče: od Tržaške kreditne banke je občina prejela prošnjo za namestitev nove poslovalnice v družbenem središču pri Domju. Uprava je dala banki ugodno mnenje, je dejal župan, in smatra, da bo nova poslovalnica pri Domju kvalitativno pridobitev za celotno občinsko skupnost. Nadalje je župan sporočil občinskemu svetu, da je državna banka odobrila dolgoročno posojilo za nakup dveh tovornjakov za smetarsko službo. Občina Dolina je na osnovi zakona št. 1/1982 prošnjo na delo, v kateri je predstavila svoje predloge za obdobje 1983-85. Omenjeni zakon namreč predvideva, da se vsaka od štirih pokrajin posvetuje z občinami, krajevnimi upravami in drugimi družbenimi ustanovami in nato izda svoje predloge za posege dežele v obdobju 1983-85.

Tržaška pokrajina je takšen osnutek predložila deželi v tork, 19. oktobra, o njem pa bo pokrajinski svet razpravljal prihodnji četrtek.

Ko sem osnutek prebral, je poročal Švab, sem prišel do dveh ugovoritev: iz našega načrta posegov je vzel nekaj, sicer važnih pobud: financiranje produktivnih dejavnosti na področju obrtnosti in kmetijstva; urejanje gozdov; posegi za varstvo okolja v Dolini Glinščice in sanacija starih predelov vasi. Razprava v pokrajinskem svetu bo gotovo zanimiva, ko bodo obravnavali veliko skrb, da ostanje Trst evropsko mesto in da ne bi omagal razvoju, ki bi bil vezan izključno na Balkan, kar naj bi bilo v nasprotju z njegovo zgodovino in kar bi sprožilo nasprotja v družbenem tkivu mesta, dobesedno navaja osnutek pokrajinske uprave. Ali to pomeni, da bi moral Osimio financirati še Evropski zid, ki bi konkuriral Kitajskemu?

Razumljivo, je nadaljeval Švab, da je pokrajina izdelala osnutek v rekordnem času, kar ji moramo šteti v dobro. Toda metoda posvetovalna na štiri oči ne sme postati praksa; kot ne sme postati praksa, da prizadeži ne vedo, kaj je pokrajina izbrala iz njihovih načrtov in poslala deželi. Tak postopek onemogoča morebitno usklajevanje pobud, ki zanimajo ozemlja občin, preko katerih tečejo občinske meje. Na tržaško pokrajino je občina Dolina poslala seznam del, za katere meni, da bi jih bilo potrebno opraviti v korist njenih občanov.

V svojem poročilu je župan Švab omenil še polaganje vencev generalnega konzulata SFRJ dne 31. oktobra.

tobra. Nekoliko večja pozornost namenjena Domju, kjer proslavlja 30-letnico posavitve spomenika padlim; po kratki svečanosti si bodo prisotni in predstavniki konzulata ogledali prostore nastajajočega družbenega središča pri Domju. Glede obiska pri predsedniku skupščine občine Koper Bruno Karičju je Edvin Švab dejal, da bodo meji Korelič zagotovili, da bodo vsi, ki delajo na kulturnem in športnem področju, dobili dovolilnico, da lahko za en mesec prebivajo preko meje, ne da bi plačali znanj polog. Medtem pa bodo oblasti skušale najti ustrezno rešitev. Žuani občine Koper, Sežana, Nova Gorica in Tolmin pa so nastopili pri slovenski vladi in ji predložili probleme, ki so nastali ob prekinitvi stikov s slovenskim občinstvom v Italiji, s katerim je prebivalstvo ob meji tesno povezano na kulturnem, športnem in gospodarskem področju.

Drugi pomemben sklep ki ga je v petek odobril občinski svet, pa je priključitev na metansko omrežje pri Domju.

Zadnja točka dnevnega reda je bila namenjena razpravi o hitri cesti, o tem argumentu bomo podrobneje pisali v torkovi številki. (ris)

ju. Tako Ljubljana, kot tudi Beograd, sta pokazala velik posluš za skrb županov omejenih občin. Po uvođenem poročilu župana je občinski svet odobril nekaj temeljnih sklepov, med katerimi je na prvem mestu sklep o preureditvi in razširitvi občinskega sedeža. Načrt je izdelal inž. Giorgio Sforzina iz Trsta. Celotno delo bo stalo 1.463.361.000 lir, opravljeno pa bo v treh fazah. Za prvo fazo del bo občina potrosila 714.445.000 lir, pričetek del (zgraditev sejne dvorane in stališča za občinske delavce) je pogojen zagotovitvi finančnega kritja.

Franc Škerlavaj

Iskreno mu čestitajo, in želijo še mnogo zdravih let vsi njegovi

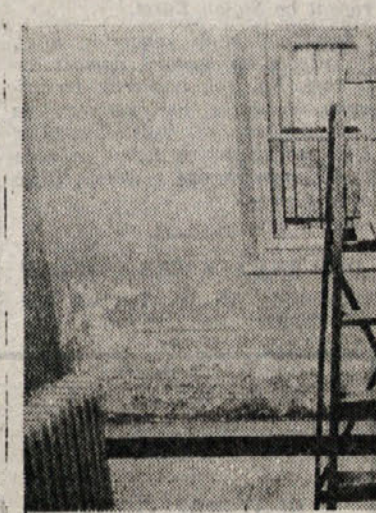
PO MNEJU URADA ZA HIGIENO

Stari prostori slovenskega vrtca pri Sv. Ani nikakor niso primerni

Vprašanje slovenskega vrtca pri Sv. Ani postaja vedno bolj pereče, čeprav so rešitve možne. Vrtce deluje v prostorih ob Stari istrski ulici, ki nikakor niso primerni za otroke, saj gre v bistvu za kletne sobe, ki so povrhu še v izjemno slabem stanju.

Tržaška občina je sicer pred časom sklenila, da prostore popravi, med tem pa se je vrtce preselil v bližnji občinski rektorij, ki je za njegovo delovanje povsem primeren. Odgovorni na tržaški občini pa so ravnateljstvu pri Sv. Jakobu, ki je pristojno tudi za vrtce pri Sv. Ani, dejali, da je vselitev v rektorij lahko samo začasna in sicer do zaključka del v starem vrtcu.

Pred kakim dnem pa je zdravnik urada za higieno obiskal prostore vrtca in ugotovil, da nikakor ne morejo biti primerni za otroke, kar pomeni, da se vrtce ne bo mogel ponovno preseliti v stare, kletne prostore. Zdravnikova odločitev je bila vsakokrat pravilna, odpira pa se vprašanje prostorov, ki pa ni neresljivo. Dejstvo je, da je rektorij v času, ko vrtce dela, v bistvu prazen in prisotnost otrok in osebja nikakor ne moti. Rektorij pri torej bi idealna rešitev. Ravnateljstvo Sv. Jakoba namreč v tem smislu tudi postopati za ustrezno prošnjo na občino. Jasno pa je, da če bi občina odklonila slovenskemu vrtcu re-

Neprimerni prostori vrtca pri Sv. Ani

rektorij, bi morala poskrbeti za nove ustrezne prostore, saj je stališče urada za higieno do uporabe starega vrtca nedvoumno.

(Na sliki vidimo prostore starega vrtca; očitno je, da so neprimerni)

Protest štedenjskih staršev zaradi položaja v otroškem vrtcu

V zvezi s položajem v škedenjskem slovenskem vrtcu nam je škedenjsko Združenje staršev poslalo v objavo naslednje izjavo:

«Ogorčeni starši otrok, ki obiskujejo Državni otroški vrtce v slovenskem učnem jeziku v škedenjski zbornici na sestanku dne 20. 10. 1982,

obveščamo javnost, da naš otroški vrtce od začetka šolskega leta 1982/83 deluje v omejenih prostorih in brez preskrbe kosila zaradi nesprejemljivega medsebojnega zavračanja odgovornosti in pristojnosti med tržaškim občinskim občinstvom, po ukinitvi poklicnega profila »asistentov« in njihovi prenešanju na drugo delovno mesto.

Vabimo operaterje in starše otrok vseh državljanskih otroških vrtcev v 1. sekciji (v okviru in izven tržaške občine), ki so se znašli v podobnem težkem položaju kot naš otroški vrtce, naj javno izražajo svoje probleme ter morebitne predloge za njihovo pozitivno rešitev.

Pozivamo sindikalne organizacije ki predstavljajo zainteresirano učno in neučno osebje otroških vrtcev, naj čimprej ter s stvarnimi predlogi posredujejo ob nastalem judičnem ter normativnem sporu med šolskim skrbništvom ter tržaškim občinskim občinstvom za šolstvo.

(ris)

Danes, NEDELJA, 24. oktobra
RAFAEL, ELKO
Sonce vzhaja ob 6.33 in zatone ob 17.05 — Dolžina dneva 10.32 — Luna vzhaja ob 13.27 in zatone ob 22.24
Jutri, PONEDELJEK, 25. oktobra
DARJA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 18.9 stopinje, najnižja 16 stopinj, ob 18. uri 16.9 stopinje, zračni tlak 1006 mb neustaljen, brezvetrje, vlažna 88-odstotna, padlo je 7.8 mm dežja, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 18.3 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI
RODILI SO SE: Nadav Offer, Raphael Udovici, Alessandro Segalla, Denise Simoni.

UMRLI SO: 63-letni Luciano Vilhar, 79-letni Eugenio Pozzari, 88-letna Maria Del Puppo vd. Alban, 73-letni Dragutin Dragovich, 81-letni Paolo Pregel, 88-letni Primo Nimis, 86-letna Anna Guglielma Grassi, 66-letna Emilia Lopor, por. Nicol, 61-letni Albino Poropat, 83-letni Kiechle Hedwig, 81-letna Anna Declich vd. Grison, 87-letni Italo Bianchi.

OKLICI: zdravnik Claudio Cereser in študentka Paola Gallopin, tr-

Včeraj - danes

govec Bruno Cher in bolničarka Claudia Cislun, točaja Remigio Satti in točaja Tatiana Messina, zdravnik Roberto Molinari in zavarovalni agent Anna Fast, vrtnar Claudio Matijacic in bolničarka Susanna Trevisan, uradnik Giuseppe Righi in

študentka Cristiana Merlak, upoko-jenec Aldo Semiz in upokojenka Antonietta Salvini, trener juda Daniel Le Floe in gospodinja Paola Rosan na Travan, ladijski mehanik Radomir Cogo in uradnica Tiziana Drozina, smetar Roberto Vittori in gospodinja Roberta Viscovich, trg. prodajalec Mario Pontoni in trg. prodajalka Alma Gruđen, uradnik Roberto Bassi in uradnica Giordetta Poles, uradnik Paolo Wolponer in gospodinja Diana Favaretto, mehanik Mario Host in učiteljica Alenka Pečar.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 20.30)
Largo Piave 2, Trg Bors 12, Miramarski dvorovi 117, Ul. Combi 19, Prosek in Zavljje.
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg Ospedale 8, Ul. Dell'Istria 35

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 20.30 dalje)
Trg Ospedale 8, Ul. Dell'Istria 35
Prosek, Zavljje.

ste poskusili pri meni?

segulin

SPOROČILO SDGZ

Od jutri so v veljavi novi predpisi o urnikih trgovin

Kot so že poročali v dnevnem tisku (v ta namen je Slovenske deželno gospodarsko združenje priredilo vrsto sestankov v okoliških vaseh ter v Trstu), je župan občine Trst, na podlagi deželne okrožnice, izdal odredbo, s katero določa nove urnike trgovin na drobno. Novi predpisi, ki bodo v veljavi s 25.10.1982, prinašajo v to tematiko bistvene novosti, saj prepustijo izbiro urnika samostojno trgovcem, ki v obdobju med 7.30 zjutraj in 19.30 zvečer določijo delovni pravil pri določitvi urnika. Obvezno morajo biti trgovine odprte med 9. in 12.30 in skupno ne več kot 3 ur dnevno (40 ur tedensko). Odlok daje možnost, in to je bistvena novost, da lahko trgovine uvedejo nepretrgan urnik z upošte-

vanjem zgoraj omenjenih omejitev. Urnik morajo trgovci določiti za ves teden enako, razen za dneve tedenskega počitka, ki ostane nespremenjen. Ta določba ne velja pa za mesnice ter za prodajalne sadja in zelenjave; odlok namreč daje možnost, da ohranijo razdvojen urnik v sobotah ter v prazničnih dneh.

Točneje informacije o izvajanju novih predpisov ter na novo tiskane dvojezične urnike dobite na sedežu Slovenskega deželnega gospodarskega združenja v Trstu, Ul. Cicerone 8, ter na sedežu Slovenskega deželnega gospodarskega združenja v Gorici, Trgu della Vittoria 11/2.

V nedeljo pri Domju Komemoracija padlih

Prihodnjo nedeljo bo pri Domju svečana komemoracija 25 borcev domačinov, ki so padli v narodno

Srečanje o problemih mladih delavcev

Pred enim letom je v tragičnih okoliščinah prerano umrl odbojnik KD Vesna in sindikalni aktivist CGIL Patricio Košuta. Krško društvo bo počastilo spomin svojega voditelja s srečanjem, ki bo presega ozke meje komemoracije in bo stvarno prispevalo k spoznavanju in razmišljanju o problemih, s katerimi se soočajo mlade generacije.

V ta namen prireja mladinski odsek in KD Vesna prihodnjo nedeljo (13.10.) ob 9.30 v domu A. Sirk v Križu okroglo mizo na temo »Vključevanje mladih delavcev v mladinske organizacije«. Uvodnim poročilom mladinskega odbora SK GZ, ZKMI, CGIL in ZSMS bodo sledili posegi zastopnikov naših množičnih organizacij in strokovnjakov. Srečanje je odprto vsem, ki neposredno doživljajo ali se zanimajo za ta vprašanja.

osvobodilnem boju. Svečanost prireja krajevna sekcija VZPI-ANPI v sodelovanju s KD Fran Venturini.

Ob spomeniku pri Domju se krani vsako leto spominjo 25 padlih domačinov, ki so žrtvovali svoja življenja v boju za svobodo in napredek. Nedeljska komemoracija bo posebej svečana, ker v teh dneh mineva 30 let, odkar so postavili spomenik.

Zbirališče bo ob 10. uri pred goštinjo Sancin pri Domju, nakar bodo prisotni krenili v sprevedu k spomeniku. Tam bosta govorila v slovenščini in italijanski ter kulturni spored, v katerem bo poleg godbe na pihala iz Ricman in mešanica pevskih zborov, prvič nastopil otroški pevski zbor Fran Venturini.

POGREB JE BIL PREJŠNJO SOBOTO V ZGONIKU

Umrla je Jožefa Caharija

Prejšnjo soboto je veliko število pogrebov sprejelo na zadnji poti Jožefa Caharija roj. Škabar iz Zgonika, ki je umrla v starosti 83 let in je bila ena redkih korenin iz zgonske občine, ki so zagledale luč sveta še v prejšnjem stoletju.

Rodila se je v Repnici in v svoji mladosti je okusila lakoto ter grozote rve svetovne vojne. Leta 1920 se je poročila z Ivanom Caharijo. V zakonu sta imela sedem otrok, od katerih je šest še živih. Ko je bila stara 37 let, je Jožefa ostala vdova in to jo je zelo prizadelo, saj so bili otroci še majhni in najmlajša hčerka je bila stara komaj 11 mesecev. Društvo je preživljalo s trdim delom na mali kmetiji. Vsa dni je peš nosila prodajati v Trst mleko in zelenjavo, posebno veselje na je imela za goštev cvetličarstva.

Bila je zavedna Slovenka in med zadnjo vojno je po svojih močeh pomagala partizanskemu gibanju. Vrsto let je bila zvesta raznašalka Primorskega dnevnika. Nai ji bo lahka domača zemlja.

Prireditev in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Slovan sporoča, da so pevske vaje za ženske ob torkih in za moške ob sredo ob 20.30.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228.124; Bazovica: tel. 226.165; Opčine: tel. 211.001; Prosek: tel. 225.141; Bože potje: Zgonik: tel. 225.596; Nabrežina tel. 200.121; Sesljan: tel. 209.197;

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 21. do 8. ure, tel. 623.627, predpriznana od 14. do 21. ure in praznična od 8. do 14. ure, tel. 68.441.

LOTERIJA

BARI	19	46	68	69	32
CAGLIARI	56	81	54	39	76
FIRENCE	81	17	72	1	10
GENOVA	1	68	89	25	4
MILAN	63	55	21	53	32
NEAPEL	58	39	52	1	14
PALERMO	6	67	43	29	84
RIM	4	47	21	65	8
TURIN	23	25	67	18	55
BENETKE	65	36	84	20	26

ENALOTTO

1 X 2	12 X	111	2 X X
KVOTE			
12	—	23.708.000	lir
11	—	579.100	lir
10	—	54.000	lir

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

OTVORITVENA PREDSTAVA SEZONE 1982/83
TITUS MACCIUS PLAUTUS
«HVALISAVI VOJAK»
Komedija v dveh delih — Prvič v slovenščini

Režija: MILE KORUN
Danes, 24. oktobra, ob 16. uri — ABONMA RED G — popoldanski na dan praznika.

Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.

Nadaljuje se vpisovanje abonmajev pri blagajni Kulturnega doma ob delavnikih od 10. do 14. ure. Vse abonente prosimo, da dvignejo svoje izkaznice

SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO OPČINE TABOR

V torek, 26. oktobra, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah

AVGUST ČERNIGOJ

razstava grafik: lineorez in lesorezi
Predstavlja bo F. Vecchiet, nastopil bodo ženski pevski zbor Tabor in domači recitatorji, ki bodo brali pesmi Aceta Mermele.

Razstava bo odprta do 7. novembra

Ob koncu praznovanj tridesetletnice slovenskega skavtstva v zamejstvu bo v nedeljo, 31. oktobra 1982

SKAVTSKA PRIREDITEV

V Kulturnem domu v Trstu (Ul. Petronio 4). Pričetek ob 17. uri. Vljudo vas vabimo, da se je udeležite.

Tržaški skavti in skavtjinje

SLOVENSKI KLUB V TRSTU

Ul. sv. Franciška 20/2
priredi

TECAJ JOGE

Prvo srečanje jutri, 25. oktobra, ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Franciška 20.

Odbor godbe »Parma« vpisuje nove člane ob ponedeljkih, sredo in petkih od 18. do 20. ure v Ljudskem domu v Trebach.

SKD Tabor z Opčin se toplo zahvaljuje prof. Jaru Komacu, ki je dal na razpolago književno, dokumentarno in slikovno gradivo o pesniku Alojzu Gradniku in tako omogočil razstavo.

Čestitke

JUTRI PRIDEJO LUDSKO DUA. Teci rojstni dan. Mnogo zdravja in veselja mu voščijo mama, nona, stric (C) in oči.

Koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo priredi jutri, 25. t.m., ob 20.30 koncert. Nastopil bo Orkester iz John's Smith Square, dirigira John Lubbock s sodelovanjem pianista Michela Dalberta.

Gledališča

SSG
Slovensko stalno gledališče v Trstu - Federico Garcia Lorca: Krava svadba - jutri, 25. oktobra, ob 19. uri v Kofčevju, v četrti, 28. oktobra, ob 19. uri na Borstnikovem srečanju v Mariboru, v petek, 29. oktobra, ob 19. uri v Slovenski Bistrici, Victor Lanoux: Opirac, jutri, 25. oktobra, ob 12. in ob 19. uri v Murski Soboti, v torek, 26. oktobra, ob 19.30 v Ormožu, v sredo, 27. oktobra, ob 12. uri v Ravnan in ob 19. uri v Črni na Koroskem, v četrtek, 28. oktobra, ob 22. uri v Mariboru.

VERDI

Danes, 24. t.m., ob 16. uri (red D) tretja predstava Rossinijeve opere «Semiramides».

Pri blagajni gledališča še nekaj razpoložljivih vstopnic.

CANKARJEV DOM (Ljubljana)

II. predvečer
Do 31. t.m. — Razstava: Oblikovalec Matjaž Vipotnik.

Sprejemna dvorana

Do 31. t.m. — Razstava: Sodobni tržaški umetniki — v sodelovanju z Moderno galerijo.

Velika dvorana

Danes, 24. t.m., ob 19.30: Komorni orkester Boljšoj teatra.

Okrogla dvorana

Danes, 24. t.m., ob 19.30: Madrigalisti, dirigent Tomaz Koutnik.

Steklena dvorana

Jutri, 25. t.m., ob 11. uri: Razgovor na temo - Sodobno kiparstvo in likovna kritika. Vstop prost.

Vstopnice so v prodaji pri blagajni Cankarjevega doma v Emonskeem prehodu vsak dan, razen nedelje, od 9. do 14. ure in od 17. do 19. ure odprta do začetka predstave

Kino

Cappella Underground 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00 Ciklus filmov A. Wajde «L'amore a vent'anni» in «La classe morta».

Ariston 17.30 «Messico in flames».

Eden 16.00-22.15 «Grand Hotel Excelsior».

A. Celentano, E. Montesano, C. Verdone, E. Giorgi.

Nazionale 15.00 «Le notti del terrore».

Preprovan mladini pod 14. letom.

Rita 15.30 «Il camionista».

Grattachele 16.00-22.15 «Grand Hotel Excelsior».

A. Celentano, E. Montesano, C. Verdone, E. Giorgi.

Finice 17.00 «Volpe di fuoco».

Eastwood.

Mignon 15.00 «Interceptor». Preprovan mladini pod 14. letom.

Filodrammatico 15.00 «L'orgia dell'amore». Preprovan mladini pod 14. letom.

Aurora 16.00 «L'attacco all'incivile».

Bavni film za vse.

Canifol 16.00 «Per la pelle di un poliziotto».

A. Delon.

Cristallo 16.30 «Apocalypse now».

M. Brando. Preprovan mladini pod 14. letom.

Moderno 16.00 «Sul lago dorato».

Katherine Hepburn, Henry Fonda in Jane Fonda.

Teatro 15.30 «Piacere fino al delirio». Preprovan mladini pod 14. letom.

Vittorio Veneto 15.30 «Fuga per la vittoria».

Vojni film za vse.

Lumiere 15.30 «Il tango della gelosia».

M. Vitti.

Razstave

V Galeriji TK - Ul. sv. Franciška 20 je odprta razstava «Življenje v papirju» - grafični listi Marjana Kravca.

V galeriji Carlesius v Ulici Marconi je odprla razstavo svoje grafike milanska umetnica Federica Galli, ki bo razstavljala do 11.

UPOŠTEVAJOČ SPORAZUM O OBMEJNEM PROMETU

V Novi Gorici omiljeni predpisi za prehod meje tamkajšnjim ljudem

Briči gredo čez mejo na delo in v šolo v Novo Gorico - Olajšave za obisk sorodnikov in prihod na delo - Bencina za zamejske avtomobiliste dovolj Sestanki med zastopniki krajevnih uprav in političnih strank

Gorica bo ob 60 in morda še več milijard lir letnega priliva raznovrstnega denarja (dinare, dolare, lire, nemških mark, švedskih kron itd.), ki so ga jugoslovanski kupci pustili v Gorici. V goriskih bankah ocenjujejo, da bo v Gorici vsak mesec pet milijard lir. Morda je bilo tega denarja še več, kajti tisti ljudje, ki so tu delali ali cel teden ali samo kak dan v tednu, so dobili od delodajalcev plačilo v lirah in se zato ta denar izgubljali v morju denarja porabljenega od Goricanov. Isto velja za tiste starejše ljudi, ki dobijo penzijo na italijanski post.

V goriskih trgovinah zaradi tega vlada preplah, čeprav trgovci upajo da bo Gorica imela milejšo usodo kot Trst. Večina ljudi, ki so v Gorico prihajali pred nedeljsko odločitvijo beograjske vlade o obveznem depozitu, so bili iz neposredne goriske okolice, iz obmejnega pásu. V Trstu pa so hodili predvsem kupci iz drugih jugoslovanskih republik uporabljajoč potni list. Res pa je tudi, da so številne goriske trgovine s kmetijskimi stroji imele predvsem kliente iz notranjosti Jugoslavije.

Po nedavnih odlokih imajo lastniki obmejnih prometnih poti možnost priti čez mejo petkrat letno, ne da bi plačali enoletnega brezobsebnega depozita. Ne gre namreč za takso, kot pišejo nekateri italijanski listi. Ve se tudi, da slovenska vlada privlači dodatne predpise, tudi u- poštevajoč mednarodne sporazume, predvsem videnski sporazum o obmejnem prometu. Podpredsednik slovenske vlade Jan je napovedal vrsto spremembnih ukrepov in o tem smo v našem listu že pisali. V obmejnih občinah so že pričeli izvajati ta načela. Kar se Nove Gorice tiče, ta nas najbolj direktno zanima, smo izvedeli, da so takoj olajšali prehod meje tistim prebivalcem Brd, ki se vozijo vsak dan preko italijanskega avtomobila v Novo Gorico in Sempeter na delo, v šolo, po vsakdanjih opravkih, tako z osebnim avtomobilom kot z avtobusom. Približno 200 ljudi gre vsak dan na delo, nad 100 pa je dijakov. Ti bi bili sicer morali na dolgo pot o- krož Sabotina; brez bencina za o- sebane avtomobile bi bilo to nemo- gče. dodatnih avtobusov pa kaže ni.

Prav tako dajejo na občini v Novi Gorici dovoljenja za prehod meje ljudem, ki delajo v Gorici, pa čeprav le nekajkrat tedensko: vsem tistim, ki gredo na obisk k sorodnikom; vsem tistim, ki imajo opravke s kulturnimi in športnimi organizacijami; vsem, ki imajo poslovne o- pravke. Ni še dano vedeti, ali bodo dobili dovoljenja tudi napovedani abonenti za predstave Slovenskega stalnega gledališča v Kulturnem do- mu.

Danes odprte zadruge v Stražicah

V Stražicah odprejo danes pr- novljene prostore tamkajšnje de- lavske potrošniške zadruge. Ta ni več samostojna. Postala je goriska podružnica konzumne delavske za- druge iz Trizica, ki ima še tri dru- ge podružnice. Sedež zadruge je na Trgu Ritter 2/B. Svečano od- prje bo ob 10. uri.

Planinsko martinovanje bo v Park hotelu

Planinsko društvo bo tudi letos poskrbelo za tradicionalno družab- nost za člane in prijatelje. Marti- novanje bo v nedeljo, 14. novem- bra popoldne, v novogoriškem Park

mu. Napovedanih je bilo 150 ljudi, predstave bi bile enkrat mesečno. O vseh teh dodatnih ukrepih in do- voljenjih sta goriske župana Scar- ana in predsednika trgovinske zbor- nice Lupierja obvestila v petek zjutraj novogoriški župan Debeljak in predsednik gospodarske zbornice Besednjak. Debeljak je dal tudi dalj- šo izjavo novogoriškemu dopisniku ljubljanskega radia Drobežu in po- slušali ga bomo lahko danes zju- traj na Valu 202 ob 9.15. Čuli bomo po radiu podrobnosti teh ukrepov.

V Gorici seveda velja veliko za- zanimanje za gospodarsko stanje v Ju- goslaviji. Zaradi petkovke deval- vacije dinarja za dvajset odstotkov je prišlo v bankah takoj do nove kotacije dinarja. Ni bilo takih po- goršitev kot v Trstu, kjer so dinar kontrolirali kar po 12. Goriske ko- tacije so bile le za malenkost nižje od uradne kotacije, ki je nekaj nad 21 lir. V Gorici so v petek ban- ke dinar menjavale po 17 - 18 lir. V nekaterih goriskih trgovinah pa so večraj kupcem dinar menjali po 19. Najbrž ni bilo v teh primerih popustov. Goriski trgovci si hočejo očitno zagotoviti stalne kliente z goriskega podeželja.

Na mejnih prehodih je seveda pro- meta veliko manj kot pred tednom dni. V novogoriških bankah vsak dan plača polmilijonski depozit približno dvajset jugoslovancev. V glav- nem so to ljudje iz drugih krajev. Čez mejo pa so prišli imetniki ob- mejnih preputnic in carinarji so o- cenili to, kar so ljudje nesli domov čez mejo.

V programu so ta teden nekateri sestanki italijanskih in jugoslovans- kih upraviteljev ter politikov. Ne- kateri so že bili v prejšnjih dneh. Za zaključek še zadovoljivo vest za zamejske avtomobiliste. Po de- valvaciji in po uvedbi bencinskih pla- čil je moč kupiti na jugoslovanskih črpalkah neomejeno količino gori- va. Seveda jo je treba plačati v tuji valuti, v našem primeru v li- rah. Če gremo v notranjost Jugo- slavije je treba kupiti bencin v tu- rističnih uradih ob meji. Iste benc- na lahko kupimo na črpalkah. Ob se- danji ceni bencina v Jugoslaviji pla- čamo zamejci 640 lir za vsak liter super bencina. Lahko plačamo samo v lirah.

Upravni odbor Slovenskega planinskega društva in udele- ženci na nedeljskem prazniku- kostanju se zahvaljujejo šte- karjem za veliko razumeva- nje in naklonjenost. KD Brski- grič pa za pomoč in sodelova- nje pri organiziranju uspele družabnosti.

Tajnik liberalne stranke Zanone včeraj v Gorici

Tudi vsedržavni tajnik italijanske liberalne stranke Valerio Zanone, ki je včeraj obiskal našo deželo, je v Gorici na sestanku sornišlj- kov PLI pri restavraciji Transpalina posvetil precej svojega zanimanja današnjemu položaju ob jugoslovans- ki italijanski meji. Liberalci so dokaj kritični do ukrepov jugoslo- vanske vlade. Zanone, ki ga je pred- stavil tajnik PLI Prandino Prandi je dejal, da bo njegova stranka sprožila vprašanje prehoda čez mejo jugoslovanskih državljanov brez za- določene prometa. V septembru- časne dajatve v evropskem parla- mentu, oziroma v parlamentarni komisiji za odnose med EGS in Jugoslavijo. Tej komisiji predsedu-

V Portorožju pretovorili 100 tisoč ton blaga

Po desetih letih poročanja o pro- metu v trziškem pristanišču Portor- ožju, se je prvič pojavil podatek o potniškem prometu. V septembru se je namreč izkrcalo, odnosno vkrcalo 184 potnikov. Podatek se ni nanaša na mornarje, ki so na ladji, ampak na potnike. Ker je nekaj izrednega, ga objavljamo s poudar- kom. To pa narekuje naši časnika- rski dolžnosti, da se kasneje po- zanimamo, kaj se je zgodilo takšnega, da je prišel v javnost.

Sicer pa je tovrstni promet v sep- tembru z okoli 100 tisoč tovarni ma- nipulirane tovora kar za 44 tisoč ton manjši kot v avgustu in za okoli 30 tisoč ton večji kot v lanskem septembru. V primerjavi s prvimi devetimi meseci lani je letošnji 9- mesečni promet z enim milijonom in 70 tisoč tonami za okoli 40 tisoč ton večji.

S 40 ladij, so priplule v sep- tembru, so razložili 54 tisoč ton premoga, 13 tisoč ton lesa, 11 tisoč ton cementa, 1 tisoč ton starega železa itd. Naložili pa so 9 tisoč ton cementa in nekaj semenskega olja.

Praški madrigalisti jutri v Novi Gorici

V Kulturnem domu v Novi Go- rici bo jutri ob 20.15 prvi koncert zelenega abonmaja. Nastopijo Pra- škí madrigalisti, dirigira Sotopluk Janjš. Na sporedu so česke in re- nesane skladbe.

GOTOUR GORICA

Novoletni odhiti v TUNIZIJO

Prijava do 30. oktobra.

GOTOUR - GORICA
Korzo Italia 205 - Tel. 33.019

PRVI KONCERT BO 18. NOVEMBRA

Šest koncertov v letošnjem abonmaju Glasbene matice za gorisko publiko

Trije koncerti bodo v Kulturnem domu, dva v Katoliškem domu, eden pa v palači Attens

Glasbena matica nam je pripravila ludi letos program abonmajske glas- bene sezone. To je devetih po vrsti. Bilo je 14. novembra 1974, ko smo lahko poslušali prvi abonmajske kon- cert v Verdijevem gledališču v Go- rici. Takrat sta nastopila orkester ter obojinski zbor iz Maribora.

Glasbena matica nam je v osmih abonmajskih sezonah nudila nekaj manj kot petdeset koncertov. Na teh so nastopili priznani slovenski in ju- goslovanski umetniki, ansambli, vo- kalne in instrumentalne skupine. Na- stopile pa so tudi nekatere domače in druge skupine ter umetniki. Glav- ni namen Glasbene matice, ki ji sto- jita ob strani v organizaciji abon- majskih koncertov tudi Zveza slo- venskih društev ter Zveza slovenske katoliške prosele, pa je posredovati predvsem slovensko ter jugoslovans- ko glasbeno ustvarjalnost. Za druge izvajalce skrbijo v glavnem drugi prireditelji.

Ko je Glasbena matica pričela pred devetimi leti svojo abonmajsko sezono, so bili taki koncerti prepu- ščeni v glavnem posameznim pro- svetnim zvezam in društvom. Malo je bilo tudi koncertov v prireditvi ita- lijanskih društev in ustanov. V glav- nem je za to skrbela mestna glas- bena šola, ki je svoje koncerte pri- rejala, in jih še prireja, v dvorani svoje stavbe v Ulici Oberdan. V kasnejših letih, še posebej po od- prtu avditoriju, pa so se razvile še številne druge pobude v mestu. Goriska občina je začela, na po- budo tedanjega župana De Simona, prirejati, v sodelovanju s tržaškim Verdijevim gledališčem, niz koncer- tov v vsaki sezoni. Prišli so kon- certi glasbene madine. V zadnjem času se s prirejanjem koncertov u- bada tudi pokrajinska uprava in to v ločenih pobudah kar treh po- krajinskih moč, brez vsakršne ko- ordinacije. Uspeli so tudi nedeljski koncerti društva Lipizer, ki ima v letošnji sezoni na sporedu tudi na- stopno svetovno znanih umetnikov. Svojo sezono prireja tudi Comples- so da camera iz Gorice. Concerto je torej veliko, marsikaj celo preveč.

Šesti koncerti v letošnjem abonmaju Glasbene matice za gorisko publiko bodo v Kulturnem domu, dva v Katoliškem domu, eden pa v palači Attens. Trije koncerti bodo v Kulturnem domu, dva v Katoliškem domu, eden pa v palači Attens.

Sezona glasbene matice, pa ima, kot smo že prej omenili, svojstven pomen: nuditi goriski publiki jugoslovanske umetnike.

Letošnja sezona se bo pričela 18. novembra z nastopom domačega an- sambla, Goriskega komornega orke- stra, v katerem nastopajo slovenski in italijanski orkestraši. Koncert bo v Kulturnem domu, kot solista na- stopita klarinetist Lino Urdan in flautist Giorgio Marzocchi. Drugi kon- cert bo 16. decembra, vedno v Kul- turnem domu; nastopil bo Zagrebški godalni kvartet. Naslednji koncert bo 17. januarja 1983 v Katoliškem domu; nastopili bodo Madrigalisti iz Zagreba. V isti dvorani bo četr- ti abonmajski koncert, in sicer klavir- ski recital Zdenke Novak iz Zagre- ba. Ta četrty koncert bo 17. febru- arja, 7. aprila prihodnjega leta bo v dvorani palače Attens koncert violončelista Cirila Škerjancja in pi- anista Actja Bertoneja; ob sta iz Ljubljane. Zaključni koncert pa bo 20. aprila v Kulturnem domu. Nas- pil bo orkester Radiotelevizije Lju- bljana s sodelovanjem mladinskega zbora Glasbene matice iz Trsta. Di- rigiral bo Stojan Kurec.

Sest kvaliteten koncertov torej. Na prvem bo nastopil domači an- sambel. Na treh koncertih bo pris- tano slovenska ustvarjalnost, na dveh pa hrvaška. Vpis abonmajev bodo pričeli v tem tednu na sede- zu Glasbene matice v Gorici, Ulica della Croce 3.

DEŽURNA LEKARNA V TRIZIČU
Rimondov, Ul. E. Toti 52, tele- fon 72.701.

Čestitke
Dragemu možu, očetu in ponotu KARLU PRINCICU iz Pevme ob 70. življenjskem jubileju še na mno- ga zdrava in vesela leta kličejo vsi domači.

Razna obvestila
Mladinski krožek in kulturno dru- štvo Oton Zupancič obveščata, da se plesni tečaj prične jutri, 25. t.m., ob 18.30 v Kulturnem domu v Go- rici in ob 20.30 v Domu Andreja Bu- dala v Standrežu.

Kino
Gorica
CORSO 15.15-22.00 «Firefox - vol- pe di fuoco», Barvni film.
VERDI 15.30-22.00 «Rocky III», S. Stallone, Barvni film.
VITTORIA 15.30-22.00 «Il bacio della pantera», N. Kinsky. Prep- vedan mladini pod 14. letom.

Tržič
EXCELSIOR 14.00-22.00 «Frontie- ra»
PRINCIPI 14.00-22.00 «Domani si balla».

Nova Gorica in okolica
SOCA 10.00 «Tom in Jerry najboljša prijatelja», Risanka, 16.00-18.00-20.00 «Varnost zajamčena», Japon- ski film.
SVOBODA 16.00 «Tom in Jerry naj- boljša prijatelja», Risanka, 18.00-20.00 «Morlec King Fishers», Hongkonški film.
DESKLE 17.00 «Popajevje norčije», Ameriška risanka, 19.30 «Nepre- magljivi iz pekla», Hongkonški film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Baldini, Korzo Verdi 57, tel. 84879.

Včeraj-danes
Iz goriskega matičnega urada
ROJSTVA: Massimo Delneri, Mi- chele Malignani, Marzia De Pa- scalis, Daniele Furlan, Marjetka Devetak, Federico Medeat, Manuel Pausig, Federico Marega, Chiara Corbatto, Samuela Giusy Schiliro.
SMRTI: 81-letni upokojenec Sa- verio Recupito, 82-letni trgovec Giuseppe Madon, 83-letna gospo- dnja Teresa Calligaris, 78-letna go- spodinja Lucia De Gostini, 88-letna gospodinja Beatrice De Bartolomei vd. Seidler, 63-letni mehanik Lucia- no Candussi, 69 letni upokojenec Jožef Makuc, 72-letni upokojenec Bruno Padovan, 88-letni upokojenec Ermilio Delmonaco.
OKLIČI: profesor Pietro Maran- gon in profesorica Maddalena Mar- ghi, uslužbenec Lino Brezza in po- strojčnica Liliana Visintini, častnik finančne straže Marcello Montella in uslužbenka Cristina Lorenzoni.

POGREBI
Ob 9.10 Antonia Zanchetta iz bol- nišnice Fatebenefratelli v Trizču, ob 9.30 Franc Rudež iz bolnišnice in cerkve sv. Justa na glavno pokopališče; ob 10. uri Vladimir Dobran iz splošne bolnišnice v Trizču.

SEJEM STANOVANJSKE OPREME BO TRAJAL TEDEN DNI

Nastopni govori na sejm «Ambiente 6» posvečeni današnjemu položaju ob meji

Prisotni tudi zastopniki Nove Gorice - Na sejm razstavljeni izdelki 170 tovarn

Vsi govori na odprtu letošnjega sejma stanovanjske opreme «Am- biente 6» so bili osredotočeni na ne- davne gospodarske ukrepe v sosed- nji državi. Tako predsednik trgo- vinske zbornice Lupieri kot župan Scarano, predsednik pokrajine Cum- peta, deželni odbornik Tripani in podtajnik v znanem ministruv- Fiolet so govorili predvsem o ju- goslovanskih ukrepih za zazgoj- gospodarske krize ter seveda rekli, da imata tako Gorica kot Trst od tega precejšnjo škodo. Cumpeti in Tripani sta s svoje strani dodala te- mu še hudo gospodarsko krizo v go- riški industriji in nakazala nuj- nost, da italijanska in deželna ju- goslavija, kajti brez te pomoči ne bo izhoda iz krize.

Podtajnik Fiolet je dejal, da ita- lijanska vlada z zaskrbljenostjo gle- da na gospodarski položaj v so- sednji državi. Sam je v tem tednu dvakrat govoril z jugoslovanskim ambasadorjem Kosinom. Z zadovolj- stvom je italijanska vlada sprejela izjavo jugoslovanskega finančnega ministra Florjančiča, da so sedanjí ukrepi začasni in da so gospodar- skega in ne političnega značaja. Italijanska vlada je bila seznanje- na z jugoslovanskim položajem in bo skušala Jugoslaviji pomagati. Fiolet je izrazil tudi željo, da bi se promet v obmejnem pasu čimprej obnovil do take stopnje, kakršna je bila prej.

Na otvoritev so prišli tudi novo- gorški župan Debeljak, predsednik gospodarske zbornice Besednjak in predsednik komisije za obmejna vprašanja Korenc.

Sejem stanovanjske opreme bo od- prto do nedelje. Ob praznikih ves dan, ob delavnikih pa samo po- polodne in večer. Sedemdeset pod- jetij razstavlja izdelke 170 tovarn.

Združenje ANCI za uravnotežen gospodarski razvoj v deželi

O gospodarskih težavah v goriski pokrajini ter na drugih gospodarsko šibkejših območjih naše dežele so razpravljali tudi v predsedstvu zdru- ženja ANCI (Associazione naziona- le comuni italiani) za Furlanijo - Julijsko krajino. V zvezi s tem vpra- šanjem so na zasedanju 14. t.m. so- glasno odobrili tudi dokument, ki obvezuje ustanovo, da si na vseh ravneh prizadeva za uresničitev na- črta o uravnoteženem gospodarskem razvoju dežele, a podpiranjem go- spodarskih pobud v šibkejših in v tem trenutku najbolj prizadetih ob- močjih.

Z omenjenim dokumentom sogla- šata tudi predsednik deželnega zdru- ženja UPI (Združenje italijanskih pokrajin) prof. Gonano in predse- dnik združenja gorskih skupnosti v deželi, Forabosco.

Novosti v turizmu na Tolminskem

Izvršni svet skupščine občine Tol- min je obravnaval ukrepe in pobude

Požar v podjetju Soteco v goriski industrijski coni

Po skoraj petih urah napornega dela so goriski gasilci pozno sino- di, ob pomoči svojih kolegov iz Trizica, ukinili silovit požar v ke- mičnem podjetju Soteco, v goriski industrijski coni. Goreti je prišlo včeraj okrog 17. ure in to v kot- larni. Kljub temu da je bila več- raj sobota, so v podjetju delali. Prav zaradi tega je akcija gašenja šleka razmeroma hitro. Kljub hi- tremu posegu goriskih gasilcev je obstajala nevarnost, da se bo ogenj razširil na bližnje objekte in hr- nalnice in lahko vnetljivimi kemika- lijami. Gasilcem, na delu so bile tri ekipe iz Gorice in ekipe iz Trizica, pa je po dobri uri le uspelo omeji- ti požar in s tem tudi materialno škodo.

O vzrokih nesreče, kakor tudi o obsegu škoda zaenkrat še ni na raz- pologo podatkov. Zdi pa se, da bo proizvodnja v podjetju vsaj za ne- kaj tednov ustavljena, čeprav ogre- ni zajel proizvodnih prostorov. Ven- dar je proizvodni proces vezan na kotlano.

Podjetje Soteco je na skrajnem zahodnem robu goriske industrijske cone, ob Soči, na področju, ki upra- vno spada pod sodovenjsko občino. Tovarno so zgradili pred nekaj leti in je v tem času zabeležila velik razvoj. Tako so se pravkar priprav- ljali na gradnjo novih prostorov. Proizvajajo pa umetno usnje in dru- ge vrste impregniranega tekstila. Gre za tovarno torej, ki je po vrsti proizvodnje podobna znani tovarni Tec Friuli v Krmini.

Pred 10 leti umrl Ciril Klanjšček

Danes mineva 10 let, odkar je umrl Ciril Klanjšček, ugledni druž- benopolitični delavec v Steverjanu. Domačini, še zlasti nekdanji par- tizani, prosvetni delavci in občins- ki svetovalci se ga spominjajo čimprej.

kot človeka, ki je vse svoje življenje podiral skupnim stvarjem našega slovenskega človeka v Brdih, ki je bil ob vsakem času pripravljen so- delovati v korist svoje vasi, svoj- jih ljudi in naprednih idej, ki je ideji socializma, kateri se je zapi- sal med vojno, ostal zvest do svo- je smrti. Števerjanci, še zlasti nje- goví najožji sodelavci, se ga spo- minjajo s hvaležnostjo.

Preuredili bodo županstvo v Sovodnjah

V Sovodnjah se pripravljajo na te- meljito preureditev uradov na žu- panstvu. Do sedaj ločene (celo po nadstropjih) in slabo opremljene urade bodo premešali v prvo nad- stropje, kjer bodo uredili enoten pro- stor za stike z občinstvom. To bo omogočilo, po mnenju upraviteljev, hitrejšo poslovanje in večjo produk- tivnost uslužbenec. Preureditev je nujna tudi sprito načrtovanega pre- hoda na avtomatizacijo nekaterih storitev anagrafskega urada. V pri- hodnjem letu naj bi namreč uredili terminal elektronskega sistema A- scot. Gre za napravo, ki jo prav te dni uvajajo tudi v Dobrodo. Za novo razporeditev uradov bo treba izvesti tudi manjša zidarska dela in najbrž bo treba začasnó preseliti tudi občinske urade.

Vsekakor bo o tem vprašanju te- kla beseda na prihodnji seji občins- kega sveta, ki bo moral odobriti ustrezní načrt ter strošek.

Za preureditev županstva bodo predvidoma porabili okrog 40 milio- nov lir. Pretežni de- stroška bodo krili s prispevkom države, manjši del pa iz lastnih sredstev. Predvide- na je preureditev (in nova oprema) sejne dvorane, urada župana, tajni- štva in tehničnega rada ter seveda urada za stike z občinstvom.

Preureditev nameravajo izvesti čimprej.

ZA DRUGAČEN ODNOS DO NARAVE

Ciklus predavanj o favni in flori goriške pokrajine

Tečaj pripravlja pokrajinska uprava, v okviru programa o dopoln- nilnem izobraževanju odraslih - Prvo predavanje bo 15. 11.

Goriska pokrajinska uprava bo v prihodnjih mesecih izpeljala za- nimivo in koristno pobudo. Od 15. novembra do 21. februarja bo nam- reč poskrbela, v okviru programa o izobraževanju odraslih, za enajst strokovnih predavanj o flori in fav- ni v naši deželi in pokrajini. Po- sebnost pozornost bodo ob tem na- menili gobam ter zakonskim dolo- čilom o varstvu redkih in ogrože- nih rastlinskih vrst.

Prvo predavanje bo na sporedu 15. novembra, pripravila pa ga prof. Gualtiero Simonetti, dober poznavalec rastlinstva naše dežele.

sicer pa profesor na kmetijskem tehničnem zavodu v Čedadu, 22. novembra bo predaval Franco Mu- si o zaščitenih rastlinah ter o de- želni zakonodaji s tega področja, 29. novembra pa bo govor o go- zdovih v goriski pokrajini.

Predavanja bodo v prostorih za- voda za gluhozorne v Gorici in si- cer ob ponedeljkih od 19. do 21. ure.

K tečaju dopolnilnega izobraže- vanja odraslih, ki je brezplačen, se lahko prijavi vsakdo. Prijave in pojasnila v uradu za solstvo in iz- obraževanje v palači pokrajinske uprave v Gorici.

ZA PREVOZ DIJAKOV

Nov avtobus na progi med glavno pošto in Sv. Ano

Od jutri dalje bodo, zaenkrat al- cer samo poskusno, uvedli nov av- tobuz na progi med glavno pošto in naseljem Sv. Anje v Gorici. Av- tobuz bo odpeljal ob 13.50 izpred glavne pošte in to samo ob delav- niki. Namenjen je predvsem pre- vozu dijakov. Tako sporoča občins- ko podjetje v Gorici.

ABONMA ZA SEZONO 1982-83 V GORICI

Sezono organiziramo skupaj z Zvezo slovenske katoliške pro- se in Zvezo slovenskih kul- turnih društev.

Vpisovanje abonentov pri bla- gajni Kulturnega doma, Ul. Brass tel. 33238, vsak delavnik razen sobote, in sicer od 12. do 14. in od 17. do 19. ure

GLASBILA OZVOČENJA TEHNIČNI SERVIS

TRIZIČ — tel. 0481 - 73245
Ulica IX. giugno, 86/1

KIT

SEST RAZLOGOV, DA IZBERES PROGRAM POHISTVA, KI GA LAHKO MONTIRAŠ SAM

K 5 MONTA

- ker, če rabiš KIT takoj, ga tudi takoj odneseš
- ker se da KIT z lahkoto in veseljem montirati, zadostuje ti ključ za vijake
- ker KIT stane manj... ga montiraš ti
- ker je KIT pameten način opremljanja hiše, kjer je premalo prostora, reši najtežje probleme
- ker je KIT nekaj osebnega - nisi ga sam izbral... si ga sam naredil
- ker je pohištvo KIT, ko si ga montiral prav tako, kot vse ostalo, celo boljše

V prodaji v Gorici pri **OLIVIERI**
UL. CIPRIANI 78 — TEL. 83-780
SHOW ROOM — C.so Italia 58 — tel 5611

Ali ste kdaj pomislili, kaj vam lahko nudi vaša banka?

Operacije v leasingu

Z leasingom lahko takoj razpolagate z vsakovrstno delovno opremo, ne da bi jo takoj in v celoti plačali.

Posebne ugodnosti pri teh operacijah imajo obrtniki, ki lahko zaprosijo za deželni prispevek in tako bistveno znižajo stroške.

Vse to vam lahko nudi naša banka in ostale članice konzorcija ljudskih bank F-JK v sodelovanju z družbo Italease.

Banca Agricola Gorizia
Kmečka banka Gorica

Gorica, Korzo Verdi št. 51 - tel. 84206/07

vam ne nudi samo denarja

IZŠLE SO OB POIMENOVANJH ŠOL

Hvalevredno obujanje zgodovine šol v številnih priložnostnih brošurah

Brošure izšle v več krajih v goriškem in tržaškem zamejstvu
Zadnja je posvečena osnovni šoli Oton Župančič v Gorici

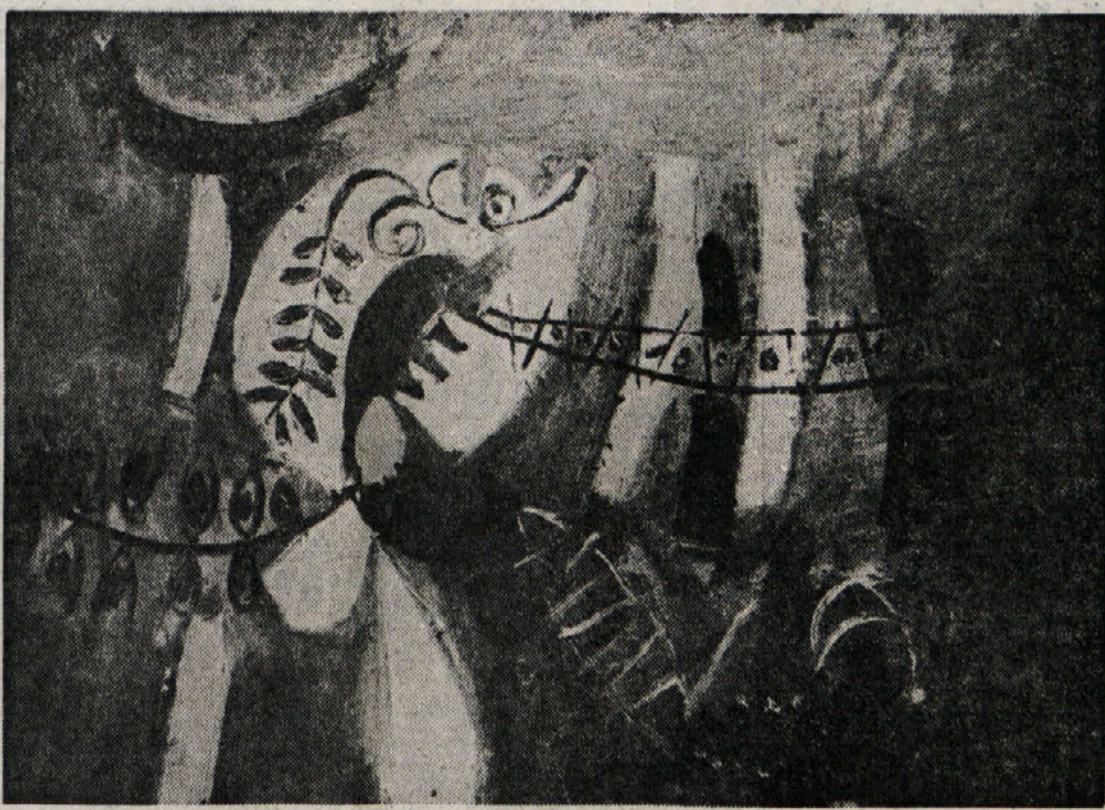
Na ozemlju, ki ga Slovenci strnjeno naseljujejo, bomo le redkokoli našli tako bogato izdajateljsko glavnice na področju krajevnih zgodovinskih (domoznanstvenih) kot ravno na zamejskem goriškem in tržaškem. Vsaj petnajst let poteka intenzivna dejavnost, ki bi jo mogli porazdeliti glede na obsevnost, predvsem na štiri skupine. Najštevilnejše in najbolj obsejne so brošure o kulturnoprosvetni dejavnosti določnega kraja, napisane so bile predvsem ob različnih jubilejih krajevnih prosvetnih društev (izmed lepega števila omenimo kot primer le brošuro o stoletnici PD «Valentin Vodnik» v Dolini (1978)). Posebno skupino sestavljajo priložnostne izdaje ob stoletnici italijanske Trstu in okolici (Škedenj, Opčine, Sv. Ivan, Boljune - 1982/70) ter na Goriškem (Štandrev - 1969). S posebnimi tiskami - med temi so prave knjige - so se v nekaterih krajih spomnili dogodkov iz narodnoosvobodilne boja predvsem ob odkritih spomenikov padlim (Trebe - 1968, Devin-Nabrežina - 1970, Prebereg - 1972, Prosek - 1972, Opčine - 1971, Bazovica - 1973, Vrh - 1974, Načkolje - 197, Podgora - 1975, Kriz - 1975, Dol - 1977). V četrto skupino, ki nastaja od 1978 dalje, bomo uvrstili brošure, ki so izšle ob poimenovanju slovenskih šol po uglednih rojakih in zaslužnih možeh slovenske kulture in znanosti. Ni-mo dovolj podatkov, da bi mogli trdit, o popolnosti sledenja seznama. S posebnimi brošurami so po-ostili poimenovanje šole pri Sv. Ani v Trstu (1978), v Rojani (1978), na Opčinah (1979), v Gabrovcu (1979), v Sempolju (1979), v Se-slanu (1979), v Zgoniku (1980), pri Sv. Jakobu v Trstu (1980), v Škedenju (1980), v Barkovljah (1982), pri Domju (1982), v Trstu (institut Jozef Stefan, 1982). Na Goriškem so se take objave pojavile leta 1979 v Štandrevu, letos pa v Jamljah in v Sovodnjah. Te dni se jim je pridružila še četrta knjižica z naslovom «Osnovna šola Oton Župančič» - Gorica (76 strani), izdana za

dela pesnika Župančiča, Marijan Breclj je v prispisku «Nekaj pri-sotnosti Otona Župančiča na Goriškem» prikazal zveze Otona Župančiča z Goriško in njenimi rojaki; fizična prisotnost Župančiča na Goriškem se omejuje zgolj na čas do prve svetovne vojne. Isti pisec je prispeval še razpravo o poznavanju Župančičevega pesniškega dela pri Italijanih. Tudi ta prispevek je namenjen tistim, predvsem Italija-nom, eki našega pesnika premalo poznajo in se zagonetno sprašujejo, kaj ima Župančič opraviti z Gorico in kako da si ga izbere kaka šola na italijanskem ozemlju za svojega, se pravi, da se bo po njem imenovala. Breclj je prispevek opravi-čujeta imenovanje šole po Župančiču zaradi pesnikove prisotnosti na Goriškem, zaradi mesta, ki ga ima Goriška v njegovem delu in končno najmanj ovesečenemu, predvsem Italijanu, pokaže na pomnjanje pes-nika pri Italijanih. Gotovo je Žu-pančič tako osebnost slovenske kul-ture, da bi mogel tudi brez takih dokazov priti v uradno ime ka-terekoli slovenske šole, v matici ali v zamejstvu. Verjetno pa so avtorja prispevka vodili še drugi cilji, predvsem opozorila na manj poznano plat pesnikovega življenja in dela, saj so poglavne črte nje-govega življenjskega pota dobro znane in morej zanje vedeti vsakdo, ki se hoče prebiti skozi osnovno šolo.

Osebnosti prispevek za publikaci-jo je pod naslovom «Razvoj slo-venškega osnovnega šolstva v Gori-ki (Zgodovinski oris)» napisal Mar-ko Waltritsch, ki se že nekaj let uveljavlja kot raziskovalec zgo-dovine goriških Slovencev predvsem v desetletju pred prvo svetovno vojno. O zgodovini slovenskega predv-sega osnovnega šolstva obstoji ob-širna zgodovinska literatura. Ob Schmidtovi trilogiji o zgodovini sol-tva in pedagogike na Slovenskem do leta 1870 bi omenili vsaj F. Kleinmayerja in D. Pahorja, čigar obširna razprava je izšla v zborni-ku ob stoletnici prave osnovne šole na Slovenskem (1969). V zgo-dovini slovenskega naroda ima osnov-no šolstvo pomembno mesto, zato so se mu že mnogi raziskovalci preteklosti posvečali, a vendar šte-vilnih vprašanj se niso rešili, saj je odgovor nanje v največji meri skrit v arhivskem gradivu. Pisec, ki ga je doseganje delo na področju goriške krajevnosti preteklosti usme-rilo na delo v arhivske zavode, se je pri sestavi svojega prispevka tu-di tokrat poglavlil v arhivsko gradi-vo. Pregledal je do danes zelo sla-bi raziskani fond goriške občine in rezultat so bila nova poznanja o razvoju slovenskih šol v Gorici in Goriškem predvsem od osemdesetih let preteklega stoletja do prve sve-tovne vojne. Čeravno lahko iz slo-venškega časopisja tega razdobja veliko izvem o boju za slovensko mestno šolo v Gorici in seveda o neprijetnem razmerju, ki ga je do danes pobude goji goriški magistrat, pa vendar daje poznavanje arhi-vskega gradiva problem bolj za-okroženo in celovito podoba. Seveda je pisec svojo pripoved raztegnil v današnji čas poudarjajoč razmere v šolstvu, v severnem delu Gorice. Waltritschovo pisanje je tekoče in le reportažnim nadvidom vse prej kot suhoparnim naštevanjem de-stev in števil, kar je žal značilnost mnogih člankov in razprav o zgo-dovini šolstva pri nas. Zelo koristi-no delo bi opravil, če bi se na po-doben način lotil obravnave sloven-skega goriškega šolstva v celoti. Za slovensko narodno skupnost na Goriškem bi bila taka naloga ve-liko, ki iskane korenin lastne iden-titete.

BRANKO MARUŠIČ

ni sestavni del publikacije na manjšem prostoru razlikujejo od o-nih, ki se pojavljajo bolj osamljeno kot pa nek sistem, na ozemlju ma-tice (izjemen primer pri tem je le občina Zalec). Izdajam, ki smo jih uvodoma omenili in našli, se Go-riška vredno postavlja ob bok. Če naj bi zgledu sledili v naslednjem razdobju se drugi kraji na Goriškem in Tržaškem, potem bi lahko dobili zanimiv zbornik objav, ki bi ponatilsen in primerno urejen v knjigo postal svojevrsten krajevni leksikon. Vredno bi bilo o tem raz-misliti in z delom nadaljevati.

PRED ŠESTDESETIMI LETI SO FAŠISTI PREVZELI OBLAST

1.200 fašistov je zgodaj zjutraj 28. oktobra 1922 zasedlo v Gorici županstvo, pokrajino in pošto

Vodstvo operacij je bilo v stavbi nad kavarno Garibaldi — V prejšnjih mesecih so fašistične škvadre divjale zlasti v furlanskem predelu Goriške — Odstavili so pokrajinskega komisarja Pettarina, od župana Bonneja pa zahtevali, da se politično opredeli njim v prid

Prav v teh dneh, pred šestdeseti-mi leti, so se fašisti pripravljali, da prevzamejo z nasiljem oblast v državi. Proti koncu oktobra je bil na-povedan velik fašistični šov v Neap-olu, na katerega je prišlo iz vse Italije nad 40.000 fašistov. Po Mus-solinijevem govoru, ki je zahteval prevzem oblasti, so se fašistične ko-lone pričele premikati proti Rimu iz Neaplja, Perugia in Firenc. Ni prišlo do spopadov, kajti kralj Vik-tor Emanuel III. tako imenovani zmagoviti kralj, je Mussoliniju iz-ročil oblast, trila Factova vlada pa i-tak ni imela nobene oblasti. Le tu pa tam v Italiji se je kak oficir hotel upreti fašističnemu nasilju, a kmalu so prišli pomirjevalni ukazi iz Rima. Fašizem je prišel na vlado, fašistične škvadre so bile izenačene z vojsko. Pričenjala se je več kot dvajsetletna diktatura.

Kako je bilo v tistih dneh v naših krajih? V letu 1922 so fašisti divja-li po vsej državi. Imeli so kdaj tih, kdaj pa odkrito podporo oblasti. Pre-tepali so politične nasprotnike, pre-vsem sindikaliste, komuniste in so-cialiste, kdaj pa kdaj tudi epopo-lare, t.j. pripadnike katoliške ljud-ske stranke. Vdirali so v delavske zbornice, kulturne krožke, sekcije strank in vse razdeljali. Velikokrat je prišlo do obojenih spopadov. Dnevnik tistega leta so polni takih novic iz vse države.

Tudi na Goriškem in v vsej Juljski deželi so fašisti besneli. Pritisk na Goriškem je bil sicer manjši kot v Trstu, Istri in v Videmski po-krajini, tudi zaradi tega, ker ni bi-lo enotnosti med tukajšnjimi fašisti. V Gorici sta bili dve skupini. Prvo so sestavljali domači fašisti, drugo pa priseljenci, v glavnem železničarji. Domačini so bili v glavnem pre-dvojni iredentisti in so se zaradi te-ga dobro razumeli z liberalci, ki jih je vodil predvojni župan in povojni komisar na občini, senator Giorgio Bombig. Priseljenci pa so bili na-silni. Prišlo je še leto prej do ostrih sporov med skupinama in goriška organizacija fašistične stranke je bila celo razpuščena, potem pa so v njej prevzeli vodstvo priseljenci.

Goriški fašisti so bili delno po-vlplivni tržaškega kolovodje Fran-cesca Giunte, delno po vplivom videmskega tajnika stranke Pietra Pisentija. Še zlasti v tržaškem okoli-sju so prvi v letu 1922 ustanovili celo vrsto sekcij fašistične stranke, boljše bi rekli temu fašističnim ška-dram, Imeli so v ladjedelnici celo svoj sindikat, ki je užival odkrito podpo-ro vodstva ladjedelnice. V Turjak-u so imeli motociklistično sekcijo, S tovarnjaki ladjedelnice in zemljiških veleposrednikov so se vozili iz va-si do vasi in vdirali v kulturne kro-že socialistov in komunistov ter vse požigali. Fašisti so se pojavili tudi v nekaterih slovenskih vaseh, kjer so Italijanski priseljenci na žalost našli tudi nekaj slovenskih privržencev. Te sekcije so bile v Kanalu, Števerjanu, Kojkem in na Dobro-rem. Vse to pred pohodom na Rim. 20. septembra 1922 je prišel Mus-solini v Videm. Napovedano je bilo razvite prapore furlanske fašistič-ne legije. Na to zborovanje, ki je bilo na trgu pred gradom na grajskem griču, je prišlo približno 10 tisoč fašistov iz naše dežele, Veneta in Lombardije. Prišli so predvsem s posebnimi vlakci, tudi z enim iz Trsta. Mussolini je v Videmu imel govor, zadnji pred kasnejšim na že o-menjenem zborovanju v Neaplju. Tisk ga je omenil za pomembnega, kajti Mussolini je razumel v njem svojo politično akcijo. Fašisti so ves dan hodili po Vidmu, vse je poteklo mirno. Le tu pa tam, tako poročajo takratni videmski časopisi, so ka-kega domačina ocmakali, ker ni po-zdravil fašističnih galdardetov.

Proti večeru so se tržaški in go-riški fašisti vrnili s posebnim vlak-om domov. Na poti pa je prišlo do neredov. Proti večeru je na železni-škem postaji v Mošu prišlo do nesre-ke. Ko je privozil potniški vlak, ki je vozil pred fašističnim posebnim vlak-om, sta eksplodirali dve bombi, proti vlakcu je bilo iz teme ustrelje-nih nekaj zabojev iz samokresa. K sreči je strojevodja takoj zavril, iz-tirili so lokomotivo in trije vago-ni. Ni pa bilo ranjenih med številni-mi potniki.

Ko so kasneje ob 22.30 prišli na postajo v Mošo tržaški in goriški fašisti s posebnim vlakom, so tako-odmudeli, da je bil eksploziv name-njen njim in so zbesneli. Nekaj skup-in je bilo skupno z domačimi faši-sti, razšlo po vasi. Domačini so bežali iz hiš na bližnje griče, sli do hiše komunističnega župana Car-la Marega in jo sežgali. Zgorele so tudi krave, ki so bile v hlevu. Ne-kaj dni pozneje se je izvedelo, da so bili ukradli tudi nekaj denarja in kolo. Potem so vdrli v hišo mesarja Pietra Ronutija in ga večkrat za-bili, tako da je moral v bolnišnico. Njegovo hišo so razdeljali, odnesli iz nje 7.000 lir. Fašisti so vdrli tudi v gostino drugega komuniste, go-slinarica Francesca Medoeta, in jo popolnoma razdeljali. Iz Gorice so prihiti fašisti, pa so jim fašisti prepovedali gasti. Pritekel je tudi neki oficir karabinerjev z dvajsetimi orožniki, ter med fašisti priznati kaznjenci, ki je bil zbežal iz zaporov. Hotel ga je aretirati, a več sto fašistov je to preprečilo. Opolnoči je poseben vlak odstopal proti Trstu.

V naslednjih dneh so fašisti še bolj divjali po Goriški, v glavnem po italijanskih krajih. V dneh tik pred njihovim zborovanjem v Neap-olu, so zasedli nekatera županstva, na čelu katerih so bili komunistični in socialistični župani. Vdrli so tu-di v pisarne bolniških blagaj in iz-gnali iz njih levičarske uradnike. Enako so delali v vsej državi. Po-litija, vojska, vlada so bili nemoči. Pravičarjev so tako liberalci kot po-polarni videli v Mussoliniju edi-nega, ki bi bil lahko rešil državo iz tistega kaosa. Na drugi strani so bili sindikati, socialisti, komunisti in republikanci.

V Gorici, tako kot v Trstu, Vidmu in drugod, so fašisti prevzeli oblast že ob 6.30 dne 28. oktobra. V Go-rico je prišlo tudi iz raznih kra-jev pokrajine 1.200 obojenih fašistov. Neke manjše skupine so ze-sele tudi županstvo, pošto in še neka-tere druge urade v Trzinu. Z vsi svojo silo pa so se hoteli pokazati

v Gorici, sedežu takrat zelo velike pokrajine, ki je segala do Cervinja-na in Gradeza, Trbiža, Idrije. Po-stojne in Istre. V Gorico so prišle škvadre iz Gorice, Trbiža, Cervinja-na, Ronk, Gradišča ob Soči, Krmi-na, Števerjana, Ločnika, Chiopri-sa, Fogliana, Zagraja, Šempetra ob Soči, Turjaka, Gradeza, Romansa, Kanala, Fiumicella in Moša. Akcijo je vodil, po nalogu poveljnika Giu-liatija, inženir Helland, vodja go-riških fašistov.

Zasedli so sedež pokrajinskega od-bora v Ulici 21. maja. Pokrajinski odbor je imel takrat sedež v stavbi nad kavarno Garibaldi, tam kjer je danes naš goriški sodišče. Tam je Helland, v pisarni predsednika pokrajinske komisarske uprave, od-vetnika Pettarina, uređil svoje ka-mando. Obojene skupine fašistov so politično na županstvo, na glavno pošto, na prefekturo in jih zasedle. Nihče jim ni mudil odpora. Le ena skupina vojakov pod poveljstvom nekakega marmaja, je hotela pregnati fašiste s postnega poslopja, a ti so zagrozili, da bodo streljali, zato so se vojaki umaknili.

Ko je prišel odvetnik Pettarin v svojo pisarno in hotel od Hellanda pojasniti o tem, kar se dogaja, ga je Helland enostavno odstavil in na njegovo mesto postavil odvetnika Valentina Pascollja, ki je bil že pri-clan pokrajinske komisije, v kateri so bili tako slovenski kot ita-lijski zastopniki vseh skupin. Pet-tarina so fašisti obojevali, da se pre-vec vdirja v Slovencev. Očitno so mu, da je bil za obranitev avtono-mije za krajevne uprave, kakršno se je imelo pod Avstrijo; da je ob-tožil fašiste, ki so divjali po Koba-ridu in bližnjih vaseh, potem ko je bil poskodoval spomenik alpincem na Krnu; da je v pokrajinskih uradnih dovolj uporabo slovenske-ri v vsem njegovem poslovanju. Vse to kljub temu, da je bil pred vojni Pettarin eden izmed redkih furlan-skih katoličanov, ki so bili ireden-tisti, medtem ko so bili Faidutti in njegovi zvesti avstrijskemu cesarju. Prav zaradi tega je italijanska vo-

jaška oblast Pettarina že na konec leta 1918 postavila za komisarja po-krajinske uprave.

Na županstvo so fašisti ostali pet dni. Zahtevali so odstop župana Bon-neja, oziroma zahtevali so, da se po-litična skupina «Gruppo d'azione friulano», ki je imela po volitvah v januarju 1922 večino na občini, opredeli s katero državno stranko hoče sodelovati. Zakaj tak odnos fašistov od župana Bonneja in te skupine?

Ta se je bila formirala tik pred občinskimi volitvami 22. januarja 1922, ko so bile prve demokratične upravne volitve. Dotedaj je občno volil kot komisar predvojni župan Giorgio Bombig, iredentist, predstavniki liberalne stranke. Na volitvah v parlament, ki so bile v maju 1921, je goriška pokrajina poslala v Rim štiri slovenske parlamentarce (Vi-lfana, Ščeka, Podgornika in Lavren-čiča) ter enega Italijana (komuni-sta Tantarja). Blocco nazionale, vo-litna formacija, v kateri so bili faš-isti in liberalci, je pogorel. Na Go-riškem je dobila relativno večino le v občini Gorice in Fogliano. Faš-isti so bili zlasti jezni na republi-kance in popolare, ki niso hoteli z njimi v koalicio. V naslednjem letu, na prvih občinskih volitvah, se je desničarskemu bloku zopersta-vila druga koalicio, sestavljena iz republikancev in drugih Italijanov, med katerimi je bilo tudi nekaj biv-ših bojevnikov in iredentistov. Ti so se unirali fašistom in liberalcem in so jim hoteli iztrgati občino iz rok. Kako? Nekaj dni pred volitva-mi so dosegli sporazum s Slovenci v mestu in vest o sporazumu je pri-šla dan pred volitvami izredna izdaja «Goriške straze». Slovenci, ki se niso sami predstavili na volit-vah, so podprli Gruppo d'azione friulano, ki je zaradi odločitvi sloven-skih glasov tudi zmagal. Dobil je 1.595 glasov, od teh je bilo sloven-skih 713 (ti so namreč na volitvihi prečrta-li ime enega italijanskih kan-didatov in namesto njega napisali ime odvetnika Karla Podgornika). Bombigov Blocco nazionale je dobil

SLIKARSKE RAZSTAVE NA GORIŠKEM

Cesare Mocchiutti v galeriji «La Bottega»

Galerija «La Bottega» je pričela svojo letošnjo sezono s samostojno razstavo domačina C. Mocchiutti. Izbra avtorja je v dvojnem po-gledu — za galerijo in občinstvo — pomembna: najprej zato, ker gre za priznanega slikarja in le pri nas, po-č pa tudi izven dežele, drugi pa tudi zato, ker pomeni ta razstava pomemben premik tudi v umetniško-m srovanju.

Mocchiutti je eden od treh po-membnejših slikarjev (obsošnje) go-riške Furlanije; eden od tistih, ki so se začeli oglašati že v prvih vo-jnih letih in sodijo danes že med starejšo generacijo. Ostala dva sta Žigaina in Altieri. Nekaj skupnega imajo v izhodišču vsi trije: vsi nam-reč začnejo svojo ustvarjalno pot v znamenju nekakega svojiskega neo-realizma, ki je pomenil v prvih po-

vojnih letih v Furlantiji pravi ma-nifest. Seveda je šel vsak od treh po svoji poti, vendar pa imajo še danes vsi trije nekaj skupnega: vsi so namreč ostali priklenjeni v svoji tematiki na svojo rodno zemljo in se sadičili prvenstveno ob proble-mu človekove usode v tem prostoru. Toda medtem, ko je Žigaina razbu-ral predvsem socialni problem, sta ostala Mocchiutti in Altieri manj «upornas», na pol rdana v usodnost človekove eksistence v tem pro-storu.

Mocchiutti ima za sabo dolgo us-tvarjalno pot. Preč se je na sku-pinskih razstavi oglašil l. 1947. Odtlej je imel številne samostojne raz-stave in se pridružil, s pomembnimi priznanji, skupinskimi doma in tuj-i. Zadnje čase pa je nekam u-tihnil. Zato je pričujoča razstava tem bolj prijeten dogodek. Pa tudi vsebina sama je po svoje nekaj no-vega. Človek bi dejal, da gre prav-zaprav za neke vrste sintezo umetni-kovega ustvarjanja, se pravi za sam vrh. Že na prvi pogled daje vse-bina razstave videti večje pomir-nosti: nekdanja izrazito dramatična avtorjeva govorica se je tu omeša-la in razvedrila. Figurativnost se je tudi stanjšala na same namige, kot, da se predmeti jemlje samo se v spominu. Ti namigi so pravezapr-lepa preteza za kompozicijsko zgradbo, ki je na teh slikah izjavila, a mnogo bolj ubrana kot v prejšnjih stvaritvah. Če drži, da je avtor na svojem začetku varkal klubištno in ekspresionistično izrazno prino in je nadalje na tej gradnji, potem je treba reči, da je prešel iz teh o-snov danes v pretežno barvni (vendar manj zaznani) ekspresionizem. Vse enako velike slike na razstavi v gostem zaporedju to še bolj pou-darjajo in podčrtujejo razpoloženje z barvnimi polji, ki izstopajo v iz-redno mikavni tonalnih variantah. Mocchiutti je umetnik, ki predljudi v njem čustvenost, ta pa se na pri-čujoči razstavi odziba bolj k liric-nemu razpoloženju.

Spomin na zasedbo županstva po fašistih

Na zadnji seji občinskega sveta v Gorici se socialistični svetovalec Waltritsch opozoril svetovalce v žu-pana na 60-letnico nasilne zasedbe županstva s strani fašistov ob pri-ključitvi Mussolinijevega pohoda na Rim. 28. oktobra 1922 so namreč fašisti zasedli županstvo in sedež drugih javnih ustanov v Gorici, ter jih izgnali iz njihovega nastojstva. Na žu-panstvo so fašisti vdrili pet dni. Hoteli so odstop župana Bonneja, načelnika skupine Gruppo d'azione friulano, ki je bil v januarju iste-ga leta izvoljen za župana v odlo-čujoči slovenski glasovi, ki jih je predstavljali odvetnik Karel Pod-gornik. Slovenci so glasovali za Bonneja in njegove ker so ti obju-bili odprte slovenske osnovne šole v mestu. Nekaj dni po pohodu na Rim in prevzemu oblasti so Bome in njegovi tudi odstopili, na občino je prišel fašistični komisar, leto in pol dni pozneje pa je bil za fašističnega župana izvoljen senator Giorgio Bombig.

Waltritsch je s tem v zvezi dejal, da ni v galeriji šli goriški župan-ve slike župana Bonneja. Najprej faš-isti, potem pa nacionalisti so hoteli nanj pozabiti, ker je paktiral s Slo-venci. Zaradi tega so ga odpisali iz uradne goriške zgodovine, tako v času fašizma kot v prvih letih po drugi svetovni vojni. Bil pa je to edini demokratično izvoljen župan v času med dvema vojnama. Drugi so bili komisari ali pa fašistični po-deštate. Waltritsch je od odbora zahteval, da na naslikati tudi tega župana in ga postavi na svoje me-sto v občinski palači.

Josef Wartha v galeriji «Spazio 2»

Goriška galerija «Spazio 2» gre v tretje leto svoje dejavnosti in kaže vedno bolj jasno svojo usmeritev in svoj program. V njej so že gostovali tako domači umetniki kakor tudi drugje priznani avtorji, bodisi slo-venski, jugoslovanski, avstrijski, nemški, poljski in češki. Očitno gre za «mittelevropski» poudarek, ki naj bi zadostil delu tukajšnjega občinstva, ki se povezuje še nelo-liko v avstrijskem duhu.

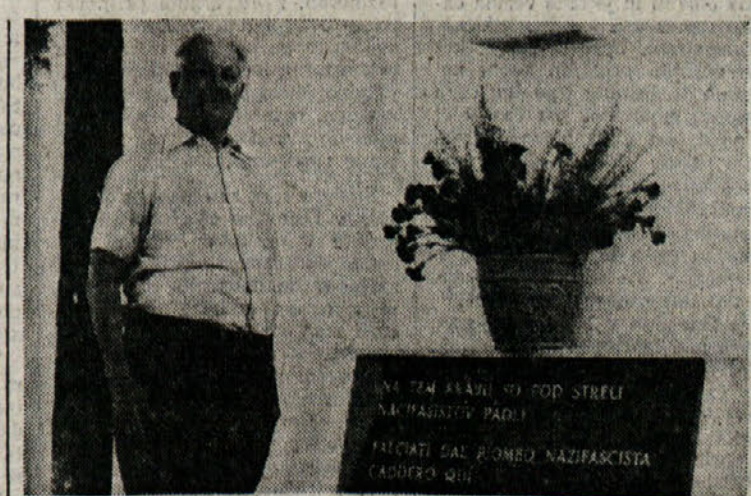
Trenutno je na vrsti Josef Wartha iz Innsbrucka, starejši umetnik, po poklicu profesor in tudi sicer pre-cej kultiviran slikar. Razstavil nam je lepo število akvarelov, in nekaj risb. Bistvo so seveda akvareli. Gre za «evropejske», ali bolj za bežne vtise s potovanja po evropskih krajih. Prevladuje iskanje sončne in tople atmosfere, oddal pretežno beneški motivi. Ti so na vidcu večinsoma «turističnega» interesa, se pravi naj-bolj znani mestni sveti, ne glede na to pa je avtor vnesel v te po-gled nekaj bistvenega svojega, se pravi svoje ganotje pod tem svetlim in toplim nebom, ki tako prijazno razodeva vse te stvari. Seveda niso nasrečeni, še posebno tam, kamor je avtor posegel z očrtovanjem. V na-sprotnem primeru pa prevladuje ne-ka zametna prozornost barv in u-branih tonov, ponekod s posebnim smislom za sintezo (tu bi ga pime-rjali z našim Hlavatyjem iz časa njegovih zim). To avtor pogosto do-seže z belino papirja (se pravi s površinski nepobarvanega papirja). Tu se mu veduta ujame o precizno miniaturo.

PRED ŽURINOVIM VRTOM NA POLJANAH

«Štirim ustreljenim tovarišem 39 rdečih nageljnov v spomin»

Trinajsti september leta 1943 je s krvjo zapisan v zgodovini Poljan, Dobrodo in bližnjih va-si. Tistega dne so Nemci prvič prišli v te kraje in posejali smrt ka-morkoli so njihovi škornji stopili. Tistega dneva ni pozabil Josip Pa-hor iz Lokvice, ki ga bivši borci dobro poznajo s partizanskim ime-nom Matija. S skupino tovarišev je v naglici skušal razširiti vest o prihodu Nemcev po bližnjih va-sih, da bi se pripadniki OF pra-večasno poskrili pred prihodom nemških okupatorjev. In prav ti pogumni tovariši so padli v ognje-ne kleče okupatorja in drago pla-čali svojo ljubezen do svobode. Ta-ko so se znašli pred mitraljezom Švabov Josip Pahor - Matija iz Lokvice, Peter Perletič iz Dobro-do, Peter Laković iz Dobrodo in še neki neznan borec, ki je takrat slučajno šel mimo. S strojno to-čarbo, postavljeni po dva pred Žurinovim vrtom, so čakali na smrt.

Tako pripoveduje naprej partizan Matija, ki je edini uvelj: «Eh, zve-zi, dret, vier, fünf, sofort ab-schützen» — je razgnil glas nemške-kega oficirja in strojnica je zare-gljala. Še prej sem šepnil tovari-šem, naj se razbežimo na vse stra-ni. Zadnja misel je šla svojem, in tistim, ki se bodo za nas dalje borili. Jaz sem skočil v levo in ker sem bil v zadnji vrsti sem vi-del tovariše, kako so padali. Pred menoj se je v razgor zgrudila Ma-rija Perletič. Švigal sem počes,

Josip Pahor - Matija iz Lokvice, edini preživel od talcev

skozi trtni nasad in ob skoku čez zid me je zapelko v peti. Kri se je zllila po čevlju, ki je preukrjan zletel daleč od mene. Stekel sem naprej do gole ravnine in v hipu razumel, da je to gotova pad v smrt, zato sem šel nazaj in krenil v bližnjo dolino. Zmuden sem sko-čil v grmičevje in skorajda padel v skrivni rov (kaverna) in mreve sve-tovne vojne in tam rešil svoje živ-ljenje. Za menoj je bil prišel nek drugi borec, ki je bil v smrtni vranici. Gruča se je pod koraki nemških škornjev vsipal v rov, vendar mo-ritel niso našli skrivališča.

Devetindeset let je poteklo od tistega tragičnega dne in prav to-liko rdečih nageljnov krasí ploščo, ki stoji na kraju umora in spomi-nja na štiri usodni talce. «Vsa-ko leto prinesem turenim tovarišem nagelj več v spomin na njihovo hrabrost in v hvaležnost vsem, ki so kot oni z življenjem gradili pot do svobode,» pravi Matija.

Na istem kraju, nad ploščo štiri-ih ustreljenih pa stoji tabla z ime-ni Poljancev, ki so padli v NOB. Kmalu bodo domačini postavili spomenik na bližnjem trgu, ki bo ča-stiljivejši spominjal na svoje in druge padle v NOB. Saj skoraj ni hiše na Poljanah, ki ni dala člo-veka za svobodo.

JANKO GERGOLET

JADRANSKI KOLEDAR 1983
S KNJIŽNO ZBIRKO

JADRANSKI KOLEDAR
almanah - zbornik 1983

Igo Gruđen
IZBRANE PESMI

Ivan Pregelj
TOLMINCI,

Mario Magajna
TRST V ČRNOBELEM,
fotografija, 1945-81

STENSKI KOLEDAR
s slikami R. Hlavatyja

CENA ZBIRKE 19.000 lir

NAROČILA IN PREDPLAČILA
DO 31. OKTOBRA 1982

Osebnost na adresu ZTT, Ul. Montečini 6, Trst
V Tržaški knjižnici, Ul. sv. Frančiška 20, Trst
Na uradnih urah Primorskega dnevnika, Ul. 24. maja 1, Gorica
Na uradnih urah Novega Mestaja, Ul. De Rubis 20, Cedad
Preko razpisalcev Primorskega dnevnika

BON za POPUST 8.000 lir,
ki ga lahko takoj izrabite za nakup drugih
izdaj ZALOŽNIŠTVA TRŽAŠKEGA TISKA.

naša zemlja

POGOVOR Z RAVNATELJEM SDGZ VOJKOM KOCJANČIČEM

Z RAZLAŠČEVANJEM DVAKRAT OPEHARJENI

«Kadar obravnavamo vprašanje naše zemlje, oziroma njenega odvajanja, se moramo zavedati, da imamo opravka s širšim problemom teritorija. Ta problem je neposredno vezan na tiste, ki se z zemljo preživljajo, posredno pa na celo vrsto drugih dejavosti, ki so za nas — ravno tako kakor kmetijstvo — bistvenega gospodarskega in narodnostnega pomena. Problem zadeva torej vse, ki na tej zemlji in teritoriju, ki ga zemlja oblikuje, živijo in delajo. V resnici je le manjši del ozemlja, ki sestavlja našo pokrajino, kmečko obdelano; večji del je namenjen dejavnostim, ki imajo le posredno zvezo z zemljo, tako na primer kamnoseštvo, javarstvo in drugim obrtnim pa še trgovskim in gostinskim poslom. V ta okvir se vsiljujejo gradnje zasebne in javno-koriste narave, ki tradicionalno okolje preuravnovešajo, predvsem pa nam uničujejo kapital neprecenljive vrednosti, in to z dvakratno škodo za našega človeka in za našo skupnost v celem: z raz-

in šibitvi našega gospodarstva. Tembolj, ker nam kapital, kolikor ga v obliki zemlje še preostaja, drobijo: tu razlastijo toliko, tam toliko, ostanejo nam le krpe, ki mnogokrat niso več za nobeno rabo. Če k temu dodamo, da zgubljenega osnovnega kapitala zaradi nizkih gmotnih odškodnin ni mogoče napovedati vložiti, pa še to, da je v Italiji ustroj gospodarstva tak, da ljudje denar od odškodnin najraje porabijo sproti, namesto da bi ga donosno vlagali, potem je slika popolna in nič kaj spodbudna.»

In še: «Kapitalu, ki ga predstavlja naša zemlja, določa tržno vrednost urbanistična politika občin: če določena parcela po občinskih predpisih ni zazidljiva in je torej namenjena zgolj obdelovanju ali pa še to ne, je vrednost zemljišča nižja; če pa je zazidljiva, je njena vrednost seveda mnogo večja in daje dotičnemu močnost, da osnovni kapital pomnoži z dodatnim kapitalom, se pravi, kot že rečeno, z naložbo v trgovski, obrtniški ali gostinski obrat, ki ga na svoji zemlji lahko izgradi. Isto velja seveda za kmetovalca. Skoraj večina naših obrtnikov, gostincev in trgovcev je

DRAGO GAŠPERLIN

(Nadaljevanje na 4. strani)

Kdaj se bo končala taka praksa?

Vsakomur so že znani dogodki iz preteklih dni, ko se je gradbeno podjetje poslužilo agentov javne varnosti in karabinerjev za vstop na zemljišča, ki jih bodo razlastili za gradnjo novega avtocestnega odseka med Sesljanom in Križem. V krajevni in širši slovenski narodnostni skupnosti je

dogodek izzval veliko razburjenje tudi zato, ker je v popolnem nasprotju s prizadevanji organizacij in ustanov, ki branijo pravice in interese razlaščenec, za mirno in sporazumno rešitev zadeve. Kot narodnostna skupnost odločno zahtevamo, da je treba spremeniti dosedanje prakso odgovornih obla-

stvi v odnosu do našega teritorija: tudi sami hočemo sodelovati pri raznih prostorskih izbirah, ki se načrtujejo na zemlji, na kateri živimo. Zahtevamo tudi, da mora biti uporaba teritorija sad bolj pozorna in poglobljena načrtovanja, ki mora upoštevati obstoj in potrebe razvoja naše skupnosti.

Danilo Lupinc o zaščitnem znaku kraških vin

Danilo Lupinc iz Praprota je eden izmed redkih kraških kmetovalcev, ki so svojo dejavnost usmerili izključno v vinogradništvo. Z letošnjim pridelkom je posebno zadovoljen, saj mu je uspelo skoraj podvojiti količino lanske vinske proizvodnje, ki je znašala okoli 90 hektov. Zanimalo nas je njegovo mnenje o predlaganem pravilniku za zaščitni znak kraških vin s kontroliranim poreklom, ki je bil pred dvema mesecema objavljen v Uradnem vestniku.

«Mislim, da kraški vinogradniki je dejal Lupinc, ne moremo biti povsem zadovoljni z vsebino tega pravilnika, ker marsikateri določila nismo utegnili zadostno pretehtati. Vsekakor pa je za nas izrednega pomena, da se končno zakonsko uveljavi zaščitni znak (D.O.C.) tudi za naša kraška vina — kar smo že dolgo let zahtevali — ker je to jamstvo, da bomo na Krasu spet sadili trte, da bomo obstoječo proizvodnjo lahko povečali in svoja vina tudi po primernejši ceni plasirali na širše italijansko tržišče kot tudi na tuja tržišča. Brez oznake o nadzorovanem poreklu si danes ni mogoče zamisljati uspešnega plasmana kvalitetnih vin.»

Krajevni pripravljalni odbor, v katerem ste zastopani domači vinogradniki, je predlagal pristojni komisiji pri kmetijskem ministrstvu v Rimu dve spremembi, kaj?

«Prva je v zvezi z alkoholno stopnjo terana, ki je bila določena na 10,5 stopinje. Toda naš teran skoraj nikoli ne dosega tako visoke alkoholne stopnje, zato smo zahtevali, da se predpisani alkoholni minimum zniža na 10 stopin, saj kvaliteta terana zaradi tega ne bo pra / nič slabša.»

«Z drugim predlogom želimo doseči, da se bo tudi predelava grozdja vršila na istem območju, kjer je bilo pridelano. Nevarnost je namreč v tem, da bi kdo vozil grozdje s Krasa na Goriško ali v Furlanijo in tam delal kakšne potvorbe ter nato prodajal vino kot pristno kraško vino z zaščitnim poreklom.»

Ali res obstaja možnost potvarjanja že priznanega kraškega terana?

«To se pač že dogaja, vino z imenom teran že prodajajo v ostalih pokrajinah naše dežele in je ta nesmisel celo z zakonom utemeljen. Kako to? Trto refošk — ki na Krasu daje vino teran — so «strokovnjaki» iz krajevnega kmetijskega nadzorništvu preimenovali v teran, kot tako so jo začeli prodajati po celi deželi, jo gojiti in pridelano vino seveda imenovati teran. Vsakdo si lahko v trstnici v Rauscedu kupi sadike trte teran in jo vsadi na pr. na Siciliji, nato pa prodaja vino te-

ran, ki seveda s kraškim teranom ne bo imel nobene zveze. Oznaka trte teran je namreč prišla v uradni državni seznam sort, ki se gojijo v Italiji, kar je bilo posredovano tudi pristojnim organom Evropske gospodarske skupnosti.»

Prišlo je tako do absurda, da zakon omogoča nelojalno konkurenco tipičnemu krajevemu vinu, ki si je svoj sloves pridobilo prav zaradi edinstvenih pedoloških pogojev našega Krasa. Kako sploh pride do kaj takega?

«Človek res težko verjame, da gre za napako, saj so italijanski strokovnjaki za vinogradništvo svetovno priznani; sumim torej, da gre za namerno napako oseb, ki niso naklonjene našemu kmetijstvu, ker smo kmetje v tržaški pokrajini v veliki večini Slovenci. Že pred leti smo opozorili deželno nadzorništvu za kmetijstvo, da je treba «napako» popraviti, a so nam odgovorjali, da ni mogoče, češ da je že v pravilniku EGS. Letos pa smo od izvedencev iz

Rima zvedeli, da je definicija trte teran bila posredovana evropskim organom šele februarja letos: bilo je torej dovolj časa še v prejšnjih letih, da se ta absurd odpravi, a nekaterim so bili verjetno bolj pri srcu drugačni interesi! Vsi kraški vinogradniki, pa tudi pridelovalci z onstran meje, se bomo morali v prihodnje odločno boriti, da se ta krivica odpravi.»

Med sortami trt, ki bodo uradno priznane in deležne javnih finančnih prispevkov, za proizvodnjo zaščitnega kraškega belega vina, pravilnik ne omenja tradicionalne kraške trte Vitovske grganje, ki pa je še vedno precej razširjena in cenjena.

«Mislim, da se tudi v tem primeru dela krivica kraškemu slovenskemu vinogradništvu. Osebo sem si za nekaj let prizadeval za uradno priznanje te trte, a doslej brez uspeha. Strokovnjaki iz Conegliara so prišli preverjat kvaliteto grozdja, trte kot take in vina in bili zadovoljni nad kvaliteto. Vendar uradnega priznanja ta trta še ni dosegla... (mogoče je njeno ime preveč slovensko?)»

«Spomniti bi se morali na primer trte Glira, ki so nekdanj gojili posebno v okolici Proseka in vina, ki je sedaj znano kot «Prosecco». To trto je nekdanji funkcionalni tržaški kmetijski nadzorništvu prenesel v Conegliano, kjer so jo, razmnožili in preimenovali v Prosecco. Zdaj se vino s tem imenom prodaja po celem svetu kot posebno vino, ki pa ima čisto druge značilnosti. Vino, ki so ga proizvajali proseški vinogradniki iz grozdja trte Glire, je bilo namreč sladko vino, zaradi posebnega predelovalnega postopka, ki

JOŽKO MORELJ

(Nadaljevanje na 4. strani)

Za tržaško pokrajino ni denarja!

Na osnovi deželnega zakona 9/82 je deželna ustanova za razvoj kmetijstva — ERS — imela na razpolago dve milijardi in šeststopenetdeset milijonov lir za podeljevanje 20-letnih brezobrestnih posojil tistim zadrugam, ki so v posebnih težavah glede finančnega stanja. ERS in deželna uprava sta to vsoto že porazdelili: brezobrestna posojila pa so prejele le zadruge iz ostalih treh pokrajin iz naše dežele. Na tržaško pokrajino ni odpadel niti počen groš, kar je ponoven dokaz, kakšen je odnos odgovornih oblasti do potreb kmetijstva na Tržaškem. Po eni strani pristojne oblasti na raznih sestankih in srečanjih svečano zagotavljajo vso podporo za razvoj kmetijstva v pokrajini, po drugi pa se obnašajo popolnoma nasprotno, kot je treba konkretno ukrepati.

Med drugimi je prošnjo za brezobrestno posojilo vložil tudi združni hlev iz Praprota, čigar težave so dobro znane. Kot ostale zadruge iz pokrajine ni prejel odgovora.

V dolinski občini priprave na novo «osmičarsko sezono»

Prejšnji teden je bil na sedežu uprave občine Dolina sestanek, na katerega je kmetijska komisija občine povabila tiste občane, ki po vaseh v Bregu odprejo osmice in prodajajo svoj domači pridelek. Sestanek je vodil predsednik komisije, odbornik za kmetijstvo in kulturo Boris Mihalič. Zbora se je udeležilo približno 70 kmetovalcev iz vseh breških vasi, ki med letom imajo osmico.

Tradicija osmic po naših vaseh izhaja še iz prejšnjega stoletja, vendar se splošno gospodarskih in družbenih zaostrovanj odnos oblasti do osmic bistveno spreminja. Zadnja leta smo pričali precej bolj natančnemu apliciranju zakonskih predpisov, ki uravnavajo delovanje tovrstne aktivnosti. Zaradi neupoštevanja ali napačnega tolmačenja zakonov, je prišlo na nekaterih osmicah tudi do nevršnih zapletov, v katere je posegla tudi uprava občine Dolina, ker je mnenja, da osmičarstvo ne sme zamreti, temveč ga je treba štiti, ker predstavlja za naše kraje nekaj značilnega, obnem pa omogoča malemu kmetu, da ob tolikem trudu od tega tudi nekaj ima; čisto drugo, vsaj zadoščenje, da je svoje vino prodal. V zadnjih letih je zadeva okrog osmic nekoliko bolj zapletena kot v preteklosti, tu mislimo predvsem na postopek za pridobitev dovoljenja, kajti ne gre za dovoljenje samo, temveč tudi za drugo dokumentacijo, ki jo izdajo štirje različni forumi: občinska uprava; komisariat za javno varnost (dolinska občina spada pod Milje), krajevna zdravstvena enota in pa sodišče (kazensko potrdilo).

Vso dokumentacijo je potrebno v doglednem času dostaviti občinskemu uradniku, ki je zadolžen za osmice. Postopek pa se lahko še nekoliko bolj zaplete, če KZE določi, da bo katero izmed vin analiziral in je treba na odgovor analizirati približno mesec dni.

Kar pa zadeva prodajo jedade na osmicah, velja obtožiti državni zakon, ki predpisuje, da na osmicah ni dovoljeno serviranje kakršnekoli jedade, razen če zainteresirani nima stalnega dovoljenja.

Osmičarji dolinske občine so se na sestanku živahno pogovorili o vseh teh zadevah in tudi še o nekaterih problemih, ki so specifični za občino Dolino, pravzaprav le za nekatere vase, kot so na pr. istočasnost osmic, če naj se osmice med vaško šagro zaprejo ali ne in podobno.

Povzetke nekajurne izmenjave mnenj bi se dalo takole strniti: najprej je potrebno omeniti, da so bili kmetje občine Dolina navdušeni nad pobudo, ki je pripeljala do sestanka in da je pravilno in pošteno, da se odpiranje osmic v občini in v posameznih vaseh koordinira, kar je lastnikom osmic lahko samo v korist. Na srečanju so se tudi domenili, da bo do podobnih sestankov prišlo vsako leto.

Glede dokumentacije za osmice je odbornik Mihalič povedal, da so že pripravljeni spopi (fascikli), v katerih so že natisnjeni obrasci, ki jih je treba izpolniti in posredovati imenovanim ustanovam. Spopi vsebujejo: prošnjo, naslovljeno na komisariat za javno varnost v Milje; izjavo o obdelovanju vinogradov, da torej kmet na osmicah res prodaja lastni pridelek; zdravstveno dovoljenje, naslovljeno na KZE št. 1 - Tržaška, in prošnjo županu za dovoljenje za prodajo lastnih pridelkov; kazensko potrdilo pa mu izstavi sodišče.

Kar pa se tiče prodaje jedade, je stvar takšna — brez prigrizka, niti najboljše vino ne gre v slast — če ne bo pretiravanja v odstopanju od stanja, kakršno je na osmicah v dolinski občini vladalo doslej, se preganjanja menda ne bo treba bati; ob tem naj se tenkočutno zamisli vsakdo, ki mu je do tega, da v miru iztoči svoj pridelek.

O žgočem problemu, ali naj bodo osmice v času vaške šagre odprte ali ne, so bila mnenja precej deljena, vendar so se osmičarji načeloma dogovorili naslednje: vaška šagra je samo ena, torej tista, ki jo priredi kulturno društvo ali vaška mladina; šagro pa se

priredi največ zato, da bi si organizator prislužil nekoliko sredstev za nadaljnjo kulturno delovanje skozi vse leto, zato bi morali vsi vaščani po svojih močeh prispevati v ta namen in v tem času, naj bi v vasi ne bilo osmic; organizator šagre pa naj poskrbi za dober kozarec vina. Ob vseh drugih praznovanjih v vasi pa bi bilo dobrodošlo, da bi kmetje odprli — po možnosti — tudi več osmic, kajti tedaj je priložnost, da se vino hitreje proda, praznik pa ohranja svojo značilnost iz starih časov, ko so bile v vasi osmice, ki so imele tudi funkcijo, da so se obiskovalci praznika dlje časa zadržali v vasi. Za Dolino pa obstaja še dodatni problem, ali naj se kot vaški praznik smatra majenco ali šagro KD Valentin Vodnik. O tem pa se bodo morali Dolinčani sami izreči.

Glede istočasnosti osmic so bili sestankujoči mnenja, da je to škodljivo in so se domenili, da če je že ena osmica v vasi, mora naslednji, ki jo namestava odpreti počakati, da predhodnik sname vajo. Tako je pač najbolj pošteno.

Nazadnje pa so se osmičarji dolinske občine še domenili, da bodo letos, vsaj na začetku «osmičarske sezone» prodajali svoj pridelek po 2400 lir liter.

Ob koncu sestanka je predsednik kmetijske komisije Boris Mihalič orisal še načela, po katerih komisija deluje in dejal, da je prvo načelo resnost in zavzetost, na osnovi katerih skuša komisija štiti interes breških kmetovalcev, toda kjer obstaja najmanjši sum ali dvom, se vanj poglubi do takšne mere, da po svoji pristojnosti nesoglasja dokončno razčisti, kar lahko pripelje tudi do prepovedi izdaje dovoljenja za osmice. O resnosti delovanja kmetijske komisije se je že marsikdo zuna meja dolinske občine pohvalno izrekel, kar potrjuje, da ubira komisija pravilno in konstruktivno pot.

(ris)

V prešernem vzdušju na osmici

Kmetijski nasveti

Zakaj kokoši nesejo jajca brez lupine?

Kokoši nesejo jajca brez lupine zaradi različnih razlogov.

Prvi je pomanjkanje apnenca v krmi ali nepravilno razmerje med apnencem in drugimi rudninskimi snovmi. Na to vpliva lahko tudi nepravilno sestavljeni obroki.

Drugi razlog je bolezenske narave. Pri pojavu nekaterih bolezni so prvi znak jajca brez lupine. To se pogosto dogaja tudi po cepljenju proti kokošji kugi z nekaterimi vrstami vakcina.

Tretji razlog je lahko povsem v okolju. Mrz, posebno nenaden in občasne nizke temperature povzročajo motnje v presnavljanju rudnin in zaradi tega ne morejo tvoriti lupine.

Tri knjige za naše kletarje in ljubitelje vinske kapljice

Vinogradniki in vsi zvesti prijatelji dragocenega daru, ki nam ga daje vinska trta, si lahko v **TRŽAŠKA KNJIGARNA**, v Ul. sv. Frančiška, nabavijo strokovno gradivo, ki jim služi tako za opravljanje svojega dela, kot za boljše spoznavanje raznih sort vin. Tokrat predstavljamo tri knjige, od katerih sta prvi dve izključno strokovnega značaja, medtem ko je tretja zanimiv pregled vsega tistega, kar zanima slovenskega ljubitelja vina.

Anton Skaza: **LJUBITELJSKO KLETARSTVO** - založba Obzorja Maribor.

V knjigi nam pljuški enolog Skaza na zelo umljiv način opisuje, kakšna opravila, naloge in tudi nevarnosti čakajo vinogradnika vse od trgatve dalje.

Miško Judež: **KLASIČNO IN SODOBNO VINARSTVO** - državna založba Slovenije.

«Prizadeval sem si», piše avtor v predgovoru knjige, «da bi nudil knjigo o vinarstvu v čim bolj preprosti in razumljivi obliki, in to ne samo poklicnim vinarjem in strokovnjakom, tehničnim in strokovnim šolam, ampak tudi prepro-

stemu vinogradniku, širšemu krogu prebivalstva».

Dionizij Amfora: **VINSKI TABERNAKELJ** - založba Obzorja Maribor.

Vinski tabernakelj je knjiga, kakršne v podobni zastavi Slovenci še nismo imeli. Dionizij Amfora je v knjigi na osnovi svojih dolgoletnih izkušenj zapisal tisto, kar utegne zanimati poprečnega slovenskega ljubitelja vina in seveda tudi vse tiste, ki bi radi postali poštene in zvesti prijatelji dragocenega in lepega daru, ki nam ga daje vinska trta. Knjiga je napisana posebej za Slovence in se posveča našim trem vinorodnim rajonom in njihovim sortam.

Prispevki za sejme

Pristojna deželna komisija je odobrila zakonski osnutek, ki nakazuje nadaljnjih šest milijard lir za obdobje 1982 - 84 za posege v korist ureditve načrtov o ureditvi sejmskih kompenzorijev, srgovskih centrov, proizvodnih trgov, centrov za zbiranje kmetijskih pridelkov in trgov povrtnine in sadja na debelo. Zakonski osnutek je bil sprejet z večino glasov.

AKTINIDIJA - sadež mladosti

Da bi izboljšal svojo prehrano, človek nenehno išče, ustvarja in uvaja v pridelovanje nove vrste in sorte rastlin primernejših lastnosti. To se posebno kaže v zvišanju količin in kakovosti pridelkov ter zniževanju stroškov tudi pri pridelovanju sadja. V zadnjih 10-15 letih se je začela v intenzivnih sadovnjakih pojavljati, četudi stara, a za sadjarstvo nova sadna rastlina iz družine Actinidiaceae, vrsta Actinidia chinensis, ki jo sadjarji imenujejo preprosto aktinidija. Po poreklu je iz vlažnejših in srednje toplih do toplih območij vzhodne Azije, kjer so jo že pred več tisočletji imeli za sadež zdravja. Aktinidija vsebuje zlasti mnogo vitamina C, in to kar 15-krat več kot jabolka, 6-krat več kot limone in 5-krat več kot jagode. Za naše kraje je ta rastlina povsem nova. No, priznani agronom Vitjan Sancin iz Doline (po rodu sicer Postojčan) je aktinidiji posvetil knjigo z naslovom «Aktinidija - sadež večne mladosti», ki jo bo v kratkem tudi predstavil naši javnosti. Brez dvoma bo našel na veliko zanimanje še zlasti pri sadjarjih.

Zdravilna vrednost brinja

Navadno brinje (Juniperus communis) je izrednega pomena v domačem zdravilstvu. Brinove jagode (Baccae Juniperi) nabirajo tako, da udarjajo s palico po vejah in jagode padajo v podložena rešeta. Obrabno brinje čistijo in ga nato sušijo. Iz 5 kg nečističnih in svežih jagod dobimo približno 1 kg suhih zdravih jagod. V zdravilstvu danes uporabljajo vse dele brinove rastline. Po svetovno znanih zdravilščih so nekdanje pripravljali iz brinovih jagod, lubja in vejic tople kopeli za bolnike, ki jih je mučila revma. V ta namen so kuhali brinje, lubje ali vejice do 2 uri ter s to tekočino umivali do 10-krat na dan bolnike. Na podoben način so pripravljali tudi tople kopeli, v katerih je moral bolnik ležati pol ure. Po topli kopeli so bolnika polili z mrzlo vodo. Ljudem, ki niso prenesli mrzlega poliva so svetovali, naj ne uporabljajo teh kopeli, ker bi se jim stanje lahko poslabšalo.

Čeprav se take metode v zdravilstvu ne uporabljajo več, je zdravilna vrednost brinja še vedno velikega pomena. Brinove jagode vsebujejo 10 od sto smole, organskih kislin (mravljična, ocetna itd.) in sladkorja, 0,5 od sto do 1,5 od sto, hlapnega olja (glavni sestavni del je — terpen in kadinen). Pri destilaciji brinovih jagod dobimo poleg zelo znanega brinjeveca še brinjevo olje (pri domači destilaciji dobimo od 100 kilogramov jagod 12-14 litrov brinjeveca in 1/8 olja). Kozareček pravega brinjeveca (žal je tega vse manj, ker ga pri destilaciji mešajo s sadjevcem, slivami itd.) pomaga pri marsikateri želodčni in črevesni težavi.

Brinjevo olje uporabljajo za pripravo na različnejših grenkih kapljic. Naše matere so ga uporabljale kot mazilo proti glistam. Na sladkorju ga podajemo tistim, ki bolehalo na želodčnih in črevesnih motnjah in boleznih na mehurju ter težkem izločanju urina.

Zmečkane jagode, kuhane na vodi (za 1/4 litra vode vzamemo 1 veliko žlico jagod in jih kuhamo 10 minut) so odlično zdravilo proti napenjanju, boleznim mehurja in celo proti kožnim boleznim. Čaj iz mladih brinjevih vejic čisti kri. Brinove jagode lahko dodamo tudi drugim čajem, le da moramo jagode kuhati prej 10 minut. Nekateri naravnost priporočajo žvečenje jagod za želodčne bolezni različne narave.

Kmečki koledarček za november

November je eden od tistih letnih mesecev, ki nas zaradi slabe vremena večkrat prisili, da ne moremo nič opraviti na vrtu, niti v vinogradu ali v sadovnjaku. Če pa nam dež in slabo vreme prizaneseta v tem mesecu bomo lahko opravili precej dela, ki nam ga ne bo treba opraviti spomladi.

NA NJIVI: Poberemo razne pri-delke razen ohrovtá (vrzot), ki jih pustimo na prostem lahko vso zimo. Če hočemo, da nam bo njiva bogato obrodila, jo moramo dobro pognojiti. Ostalih del na njivi v tem mesecu ni, razen da njivo očistimo in kjer imamo pripravljeno gnojšče, napelujemo gnoj, da se bo dobro zdelal čez zimo do spomladi.

NA VRTU: Poberemo zadnje vrtnine predno nam jih uniči prva slana ali večji mráz. Za silo lahko še posejemo špináčo, toda le v sončnih legah; v enakih legah lahko tudi proti koncu meseca sadimo zgodnji grah. Ne smemo pa se omejiti samo na omenjena dela: kar ni vrta izrabljenega, moramo globoko prekopati in pognojiti s hlevskim gnojem, da bo zemlja

godno za prvi pretok in paziti moramo, da je zdravo. Katerokoli napako opazimo pri vinu jo moramo takoj odstraniti. Če sami ne vemo, kako naj si pomagamo, je dobro, da gremo k strokovnjaku ali v trgovino s kmetijskimi predmeti in se tam posvetujemo. Okrog sv. Martina vino navadno že pokipi. Zato bomo klet ob jasnih nočeh ohladili, da se bo vino očistilo; proti koncu meseca ga bomo prvič pretočili in ga tako ločili od droži.

V SADOVNJAKU: Tudi tu nam v tem mesecu ne manjka dela; drevje se nam bo ogotilo. Zato moramo takoj odstraniti z dreves vse nedozorele sadove, polomljene in nalomljene veje, zamašiti moramo rane s cepilnim voskom, skopati jame za nove sadike: za mlada drevesca morajo biti vsaj en meter globoke in prav toliko široke. Če sadimo drevesca v jeseni bomo pridobili eno leto pri njihovem poznejšem razvoju.

V dolinski občini ni gobarjev!

Dolinska občinska uprava ima na razpolago 150 dovoljenj za nabiranje gob, od katerih 105 za stalno bivačice občane in 45 za ostale.

Do 15. marca, to je do dne, ki ga predvideva deželni zakon je občinska uprava prejela skupno 102 prošnji in sicer: 57 prošelj domačih občanov in 45 prošelj občanov iz sosednjih občin.

Ta zanimiv podatek, ki dokazuje, da v dolinski občini je le malo gobarjev, je podal župan Šrab na občinski seji, ki je bila proti koncu meseca septembra; ob tej priložnosti je še izjavil, da je občinska uprava do takrat izdala 92 dovoljenj in sicer: 52 domačim občanom in 40 ostalim.

Zanimivo je, da je ostalo neizkoriščenih kar 48 dovoljenj za prebivalce iz dolinske občine.

Naj še dodamo, da dovoljenje za občane velja celo leto, za ostale pa le dva meseca. S tem dovoljenjem lahko nabirajo gobe na ozemlju Kraške gorske skupnosti, to je v enajstih občinah.

Dopolnilna odškodnina

Glede prejema drugega obroka dopolnilne odškodnine, ki so jo kmetovalci zaprosili za leto 1981 (prvi obrok je bil izplačan v juliju), nam je Kraška gorska skupnost sporočila, da je denar že nakazala pokrajinski izterjevalnici v Sestlanu, ki pa zavrača izplačilo zaradi tehničnih in organizacijskih težav. Na vsak način smo prejeli zagotovilo, da bodo v tem tednu poslali vsem zainteresiranim tudi ta, drugi obrok. Tisti, ki pa ima možnost, lahko dvigne ta obrok tudi osebno v pokrajinski izterjevalnici (Esattoria) v Sestlanu št. 43/B.

Tajništvo
Kmečke zveze

S krizantemo velja nežno ravnati

Kmečka zveza

NUDI ČLANOM SINDIKALNO IN STROKOVNO POMOČ ZA:

- davčne, pravne, urbanistične probleme
- prošnje za kmečke prispevke
- vodenje knjig IVA in prijave dohodkov
- urejanje zapuščin in lastništva
- dvolastništvo
- dovoljenja za osmice in prodajo domačih pridelkov
- kmetijske zadruge

PATRONAT KZ INAC
UREJUJE BREZPLAČNO
VSAKOMUR PROŠNJE ZA:

- invalidske in starostne pokojnine
- uveljavljanje jugoslovanske pokojninske dobe
- povrnitev nezgodnih in zdravstvenih stroškov
- vpis in izbris s seznamov kmetov, obrtnikov in trgovcev
- vse zadeve s področja socialnega varstva in skrbstva.

pripravljena za zgodnjo pomladno setev. V bazenih izpraznimo vodo in pred mrazom obvarujemo vse občutljive naprave, zlasti izpostavljene železne in aluminijaste cevi, pipe, hidrante in podobno; za večji mráz so občutljivi vsi medeninski deli. Pospravimo vrt!

V VINOGRADU: Tudi tu imamo v novembru precej dela. Zlasti začnemo s pašnjem (rigoliranjem) za nov vinograd. Trte cepljenke ali korenjake lahko uspešno sadimo, če jim je listje že odpadlo. Nima mo še sile za obrezovanje trt, dokler so na njih še listi. Če nam vreme dovolji je dobro, da trte pognojimo s hlevskim gnojem ali s superfosfatom.

V KLETI: V novembru imamo važno opravilo z vinom. Vino je

ZA DOMAČE ŽIVALI

Zdravniški nasveti pred 100 leti

Da konj nikjer ne obstane
Obesi mu zob divjega volka
okoli vratu.

Če krava ne daje mleka

Vzemi seme konoplje in kor-na, skupaj skuhaj. Ko konoplja poka, odstavi in nekoliko časa pusti stati, da se ohladi. Ko mlačna postane, daj kravi piti. To napravi trikrat, mleka bo dosti.

Napeti živini od detelje in korenja

Pomaga se, ako živinče do trebuha v hladno vodo zapelješ.

Če prasel crkajo

Daj jim gabrovo gobo v kruhu pojesti in ozdravijo.

Mlado tele odebeliti, da ga lažje prodaš

Daj mu prvi dan dve žlici ječmenove kaše pojesti in vlij mu v gobec eno surovo jajce. Drugi dan tri žlice ječmenove kaše in dvoje surovih jajc, tretji dan tri — in tako do 15 dni. Bo postalo debelo kakor polh.

Kobila neplodna da bo breja

Vzemi suho breskev, katera je na drevesu preko zime suha ostala. Stolci jo v prah in daj kobili v vodi popiti. Pripusti žrebca, breja bo postala.

Kako najbolje gojimo vrtne in lončne krizanteme

Ta čas je čas krizantem. Po svoji važnosti, pridelovalnem obsegu in donosu te prav nič ne zaostajajo za gladiolami in tulipani, saj pri nas skorajda ni cvetličarja, ki krizantemi ne bi odkazal vsaj male lehice, a mnogi jo gojijo celo kar v loncih, seveda samo za rezanje. V naših krajih in drugje v Evropi so sicer krizanteme tipičen nagrobni cvet, toda drugod po svetu so povsem enakovredne drugim cveticam.

Vrtnih vrst krizantem je nebroj; po večini imajo dva cveta, katerih premer znaša do 20 centimetrov, a pri nekaterih sortah preseže premer, če raztegemo venčne liste, celo 30 centimetrov. Tudi po barvi so krizanteme raznolike, barve jim gredo od bele do rumene, od rožnate do rdeče; ene so enobarvne in druge dvobarvne.

Da bomo bolje razumeli rastne faze krizantem tako na prostem kot v loncu, moramo vedeti, da rastlina, ki je prepuščena sama sebi, vrši svoj cikel na sledeči način. Iz vrata prezimljene rastline poženejo spomladi številni poganjki, ki naglo rastejo in dosežejo oktobra višino enega metra. Na glavnem vrhnjem poganjku — kot na poganjkih, ki so zrastle iz zalistnih brstičev zgornjih listov — se pokažejo številni cvetovi.

Po odcvetenju gre rastlina k počitku, listi počrtnijo, cvetovi segnjajo, ne da bi odpadli; manj olesneli deli se posušijo, v mrzlih letih odmrejo celo do vrata, a živi ostanejo le podzemni deli rastlin — korenine, ki so trajne. Takšne, same sebi prepuščene rastline naredijo brezštevne in zelo majhne cvetove, toda pridelovanje krizantem ima namen pridobiti posamezne velike cvetove z dolgimi stebli. To dosežemo na več načinov.

Krizantemam, ki so prezimile v toplih krajih na prostem, v mrzlih pa v zaprtih prostorih, v marcu odrežemo pri zemlji nove, 8 do 10 cm dolge — poganjke in številne liste. Odrežanim poganjkom (sadikam) oberemo na spodnjem koncu liste in jih posadimo v majhne prstene lončke premera 4-5 cm. V ta namen vzamemo gnojno zemljo pomešano z enako količino peska. Lončke postavimo pod steklo v rastlinjak. V zaprtih in vlažnem prostoru se po kakih 10 dneh sadike ukoreninijo; od tedaj dalje prostor dnevno zračimo, da s tem rastline polagoma privadimo na zrak. Po nekaj dneh posadimo rastlinice v na-lasč pripravljene lehice. Te morajo biti v sončni legi in imeti možnost zalivanja. Zemlja naj bo rahla, dobro obdelana in primerno gojena z zre-lim hlevskim gnojem ter umetnimi gnojili. Rastlinice naj bodo v vseh smereh druga od druge oddaljene 60 do 70 cm ali pa naj razdalja med vrstami znaša 80 cm in med rastlinami 40 do 45 cm. Med rastjo je potrebno večkratno zalivanje in okopavanje. Zalivanje mora biti vselej pravočasno.

Ko dosežejo krizanteme višino 40 do 45 cm (po navadi sredi julija), porežemo vsa stebelca na 15 cm dolžine; s tem za nekaj dni ustavimo rast in obenem prisilimo rastlino, da požene zalistne poganjke, ki jih pustimo na vsaki rastlini

tri do štiri, medtem ko vse odvečne odstranimo s prischipovanjem. Ko se pokažejo cvetni popki, mora cvetličar odstraniti vse odvečne popke in paziti, da je število cvetnih popkov v obratnem sorazmerju z njihovo velikostjo. Cvetenje, ki se prične oktobra - novembra, bo tem lepše čim rodovitnejša je zemlja in čim skrbnejša bodo kulturna opravila. Dobili bomo tako velike in na visokih steblih zrastle krizanteme.

Zelo pomembno je tudi podpiranje krizantem s količi, na katere jih cvetličar priveže z rafijo ali čim podobnim. Navadno se krizanteme držijo pokonci kar same, ker imajo čvrsta stebelca, toda jesensko deževje običajno nasiti cvetove z vodo, tako da se čestokrat zgodi, da se listi pripognejo skoraj do zemlje, to pa povzroči veliko škodo. Če pa pomislimo, da se škodi po dežju lahko pridruži še škoda zaradi vetra, potem je bolje, da stebelca skrbno pričvrstimo k opori.

Ko krizanteme enkrat opravijo svojo vlogo, jih pazljivo izkopljemo z zemljo vred in shranimo v zavarovanem prostoru ali v zabojih. Zložimo jih nekoliko ovlažene in pregnemo s plastjo zemlje.

GOJENJE KRIZANTEM V LONCIH

Čeravno ta način gojenja krizantem zahteva večje oskrbovanje in večje izdatke za delovno silo in opremo, nam vseeno nudi precejšnji dohodek. Pridelovanje krizantem v loncih je podobno onemu na prostem vse od časa, ko se podtaknjenci ukoreninijo v lončkih premera 4-5 cm. Po enem mesecu rašče v loncih moramo začeti s presa-janjem rastlin v večje lonce, ki naj imajo premer 10 cm. Zemlja mora biti sestavljena takole: 2/3 dobre gnojne mešane zemlje in 1/3 gozdne zemlje. Zemlji je treba dodati fosforna in kalijeva umetna gnojila.

Po presajanju prenesemo rastline na prosto kam na sonce, jih pogosto zalivamo in jim dajemo tekoča gnojila (zlasti primerna je razredčena gnojica). Ob koncu maja, ko dosežejo rastline kakih 35 cm višine, prikrašamo poganjke na 12 cm dolžine. Rast se za kratek čas ustavi, a kmalu poženejo številni stranski poganjki; ko ti dosežejo dolžino 5 cm, šibkejšje poganjke (po večini gre za najnižje) odstranimo in na rastlini pustimo le dva do tri. Če želimo imeti velike cvetove, pa pustimo samo en poganjek. Dvajset dni po odstranitvi odvečnih poganjkov krizanteme vnovič presadimo v lonce premera 15 cm. Rastline naj ostanejo vedno na prostem, skrbeti pa moramo, da jih stalno zalivamo in gnojimo s tekočimi gnojili vse do jeseni. Odstraniti moramo tudi vse poganjke, ki so medtem poginili, glede odstranjevanja cvetnih popkov pa se ravnamo enako kakor pri vrtnih nasadih.

Med rastjo so krizanteme pogosto podvržene napadom glivičnih in živalskih škodljivcev. Zato moramo rastline neprestano skrbno pregledovati in škodljivce pravočasno zatirati s pripravki, ki jih je na tržišču v ta namen obilo.

IVAN BAŠA

Vreme in letina v ljudskih pregovorih

Za Martina, se pokušajo nova vina.

November rad zdviža, pa kmalu poneha.

Andrej nož prinese, da zakoljemo debele prese.

Če hrast listje obdrži, sneg bo vse zimske dni.

Vsi svetje, spravite kmetje.

Novembrsko prmenje, slabo znamenje.

Martin naj bo suh, pa pozni raste kruh.

Če zgodaj selijo se ptiči, hudo zimo čutijo o božiči.

Ali vse zgorim, ali vse zorim.

Če listje zgodaj obleti, naj vsak za zimo poskrbi.

Če Martinova gos po ledu lazi, ob koncu leta po blatu gazi.

Če nerado pada listje z drevesa, spomladi je gosenic veliko.

Če zima spočetka ne pihá, rada z repom udriha.

Franc Škerlavaj «Grbin» - sedemdesetletnik

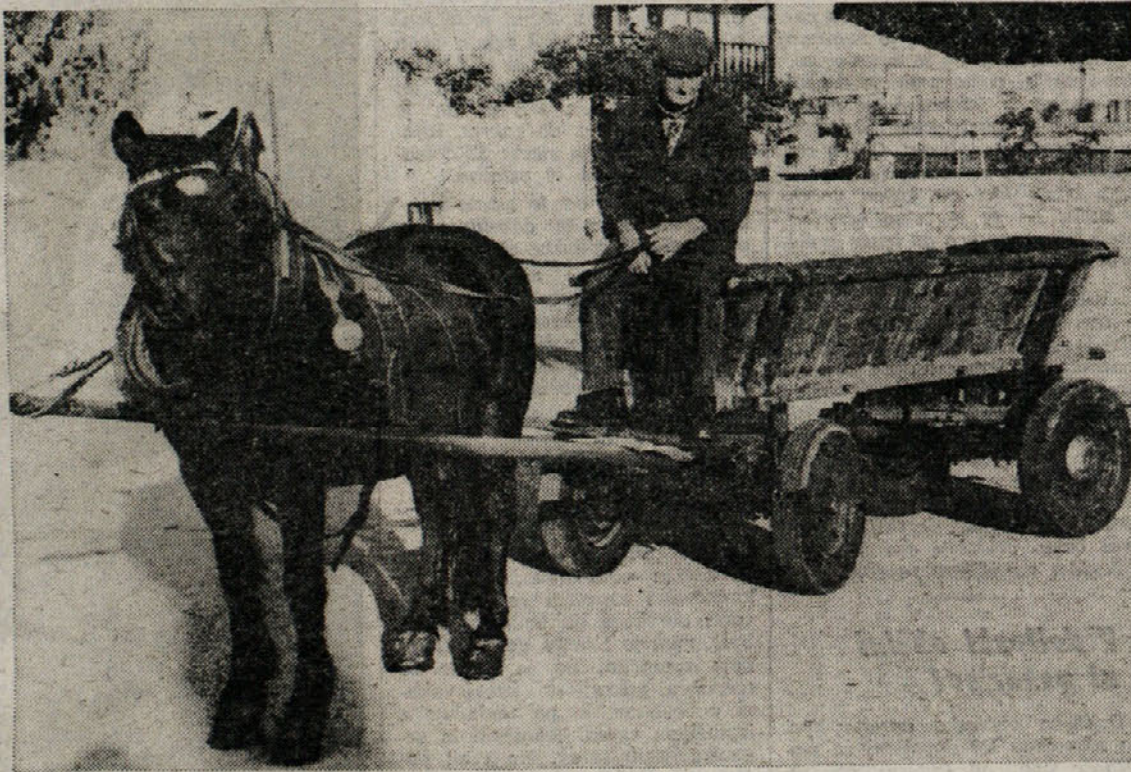
Z velikim ponosom pripravi voz, vpreže konja Marka in se z njim popelje po svojem opravilu. To dela gotovo že pol stoletja in kolikor mu bodo dopuščale moči, ki v sedanjem trenutku nikakor niso na čele njegove življenjskosti, bo še vnaprej na razpolago tistim Open-tem, ki si želijo njegove pomoči. Težko bi bilo izračunati količino raznih vrst materiala, ki ga je s svojim vozom s košem, ali po tržaško z «zajo» (na Krasu pa z grētuno) prevozil v več kot petdesetih letih neprekinjenega in trdega dela.

Govorimo o Francu Škerlavaju z Opčin, po domače Grbinu, enemu zadnjih kmetov s tega predmestnega predela. Prav na današnji dan praznuje svoj sedemdeseti rojstni dan, ki ga je ob ženi Angeli dočkal v najboljšem zdravju in v prepričanju, da je na svoji dolgi življenjski poti dal vse od sebe, da bi zadostil potrebam družine in ustregel tistim, ki so potrebovali njegovo pomoč.

Rodil se je na Opčinah v že itak številni družini. Oče je bil kmet in že sam bil na razpolago ljudem za prevažanje vsakovrstnega blaga. Že v mladih letih je Franc Škerlavaj poprijel za delo na kmetiji, ki ga nikoli ni manjkalo. Doma so imeli vinograde, ograde in njive, na katerih so pridelovali krompir, žito in ajdo. Prvo svetovno vojno je preživel v rodnem kraju v trdnem delu na kmetiji, ki je bila edini vir dohodkov za celotno družino. Leta 1940 se je oženil z Angelo, ki mu je v naslednjih letih povila dve hčeri, sedaj že omoženi, in od katerih ena prebiva na domu staršev v Proseški ulici.

Leta 1941 je bil vpoklican v italijansko vojsko in vojaški rok odslužil na Siciliji; prvi dve leti je na otoku preživel kot vojak, naslednji dve pa je bil na njem zadržan in se nikakor ni mogel vrniti v rodni kraj. Ko pa mu je to uspelo, je doma našel revščino, tako da mu ni preostalo drugega kot da se poda «s trebuhom za kruhom». Doma so imeli konja, ki je v takih okoliščinah predstavljal pravo bogastvo; treba je bilo poprijeti za delo in nadaljevati s trnovo potjo, ki jo je Franc Škerlavaj okusil že pred vojno; sicer pa ni bil edini, ki je bil s svojim zvestim konjem na razpolago za prevažanje vseh vrst blaga; na Opčinah jih je takrat bilo okrog petnajst, ki so se ubadali z enakim poslom. Od vseh teh pa je sedaj ostal edini, tako da ga je mogoče večkrat videti po openskih ulicah, ko na svojem vozu z «zajo» prevaža tako ali drugačno blago.

Sicer pa se Franc Škerlavaj sedaj posveča v glavnem le domačim opravilom; delo ima na njivi in v ogradi, v hlevu pa ima poleg konja še dve kravi in tele. Nima obdelane zemlje, medtem ko je njegova družina še pred nedavnim imela prav v tej zemlji glavni vir dohodka. Mnogo svoje zemlje je moral žrtvovati za razne javno-

Franc Škerlavaj je vpregel konja Marka

koristne namene: razlastili so mu obširno površino za gradnjo mostu na pokrajinski cesti, ki pelje z Opčin proti Proseku (v bližini vojaške kasarne), za izgradnjo italijanske šole v begunskem naselju in sedaj za gradnjo nove avtoceste med Sesljanom in Opčinami. K temu je še treba dodati, da je

Škerlavaj že leta 40 moral žrtvovati okrog 7.000 kv. m za izgradnjo vojaške kasarne.

Res žalostno je — ugotavlja v prijetnem obujanju spominov na pretekle in današnje dni — da nam jemljejo vso to zemljo; obdelovali smo jo z velikimi žrtvami — dodaja — sedaj pa nam jo raz-

laščajo; nič ne vprašajo in se z nami obnašajo brez vsakega obzira.

Franc Škerlavaj, član Kmečke zveze od njene ustanovitve, pa bo kljub vsemu ostal zvest svoji zemlji, kateri je posvetil vse svoje življenje. Izrekamo mu iskrene čestitke ob tako visokem jubileju.

Pravilno prezimovanje čebel

V zimskem času in zgodaj spomladi nam pogine največ čebeljih družin. Vzroke smrti je treba pripisati slabemu prezimovanju. Nepravilno prezimovanje je krivo tudi, da imamo spomladi dosti slabih, od katerih ne bomo nikakor imeli velikega dobička.

Na kaj je treba predvsem paziti pri prezimovanju panjev? Preden sploh pričnemo misliti na praktično delo v čebelnjaku — zvezi s sistemizacijo panjev za zimo moramo poskrbeti, da so vse družine, ki jih mislimo ohraniti pri življenju do prihodnje spomladi močne. Čebelar ocenjuje moč družin po številu čebel v panju. Močni so poleg tega tudi panji, v katerih dobimo konec avgusta ali v začetku septembra zalego na 4 - 5 satih in 4 - 5 satov polnih medu. Najbolje prezimijo mlade čebeličice rojene konec avgusta ali v septembru. Take čebele so najbolj žilave in živahne pri nabiranju spomladi. Od spomladanske paše in pridnosti čebel pa je odvisen nadaljnji uspeh družine.

Na kaj je treba paziti pri matičah? Vsakemu čebelarju je dobro znano, da so brezmatični panji obsojeni na smrt, vendar tudi od starih in izžerpanih matic ni moč pričakovati dosti koristi. Najboljše so družine z letošnjimi ali lanskimi pozno rojenimi oplojenimi maticami. Kako je z zalogo medu v panjih? Močan panj mora imeti oktobra meseca okrog 12 kg medu na razpolago za prehrano čebel v zimskem času. Čebele težko

izkoriščajo skozi zimo trd, strmen med. Satovje s kristaliziranim medom moramo čimprej odstraniti iz panjev. Nevarno je tudi staro poškodovano satovje, ker je leglo raznega mrčesa.

Kako ravnamo s postranskim (zunanjim) satovjem v panjih? Satovju, ki ima le majhne količine medu, moramo odkriti pokrovec celic in čebele kmalu znesajo med v notranjost gnezda. Kako oceniti «na oko» količino medu v panju? Računamo, da je na površini kv. dm na obeh straneh pokritega sata približno 1/3 kg medu; v starem satovju celo 1/4 kg. Pred zimo odstranimo iz panjev vse prazne sate, ker je znano, da čebele porabijo čez zimo manj hrane, če je gnezdo ožje. V kolikor nimajo čebele dovolj medu v panjih, je najbolje, da jim priložimo v panj satovje z medom, ki ga imamo v zalogi. V primeru, da tega ni, bomo pa uporabili sladkor.

V sedanjem času bi bilo pozno krmiti čebele s sladkorjem, ker ga ne bi tako lahko predelale v med. Paziti moramo, da ne bo spomladini zmanjkalo hrane.

Druga osnovna naloga čebelarja pred zimo je zaščita panjev pred mrazom in burjo. Panj mora absolutno imeti tako lego, da burja ne piha v žrelo panja. Vrata (žrela) panjev pred zimo zožimo. Panji morajo biti tesno združeni drug z drugim. Reže med panji zatlačimo s papirjem. Med panji, pod njimi in ob straneh ne sme biti nič praznega prostora. Dobro odeje

družine porabijo skozi zimo manj medu in, kar je osnovno, ni nevarnosti, da bi zmrznile. Osnovno torej za prezimovanje čebeljih družin je, da so družine močne, da imajo dovolj medu in da so obvarovane pred mrazom. Še na nekaj osnovnega ne smemo pozabiti. V čebelnjaku in okolici mora vladati skozi zimo popoln mir. Vsa-ko vzdrževanje čebel v času prezimovanja je lahko zanje usodno.

Pozor na žganjekuho

Po končani trgatvi se večina naših pridelovalcev vin pripravlja na žganjekuho. Kot je znano, je ta dejavnost podvržena strogemu nadzorstvu in ustreznim dovoljenjem. Kmečka zveza poziva vse lastnike kotlov, naj se poslužijo njenih uradov (Ul. Cicerone 8/B, tel. 62948), ki so jim na razpolago za izpolnjevanje vseh obveznosti v zvezi z žganjekuho. S seboj naj prinesejo lansko dovoljenje.

Obvestilo Kmečke zveze

Kmečka zveza opozarja svoje člane vinogradnike, da zapade 30.11.1982 rok za prijavo količine pridelanega vina. Kdor prijave ne bo vložil pravočasno, ne bo dobil dovoljenja za prodajo vina na osmici. Vinogradniki s tržaške občine lahko izpolnijo prijavnice na občinskih izpostavah ali v uradih Kmečke zveze, Ul. Cicerone 8/B. Za ostale okoliške občine naj se vinogradniki obrnejo na pristojne občinske urade. Opozarjamo, da so za izpolnjevanje prijav potrebni naslednji podatki. Za vinogradnike proizvajalce: ime in priimek, količina pridelanega vina, površina vinograda ter davčna številka (codice fiscale). Za vino iz kupljenega grozja morajo proizvajalci navesti poleg osebnih podatkov in davčne številke tudi podatke in davčno številko prodajalca ter pokrajino in občino, kjer je bilo grozje pridelano.

Tajništvo
Kmečke zveze

Dvakrat opeharjeni

(Nadaljevanje s 1. strani)

praznoprav začela na tak način, z izkoriščanjem, denimo, hleva ali skednja, in tako rešila problem obratnih prostorov. Ta problem pa ni od muh: v mestu moraš «zidovati» šele najti in najeti ali kupiti, kar stane lepe denarce. Zaradi tega na Tržaškem zaenkrat tudi nimamo obrtnih con, ampak le industrijsko.

«Toda kaj sedaj? Kaj, če zemlje v ta namen zmanjka? Razlastitve in urbanistična politika tržaške občine so v preteklosti močno zavrele gospodarske dejavnosti, a zdaj se bodo možnosti za razmah takih dejavnosti prav zaradi razlastitve še zmanjšale, ker postajajo urbanistični posegi okoliških občin vse strožji, pač iz razumljivih teritorijskoobrambnih nagibov. Značilen primer nam daje dolinska občina: krajevni urbanistični načrt je znatno omejil tako stanovanjske kot gospodarske gradnje, od tod tudi priznanje obrtne cone kot protivednosti za škodo po gradbenih omejitvah. Obrtne cone seveda še ni, je pa v načrtu in to je znamenje, da se bodo obrtniške dejavnosti v prihodnosti morale seliti v strogo jim odmerjene predele.»

Beseda je pravkar nanesla na protivednosti. Kakšne bi lahko bile izrecno gospodarske protivednosti za razlaščen zemljo (poleg pravične in takojšnje denarne odškodnine, seveda)? «Razlaščenju bi bilo treba na njegovo morebitno zahtevo ponuditi drugo zemljišče, ki naj bo po velikosti in kakovosti enakovredno razlaščenemu; tržaška občina bi na primer lahko v zameno za zaseženo zemljišče dala prizadetemu jursko zemljo. Kmetu, ki je izgubil toliko zemlje, da ne more več kmetovati, bi bilo treba na javne stroške omogočiti poklicno prekalifikacijo oziroma novo specializacijo. Vzemimo kmetovalce, ki so jim pobrali rodovitne parcele v dolinskem kotu za potrebe naftnih hranilnikov SIOT in tovarno Grandi motori: čez noč so se morali preleviti v tovarniške delavce, vendar na lastno pest, brez vsakršne pomoči.»

«Podobno bi moralo biti za obrtnike, trgovce in gostince, ki so jih prizadele razlastitve: po potrebi bi jim bilo treba omogočiti proizvodno oziroma storilno preusmeritev ali pa jim celo dati možnost premostitve obrata drugam, kjer bi nemoteno uspeval — toda v tem primeru bi nastali silni zapleti, kajti navzkriž bi prišli z urbanističnimi in regulacijskimi predpisi, ki urejajo izdajanje obrtnic. Dalje bi oškodovancem bilo treba povzročiti količnik zazidljivosti, da po prisilnem odstopu določene zemeljske površine izgubo nadomestijo na preostali jim zemlji z izgradnjo, obnovo ali povečanjem gospodarskega obrata.»

Toda vse to še ni dovolj, kajne? «Ne. Kot narodnostna skupnost se zavzemamo za ustanovitev posebne krožnega sklada za spodbujanje gospodarskih dejavnosti med razlaščenci in tudi sicer med prebivalci teritorija, ki ga prizadevajo razlastitve. Sklad naj bi se izoblikoval z denarnimi sredstvi, ki bi ustrezala vsaj 10-odstotni vrednosti posameznega razlaščenega zemljišča, širše vzeto pa celovite vrednosti razlaščenega teritorija; ta sredstva bi morali v sklad vlagati sami razlastitelji, a sklad bi morali brezposojno upravljati mi, Slovenci.»

Bi morda lahko prišla pri tem v poštev tudi sredstva za izvajanje osimskih dogovorov, po katerih tako hlastajo tudi tisti, ki so tem sporazumom žolčno nasprotovali? «Seveda, s temi sredstvi bi lahko rotacijski sklad osnovno financirali, sproti pa bi ga financirali s prispevki od razlastitev. Kot narodnostna skupnost smo postavili zahtevo, da se vprašanje krožnega sklada vključi v besedilo državnega zakona o celoviti zaščiti Slovencev v Italiji.»

Prilogo pripravila

ALEKSANDER SIRK
DRAGO GAŠPERLIN

Včlanite se
v
**Kmečko
zvezo**

• O zaščitnem znaku kraških vin

(Nadaljevanje s 1. strani)

je zaslovelo do Dunaja, kamor so ga Prosečani prodajali. Škoda je, da so sedaj ta tip vina opustili, saj je bilo že uveljavljeno in bi gotovo tudi danes imelo svojo posebno ceno na tržišču.

Za zaključek pa še eno vprašanje: ali se lahko na Krasu kmečka družina preživlja samo od vinogradništva?

«Ob primerni usmeritvi in racionalizaciji dejavnosti vsekakor. Kdor se želi specializirati v vinogradništvo mora seveda svoje vi-

nograde urediti tako, da jih bo lahko obdeloval s stroji in dosegal poleg kakovosti tudi primerno količino. Stroški za mehanizacijo in vse ostalo so namreč veliki, zato mora biti tudi pridelek sorazmerno visok. Če hoče primerno živeti na kmetiji, mora danes vinogradnik pridelati okoli 200 hektov.»

Kolikšno površino pa je treba obdelati v vinogradi za tako proizvodnjo?

«Na Krasu okrog 3 hektare, kar lahko posameznik z družino obdela brez velikega truda, če ima sodobno opremljeno kmetijo. Seve-

da se je treba pobrigati tudi za neposredno prodajo, na pr. doma na osmici in za vstekljeničenje, kar omogoča večje dohodke. Če bi vinogradnik prodajal samo na debelo, bi moral obdelati pa 4 do 5 hektarov.»

«Prepričan sem, da bo ta panoga postala vse bolj zanimiva tudi za mlade, ki bodo tako lahko ostajali doma in živeli na svoji zemlji. Seveda pa je potrebno tudi nekaj poguma in odločnosti, pa tudi pripravljenosti si medsebojno pomagati in za nove pobude, če je potrebno, združiti moči.»

Slovenska opera skozi čas in njena odmevnost v širšem evropskem prostoru

kontaktne leče
Ulica Buonarroti 6
(prečna U. Rossetti)
TRS1 **Telefon 77 23**

Luciano

pojerji na plin
ni nadomestni dell

e.l.m. leblanc
TRIPLEXidrogas

Domača in tuja dela in izvajalci s finalnim nastopom moskovskega opernega ansambla Bolšoi teatra z «Borisom Godunovom», «Evgenijem Oneginom» in Verdijevim Requiemom

30% prihranek pri ogrevanju

VETROISOLANTI

TESSA 6 — TEL. 763 886

usako

TRST
 U.I. Basiglio 3 - tel. 82
 U.I. Di Vittorio 12 - tel. 81

DI MORI

(Nadalievania s 6. strani)

● **Kdo bo meni...**

(Nadaljevanje s 6. strani)

Jezikovno bogastvo, ki mu je avtor dodal tudi nekaj lokalizmov, zlasti pri opisovanju gorskih kraj in kmetov, kaže na avtorjevo izrazno, pisateljsko moč, pri čemer ne smemo prezreti tudi številnih dialogov, ki so napisani laično, pičarno, plastično in vzbujajo vidiz objektivne verjetnosti. Hkrati pa ti dialogi odlično rastejo posamezne karakterje nastopajočih, izražajo njihov miselni in čustveni svet in podobno, ne navsezadnje pa prispevajo tudi svoje k dramatičnosti same pripovedi in objektivno k njenemu življenjskemu teku. Zornomno pisanje navide

(Nadaljevanje s 6. strani)

Jezikovno bogastvo, ki mu je
tudi dodal tudi nekaj lokalizma,
vlasti pri opisovanju gorskih km
in v kmetov, kaže na avtorjevo
razno - pisateljsko moč, pri ce
ner ne smemo prezeriti tudi števil
nih dialogov, ki so napisani la
darno, plastično in vzbujajo
že objektivne verjetnosti. Hkrati
ta dialogi odlično rajejo posa
mezne karakterje nastopajoča
razvoja njihov miselni in čustve
ni svet in podobno, ne navsezadnje
na prispevajo tudi svoje k drama
čnosti same pripovedi in objek
vnu k njenemu življenjskemu
koku. Zornanoco pisanje navide

Likovna manifestacija kot ovrednotenje prostora - Od Slovencev je zastopan F. Vecchietti

nalvi v to kulturo okolja, če nas slab način predmedije izraz, ki so ga skopali v Ameriki: Environmental intervenets, drugi so raje ohranili vseeno prister individualen izraz, kljub temu, da se vključujejo v ta proces. Vendar naj bi bolj zanimivi »posegi v okolje« bili ravno ti, ki so skušali neka kalbarmirna obstojnost stavbe in njeno večpomenost, tako kot kalbarmirane glave živali. Ravno te je storil na primer Enzo Navarara, ki je dva stebra duričnega portikala »zavil« v fino, lahko bi si mislili, da je majžnjava, odelje in s tem ustvaril čisto posebno mufifikacijo. Sodelujoči umetniki so Franco Ferruglio, Anna Lombardi, Emanuela Morassi, Enzo Navarara, Giuseppe Onesti, Paolo Paolini, Paolo Patelli, Carlo Patrone, Antonio Sofianopoli in Giorgio Valtrovassori. Z instalacijami sta sodelovala tudi člana Teatro all'Arlecchino Macor in Claudio de Magliola. Uvodne besede v katalog sta napisala Diana Barillari in Giulio Montenero.

Vendar je na tej prireditvi prisoten izmed tržaških umetnikov tudi slovenski ustvarjalec Franko Vecchiet, ki ga v naših krogih poznamo bolj kot grafika, ki pa se že od vsepada začelga svojega delovanja aktivno ukvarja tudi z dejavnostjo in je zelo navezan na srečno umetnost, in je pravi »tisto« umetnost, ki uporablja vse vrste materiala, od človeškega

ke, potrošniške, družbe. Vечičiet se je v to manifestacijo vključil s posegom na vrata in okna, k nimajo več okvirj. Namen dela je v nekem pogledu rekonstrukcija raznih plasti, ki ustvarjajo zgodovino te stavbe, z druge strani pa ni čisto osebno počutje v tej stvarnosti in negotovost bodočnosti. Vечičiet je prazna okna in vrata napolnil z materiali, ki jih je našel v zapuščenih prostorih in to so odeje, cunj, blazine, premetni znaki, starl grbi... Prostore stare bolnice bočo zaprli, toda umetnik hoče to storiti še pred sam. Sam pravi, da je bila okoli domišljena v raznih fazah in je sarkastično komentiral: "Včasih je našel geolog izkopava plast, včaske kot zgodovinar izbira material in ga analizira; nato graditelj strukturi določa čisto oseben element, ki ga nosi vedno s seboj; meter mojega razuma, igra mojega nemira, kača za mojo občutljivost, napotek za nekoga, določna smerna puščica... Vsi ti elementi ustvarijo v tem okoliščini

vo in posebno strukturo, ki nosi
več simbolov. Rekli bi pripo-
ampak tudi borierra pred neva-
nostjo, človek, ki zapira okna t-
vrata, da se brani bolezni, vojno
podzavestni strah narave. In n-
nazadnje ta osebna puščica, ki n-
nakazuje smeri in ki je kača t-
merila naravná skunai, igra t-
tesnoba, je pot, ki pelje onkraj pr-
stora, brrva za sproščenost, reši-
na vrh za beg pred tesnobo, ki n-
pozna razlike med odtujenost
in nerostjo, mentalno depresijo in
vojno, je roka stegnena za uso-
konar izmed nas, za človeško bi-
žino.

BARBARA GRUDEN

Prireditve onstran meje

DIVACA:
Gostovanje PDG
iz Nove Gorice

V okviru gledališko - glasbeneg
abonmaja bo v ponedeljek, 2
oktobra 1982 ob 20. ur v kultu-
nem domu v Divači prva pred-
stava in sicer komedije SKOPU-

DUTOVLJE:
Predstavitelj revije Obrzi
v torek, 26. 10. 1982, ob 12. ur
bo v osnovni šoli Edvarda Karda
v Dutovljah predstavitev revij
Obrzi Srečko Kosovel, v popo
danskem času ob 17. uri pa
Kosovelovi sobi v Sežani.

nasprotno pogledal in se povrnil svojo mladost z rahlo melanholij prijetnim spominjanjem in tudi kritičnostjo, pri čemer pa ni zamaril tistega lepega, enkratnega občutka in hrepenenja po zlo-

z rahlo ironijo postavil v na-
sedanjo zavest, skušal je biti či-
bolj objektivni in pošten, hkrati

nya sebe mladosti, ali i u usode kod kojih stalih mladih borci su bili slobodni, u prikazivanju njihovih spopadot z žrtljenjem u okolice, u njihovom zorenju, u hovi veri u razočaranju, pred vsem pa u njihovom mladostnem zagonu in navdušenju se je zna- zagniti panegirističnemu, aktivistič- nemu in simplicitičnemu, črno- belemu slikanju in upodabljanju svojih junakov in dobre. To navdu- šenje bi pisatelja manjšega forma- ta znalo zavesti v črno-beli akti- vizem, Zorman pa ni, čeprav je od tistih let minilo skoraj štiri- deset let in bi takšna skrajšava mladost po svoje terjala svojo literarno potezo. Zorman pa svoj

z rahlo ironijo postavil v nas sedanja zavest, skušal je biti čim bolj objektivni in pošten, hkrati pa jassen in prepričljiv. Vse to mu je v tem romanu vsekakor uspelo in zdi se, da bodo tudi mladim generacije, ki ni doživela tega časa, vendar v tem pisanju ne našle samo svojih čevljev tudi same sebe in s tem tudi razumevanje za vse, kar se velikega, lepega, a tudi hudega zgodilo z mlado generacijo, ki je dozorela in dozorevala med drug svetovno vojno in našim narodnoosvobodilnim bojem.

Zormanov roman je knjiga, ki je vredno prebrati in sodi vsakekor med pomembnejše literarne prispevke na temo našega narodnoosvobodilnega boja. Roman *Kdo bo meni prižgal svečes* je izšel na založba Borec v opremi Mitja na Moharja.

ZLATARNA · URARNA

«**Svizzera**»

di A. Sorace

SEIKO

DOXA

TRST

Ulica S. Spiridione 12
Tel. 60-252

ZA VSAKOGA
NEKAJ POSEBNEGA

optika

Viki

foto·kino

kontaktne leče

Ulica Bunarroti 6
(prečna Uli. Rossetti)

TRST Telefon 77 23

SERVIS IN ASISTENZA

Blasi Luciano

Kotli in ogrevanje ter boilerji na plin
Vzdrževanje in originalni nadomestni deli

JUNKERS
Gruppo BOSCH

BIKLIM
SISTEMI CLIMATIZZAZIONE

MANTOVA — TARANTO

e.i.m. leblanc
TRIPLEX idrogas

TRIPLEX S. DUVA

Trst — Ul. Molino a vento 59/A — tel. 040/741-86

ISOVER JE TU

Za izolaciju podstrešja
ISOVER RCB

JE TU

Za izolaciju z zunanje strani sisoem
POYTON
ISOVER

JE TU

Za izolaciju sten z notranje strani
CALIBEL

ISOVER

ISOVER. Izolacijska sredstva za termično in akustično izolacija iz steklene volne podjetja Bolzaretti Modigliani

ISOVER

ISOVER: — gotov 30% prihranek pri ogrevanju

CECHET VETROISOLANTI

TRST — ULICA DELLA TESA 6 — TEL. 763.886

Use za usakope

gratuito '75

Zastopnik kuhinj **moremarzocco**

TRST
U. Salvemanti 3 - tel. 82
U. di Vittorio 12 - tel. 81

EDI MOBIL

U

ZAVAROVALNA DRUŽBA

UNIPOL

AGENCIJA KMETIJSKE
ZADRUGE

*vaša agencija
za vsa zavarovanja*

Telefon: 274986

RAZMIŠLJANJA PRED DEŽELNIMI VOLITVAMI, KI BODO PRIHODNJO POMLAD

Furlanija - Julijska krajina: dežela z dvema dušama

Klica razdvojenosti, položena v deželo že ob njenem nastanku, se je razbohotila zlasti v zadnjih letih z nastankom Liste za Trst in s krepitvijo furlanske zavesti

Ko so leta 1963 v rimskem parlamentu sprejeli poseben statut za deželo Furlanija - Julijska krajina, sta se v stališčih strank pojavili dve nasprotujoči si težnji o teritorialni obseznosti in razmejitosti. Če takrat so se avtonomistične sile zavzemale za takšen značaj dežele, v kateri bi imeli Furlani večjo samostojnost. Samo komunisti in socialisti so zagovarjali in uspeli izdelati in sprejeti poseben statut za enotno avtonomno deželno zbiranje, kakršna je bila zbiranje. Ob rojstvu v deželo položena klica razdvojenosti je vedno živeła kila vse dotlej, dokler ni po nasanku specifično tržaškega lokalističnega gibanja, ki je izbruhnilo na dan z Listo za Trst, dobila najbolj ugodne razmere. Od samega začetka in v vseh nadaljnjih razvojnih fazah vedno bolj poglabljala, tako da sedaj lahko mirno rečemo, da imamo opravka z deželo z dvema dušama, s tržaško in videmsko, odnosno furlansko, kakor jo kdo imenuje, pri tem pa imajo po oznako vsako tudi svoj politični program.

Ce so se odnosi sli med Trstom in ostalim delom dežele do proračuna Liste za Trst nekako uravnavali in niso šli preveč v razkorak, so po ositviti Kršćanske demokracije in treh laičnih strank

Iz umetnostnih galerij

Giorgio Pettigiani v Corsii Stadion

Giorgio Pettigiani Piemontez iz Bardonecchie, se nam je v Trstu priredil predstavitev v galeriji Corsia Stadion svojimi slikami neobičajnega videza. Zdi se namreč kot pod steklom uokvirjene barvne prelinitve ekscitirane tekstilne dragocenosti. Njih bistvo nam bo bolj razumljivo, ko ugotovimo, da je slikar tudi zelo znan svetovni pop-artist, ki se je posvečal na mnoge prirode z divje fantastično lepoto v avtorizirani Andou od Kolumbijske do Ognjene zemlje. Informativno srečanje pod suptivnim naslovom Vernove knjige 80 dneh okoli sveta je bilo vedno otvoritveno, razstavje v Novinarskem krogu. Razen le pol gora na so se tam na proji čiststem platnu vrstile folklorne zanimivosti tistih dežel in istopale arheološko-umetniške posebnosti predkolumbijskih kultur Južne Amerike. In prav slednje so, menimo, navdušile sliharja k ustvarjanju približanih slik na omenjeni razstavi.

Slike so brez naslovov. Ustvarjalca ena poleg druge zelo enotno umetniško zaokrožen prikaz slikarstva tega izvirno ustvarjalca, ga mošta, ki ga ni lahko kritično focalizirati v razložitosti sodobne likovnosti. Menimo na, da je podlana njegovega slikarstva stremjenje likovno pričarati nekaj tiste taštnostne mističnosti staroameriških kultur, ki so im spinski konkvistadori izpodrežali korenine.

Pettigianove slike so z izredno marljivo skrbjo iz tisočev in tisočev barvnih tisk, ki se barvno zlivajo in prelivajo v plemenite skladnosti urejeno zasnovanih pesen ali iz oglatih delcev svetlih treninjal, iz površin, iz katerih rahlo izstopajo kroglaste in spiralne oblike, večkrat tudi odsevi zlatega obrednega noča tumba, s katerim so spevečniki inkov bogovom darovali žrtvam pri živem telesu izrezovali srce. Ne aleda na to zgodovinsko odmevnost daline in neoporečnosti preteklosti Pettigianova dela v svojih mrežastih zasnovah odražajo pestrobarvno povezano s sodobnim likovnim ustvarjanjem, ker niso le gola muzejska posnemanje likovnosti izminulih kultur.

Aleksander Zalar 9. Zapisi s popotovanja po Sikkimu in Ladakhu

V leseni baraki - letališki zgradbi nas je vzela v svojo obdelavo skupina hotelarjev. Sezona se prične šele proti koncu junija. Konec aprila pa vsekakor pomeni vsak gost prepričanov zaslužek. Zmagala je mlada Tibetanka, ki je nekoliko z nasmehom, nekoliko pa z obljubo brezplačne rožne do hotela, nagnila tehtnico na svojo stran. Landroverji, ki so nas pripeljali do hotela, so s tem imeli zagotovljen zaslužek tudi za naslednje dni. Pa ne samo oni, tudi hotelska restavracija s tibetanskim kruhom, rižem in kromom v vseh mogočih oblikah, je dopolnjevala družinski ponudbo. Ta se je zaključila šele s trgovino na glavni ulici. Hotel ima skromne sobe s sanitarijami. Generatorska postaja zvečer zagotavlja elektriko, ki pa jo včasih nadomestijo sveče.

Mesto Leh se sramežljivo skriva s svojimi ozkimi ulicami pod vznožje hriba, na katerem je še sedaj impozantno brodeleže nekdanje slavne palače in -gompe- - budističnega samostana. V jedilnici hotela je restavrirana slika e palače. Slaba je, vendar iz nje veje močnost nekdanje zgradbe.

tem pa se mora v splošnih in za skupnost pomembnih, odločitvah uveljavljati enotnost dežele. Nacelnik skupine svetovalcev kršćanske demokracije v deželi svetu Vincio Turello ne verjame v popolno furlansko avtonomijo, ker bi zahtevala spremembo ustavnih sprememb v parlamentu, za katere čas dane; niso primerni. Dasiravno je zanj osebno večja avtonomija Furlanije sprejemljiva stvar, se ne izobiba niti misli o dveh ločenih pokrajinah (po vzgledu nekdanje Tirola), kar pa je, po njegovih besedah, v političnem in pravnem pogledu neuresničljivo. Stranka se zavzema za decentralizacijo vsaj takšno upravno in finančno avtonomijo, da bo vsakde jedel iz svojega krovičja. Samo v takšnih pogojih, po mnenju MF avtonomna dežela FJK lahko obstaja.

Tradicionalne stranke (PSI, KPI, KD) so si izoblikovale drugačno gledanje na razvoj dežele. Vse tri se zavedajo, da je že itak zelo majhna; po velikosti je druga, takoj za Aostjo, ki je namanjša. Potisnjena je v severovzhodni in strateško pomembnem geopolitični kot, kjer zaradi meje z Jugoslavijo in tudi z Avstrijo država potrebuje eno samo upravno-politično telo. Socialisti Pittoni, ki se ima za očeta dežele, vidi v njej vse te elemente, a hkrati vidi v njeni enotnosti tudi nujno potrebo za dnošenje enakih pravic za Slovence v vseh treh pokrajinah: tržaški, gorški in videmski.

Komunisti, kršćanski demokraci in socialisti se zavedajo, da je enotnost dežele mogoče zavaro vati s priznanjem večje avtonomije videmski pokrajini odnosno s Furlani naseljenemu območju. Socialisti Pittoni se, denimo, zavzema za spremembo posebnega statuta v smislu priznavanja večje avtonomije, ki naj bi zavarovala običaje, jezike itd. pri

govorjari o oblikah avtonomije za videmsko pokrajino, oziroma za furlanski prostor, ki zavzema videmsko in pordenensko okrajin. Po stališčih Movimento Friuli naj bi v ta prostor vključili tudi gorško pokrajino, in kateri naj bi, po njegovem predlogu, priključili Cervinjan, da bi se z zmanjšanjem moči Vidma in povečanjem vloge Gorice uravno težila moč posameznih pokrajin v FJK. De Agostini predlaga porazdelitev deželnih odborov po vseh pokrajinah. Če ne bodo sprejeli predloga MF o furlanski deželi (po pravici povedano vanj tudi sam MF ni povsem prepričan), potem naj bi po njegovi zamisli med Trstom in Vidmom odnosno Furlanijo dosegli vsaj takšno upravno in finančno avtonomijo, da bo vsakde jedel iz svojega krovičja. Samo v takšnih pogojih, po mnenju MF avtonomna dežela FJK lahko obstaja.

Tradicionalne stranke (PSI, KPI, KD) so si izoblikovale drugačno gledanje na razvoj dežele. Vse tri se zavedajo, da je že itak zelo majhna; po velikosti je druga, takoj za Aostjo, ki je namanjša. Potisnjena je v severovzhodni in strateško pomembnem geopolitični kot, kjer zaradi meje z Jugoslavijo in tudi z Avstrijo država potrebuje eno samo upravno-politično telo. Socialisti Pittoni, ki se ima za očeta dežele, vidi v njej vse te elemente, a hkrati vidi v njeni enotnosti tudi nujno potrebo za dnošenje enakih pravic za Slovence v vseh treh pokrajinah: tržaški, gorški in videmski.

Komunisti, kršćanski demokraci in socialisti se zavedajo, da je enotnost dežele mogoče zavaro vati s priznanjem večje avtonomije videmski pokrajini odnosno s Furlani naseljenemu območju. Socialisti Pittoni se, denimo, zavzema za spremembo posebnega statuta v smislu priznavanja večje avtonomije, ki naj bi zavarovala običaje, jezike itd. pri

govorjari o oblikah avtonomije za videmsko pokrajino, oziroma za furlanski prostor, ki zavzema videmsko in pordenensko okrajin. Po stališčih Movimento Friuli naj bi v ta prostor vključili tudi gorško pokrajino, in kateri naj bi, po njegovem predlogu, priključili Cervinjan, da bi se z zmanjšanjem moči Vidma in povečanjem vloge Gorice uravno težila moč posameznih pokrajin v FJK. De Agostini predlaga porazdelitev deželnih odborov po vseh pokrajinah. Če ne bodo sprejeli predloga MF o furlanski deželi (po pravici povedano vanj tudi sam MF ni povsem prepričan), potem naj bi po njegovi zamisli med Trstom in Vidmom odnosno Furlanijo dosegli vsaj takšno upravno in finančno avtonomijo, da bo vsakde jedel iz svojega krovičja. Samo v takšnih pogojih, po mnenju MF avtonomna dežela FJK lahko obstaja.

Tradicionalne stranke (PSI, KPI, KD) so si izoblikovale drugačno gledanje na razvoj dežele. Vse tri se zavedajo, da je že itak zelo majhna; po velikosti je druga, takoj za Aostjo, ki je namanjša. Potisnjena je v severovzhodni in strateško pomembnem geopolitični kot, kjer zaradi meje z Jugoslavijo in tudi z Avstrijo država potrebuje eno samo upravno-politično telo. Socialisti Pittoni, ki se ima za očeta dežele, vidi v njej vse te elemente, a hkrati vidi v njeni enotnosti tudi nujno potrebo za dnošenje enakih pravic za Slovence v vseh treh pokrajinah: tržaški, gorški in videmski.

Komunisti, kršćanski demokraci in socialisti se zavedajo, da je enotnost dežele mogoče zavaro vati s priznanjem večje avtonomije videmski pokrajini odnosno s Furlani naseljenemu območju. Socialisti Pittoni se, denimo, zavzema za spremembo posebnega statuta v smislu priznavanja večje avtonomije, ki naj bi zavarovala običaje, jezike itd. pri

govorjari o oblikah avtonomije za videmsko pokrajino, oziroma za furlanski prostor, ki zavzema videmsko in pordenensko okrajin. Po stališčih Movimento Friuli naj bi v ta prostor vključili tudi gorško pokrajino, in kateri naj bi, po njegovem predlogu, priključili Cervinjan, da bi se z zmanjšanjem moči Vidma in povečanjem vloge Gorice uravno težila moč posameznih pokrajin v FJK. De Agostini predlaga porazdelitev deželnih odborov po vseh pokrajinah. Če ne bodo sprejeli predloga MF o furlanski deželi (po pravici povedano vanj tudi sam MF ni povsem prepričan), potem naj bi po njegovi zamisli med Trstom in Vidmom odnosno Furlanijo dosegli vsaj takšno upravno in finančno avtonomijo, da bo vsakde jedel iz svojega krovičja. Samo v takšnih pogojih, po mnenju MF avtonomna dežela FJK lahko obstaja.

Tradicionalne stranke (PSI, KPI, KD) so si izoblikovale drugačno gledanje na razvoj dežele. Vse tri se zavedajo, da je že itak zelo majhna; po velikosti je druga, takoj za Aostjo, ki je namanjša. Potisnjena je v severovzhodni in strateško pomembnem geopolitični kot, kjer zaradi meje z Jugoslavijo in tudi z Avstrijo država potrebuje eno samo upravno-politično telo. Socialisti Pittoni, ki se ima za očeta dežele, vidi v njej vse te elemente, a hkrati vidi v njeni enotnosti tudi nujno potrebo za dnošenje enakih pravic za Slovence v vseh treh pokrajinah: tržaški, gorški in videmski.

Komunisti, kršćanski demokraci in socialisti se zavedajo, da je enotnost dežele mogoče zavaro vati s priznanjem večje avtonomije videmski pokrajini odnosno s Furlani naseljenemu območju. Socialisti Pittoni se, denimo, zavzema za spremembo posebnega statuta v smislu priznavanja večje avtonomije, ki naj bi zavarovala običaje, jezike itd. pri

govorjari o oblikah avtonomije za videmsko pokrajino, oziroma za furlanski prostor, ki zavzema videmsko in pordenensko okrajin. Po stališčih Movimento Friuli naj bi v ta prostor vključili tudi gorško pokrajino, in kateri naj bi, po njegovem predlogu, priključili Cervinjan, da bi se z zmanjšanjem moči Vidma in povečanjem vloge Gorice uravno težila moč posameznih pokrajin v FJK. De Agostini predlaga porazdelitev deželnih odborov po vseh pokrajinah. Če ne bodo sprejeli predloga MF o furlanski deželi (po pravici povedano vanj tudi sam MF ni povsem prepričan), potem naj bi po njegovi zamisli med Trstom in Vidmom odnosno Furlanijo dosegli vsaj takšno upravno in finančno avtonomijo, da bo vsakde jedel iz svojega krovičja. Samo v takšnih pogojih, po mnenju MF avtonomna dežela FJK lahko obstaja.

Tradicionalne stranke (PSI, KPI, KD) so si izoblikovale drugačno gledanje na razvoj dežele. Vse tri se zavedajo, da je že itak zelo majhna; po velikosti je druga, takoj za Aostjo, ki je namanjša. Potisnjena je v severovzhodni in strateško pomembnem geopolitični kot, kjer zaradi meje z Jugoslavijo in tudi z Avstrijo država potrebuje eno samo upravno-politično telo. Socialisti Pittoni, ki se ima za očeta dežele, vidi v njej vse te elemente, a hkrati vidi v njeni enotnosti tudi nujno potrebo za dnošenje enakih pravic za Slovence v vseh treh pokrajinah: tržaški, gorški in videmski.

Komunisti, kršćanski demokraci in socialisti se zavedajo, da je enotnost dežele mogoče zavaro vati s priznanjem večje avtonomije videmski pokrajini odnosno s Furlani naseljenemu območju. Socialisti Pittoni se, denimo, zavzema za spremembo posebnega statuta v smislu priznavanja večje avtonomije, ki naj bi zavarovala običaje, jezike itd. pri

govorjari o oblikah avtonomije za videmsko pokrajino, oziroma za furlanski prostor, ki zavzema videmsko in pordenensko okrajin. Po stališčih Movimento Friuli naj bi v ta prostor vključili tudi gorško pokrajino, in kateri naj bi, po njegovem predlogu, priključili Cervinjan, da bi se z zmanjšanjem moči Vidma in povečanjem vloge Gorice uravno težila moč posameznih pokrajin v FJK. De Agostini predlaga porazdelitev deželnih odborov po vseh pokrajinah. Če ne bodo sprejeli predloga MF o furlanski deželi (po pravici povedano vanj tudi sam MF ni povsem prepričan), potem naj bi po njegovi zamisli med Trstom in Vidmom odnosno Furlanijo dosegli vsaj takšno upravno in finančno avtonomijo, da bo vsakde jedel iz svojega krovičja. Samo v takšnih pogojih, po mnenju MF avtonomna dežela FJK lahko obstaja.

Tradicionalne stranke (PSI, KPI, KD) so si izoblikovale drugačno gledanje na razvoj dežele. Vse tri se zavedajo, da je že itak zelo majhna; po velikosti je druga, takoj za Aostjo, ki je namanjša. Potisnjena je v severovzhodni in strateško pomembnem geopolitični kot, kjer zaradi meje z Jugoslavijo in tudi z Avstrijo država potrebuje eno samo upravno-politično telo. Socialisti Pittoni, ki se ima za očeta dežele, vidi v njej vse te elemente, a hkrati vidi v njeni enotnosti tudi nujno potrebo za dnošenje enakih pravic za Slovence v vseh treh pokrajinah: tržaški, gorški in videmski.

Komunisti, kršćanski demokraci in socialisti se zavedajo, da je enotnost dežele mogoče zavaro vati s priznanjem večje avtonomije videmski pokrajini odnosno s Furlani naseljenemu območju. Socialisti Pittoni se, denimo, zavzema za spremembo posebnega statuta v smislu priznavanja večje avtonomije, ki naj bi zavarovala običaje, jezike itd. pri

govorjari o oblikah avtonomije za videmsko pokrajino, oziroma za furlanski prostor, ki zavzema videmsko in pordenensko okrajin. Po stališčih Movimento Friuli naj bi v ta prostor vključili tudi gorško pokrajino, in kateri naj bi, po njegovem predlogu, priključili Cervinjan, da bi se z zmanjšanjem moči Vidma in povečanjem vloge Gorice uravno težila moč posameznih pokrajin v FJK. De Agostini predlaga porazdelitev deželnih odborov po vseh pokrajinah. Če ne bodo sprejeli predloga MF o furlanski deželi (po pravici povedano vanj tudi sam MF ni povsem prepričan), potem naj bi po njegovi zamisli med Trstom in Vidmom odnosno Furlanijo dosegli vsaj takšno upravno in finančno avtonomijo, da bo vsakde jedel iz svojega krovičja. Samo v takšnih pogojih, po mnenju MF avtonomna dežela FJK lahko obstaja.

Tradicionalne stranke (PSI, KPI, KD) so si izoblikovale drugačno gledanje na razvoj dežele. Vse tri se zavedajo, da je že itak zelo majhna; po velikosti je druga, takoj za Aostjo, ki je namanjša. Potisnjena je v severovzhodni in strateško pomembnem geopolitični kot, kjer zaradi meje z Jugoslavijo in tudi z Avstrijo država potrebuje eno samo upravno-politično telo. Socialisti Pittoni, ki se ima za očeta dežele, vidi v njej vse te elemente, a hkrati vidi v njeni enotnosti tudi nujno potrebo za dnošenje enakih pravic za Slovence v vseh treh pokrajinah: tržaški, gorški in videmski.

Komunisti, kršćanski demokraci in socialisti se zavedajo, da je enotnost dežele mogoče zavaro vati s priznanjem večje avtonomije videmski pokrajini odnosno s Furlani naseljenemu območju. Socialisti Pittoni se, denimo, zavzema za spremembo posebnega statuta v smislu priznavanja večje avtonomije, ki naj bi zavarovala običaje, jezike itd. pri

govorjari o oblikah avtonomije za videmsko pokrajino, oziroma za furlanski prostor, ki zavzema videmsko in pordenensko okrajin. Po stališčih Movimento Friuli naj bi v ta prostor vključili tudi gorško pokrajino, in kateri naj bi, po njegovem predlogu, priključili Cervinjan, da bi se z zmanjšanjem moči Vidma in povečanjem vloge Gorice uravno težila moč posameznih pokrajin v FJK. De Agostini predlaga porazdelitev deželnih odborov po vseh pokrajinah. Če ne bodo sprejeli predloga MF o furlanski deželi (po pravici povedano vanj tudi sam MF ni povsem prepričan), potem naj bi po njegovi zamisli med Trstom in Vidmom odnosno Furlanijo dosegli vsaj takšno upravno in finančno avtonomijo, da bo vsakde jedel iz svojega krovičja. Samo v takšnih pogojih, po mnenju MF avtonomna dežela FJK lahko obstaja.

Tradicionalne stranke (PSI, KPI, KD) so si izoblikovale drugačno gledanje na razvoj dežele. Vse tri se zavedajo, da je že itak zelo majhna; po velikosti je druga, takoj za Aostjo, ki je namanjša. Potisnjena je v severovzhodni in strateško pomembnem geopolitični kot, kjer zaradi meje z Jugoslavijo in tudi z Avstrijo država potrebuje eno samo upravno-politično telo. Socialisti Pittoni, ki se ima za očeta dežele, vidi v njej vse te elemente, a hkrati vidi v njeni enotnosti tudi nujno potrebo za dnošenje enakih pravic za Slovence v vseh treh pokrajinah: tržaški, gorški in videmski.

Komunisti, kršćanski demokraci in socialisti se zavedajo, da je enotnost dežele mogoče zavaro vati s priznanjem večje avtonomije videmski pokrajini odnosno s Furlani naseljenemu območju. Socialisti Pittoni se, denimo, zavzema za spremembo posebnega statuta v smislu priznavanja večje avtonomije, ki naj bi zavarovala običaje, jezike itd. pri

govorjari o oblikah avtonomije za videmsko pokrajino, oziroma za furlanski prostor, ki zavzema videmsko in pordenensko okrajin. Po stališčih Movimento Friuli naj bi v ta prostor vključili tudi gorško pokrajino, in kateri naj bi, po njegovem predlogu, priključili Cervinjan, da bi se z zmanjšanjem moči Vidma in povečanjem vloge Gorice uravno težila moč posameznih pokrajin v FJK. De Agostini predlaga porazdelitev deželnih odborov po vseh pokrajinah. Če ne bodo sprejeli predloga MF o furlanski deželi (po pravici povedano vanj tudi sam MF ni povsem prepričan), potem naj bi po njegovi zamisli med Trstom in Vidmom odnosno Furlanijo dosegli vsaj takšno upravno in finančno avtonomijo, da bo vsakde jedel iz svojega krovičja. Samo v takšnih pogojih, po mnenju MF avtonomna dežela FJK lahko obstaja.

Tradicionalne stranke (PSI, KPI, KD) so si izoblikovale drugačno gledanje na razvoj dežele. Vse tri se zavedajo, da je že itak zelo majhna; po velikosti je druga, takoj za Aostjo, ki je namanjša. Potisnjena je v severovzhodni in strateško pomembnem geopolitični kot, kjer zaradi meje z Jugoslavijo in tudi z Avstrijo država potrebuje eno samo upravno-politično telo. Socialisti Pittoni, ki se ima za očeta dežele, vidi v njej vse te elemente, a hkrati vidi v njeni enotnosti tudi nujno potrebo za dnošenje enakih pravic za Slovence v vseh treh pokrajinah: tržaški, gorški in videmski.

Komunisti, kršćanski demokraci in socialisti se zavedajo, da je enotnost dežele mogoče zavaro vati s priznanjem večje avtonomije videmski pokrajini odnosno s Furlani naseljenemu območju. Socialisti Pittoni se, denimo, zavzema za spremembo posebnega statuta v smislu priznavanja večje avtonomije, ki naj bi zavarovala običaje, jezike itd. pri

govorjari o oblikah avtonomije za videmsko pokrajino, oziroma za furlanski prostor, ki zavzema videmsko in pordenensko okrajin. Po stališčih Movimento Friuli naj bi v ta prostor vključili tudi gorško pokrajino, in kateri naj bi, po njegovem predlogu, priključili Cervinjan, da bi se z zmanjšanjem moči Vidma in povečanjem vloge Gorice uravno težila moč posameznih pokrajin v FJK. De Agostini predlaga porazdelitev deželnih odborov po vseh pokrajinah. Če ne bodo sprejeli predloga MF o furlanski deželi (po pravici povedano vanj tudi sam MF ni povsem prepričan), potem naj bi po njegovi zamisli med Trstom in Vidmom odnosno Furlanijo dosegli vsaj takšno upravno in finančno avtonomijo, da bo vsakde jedel iz svojega krovičja. Samo v takšnih pogojih, po mnenju MF avtonomna dežela FJK lahko obstaja.

Tradicionalne stranke (PSI, KPI, KD) so si izoblikovale drugačno gledanje na razvoj dežele. Vse tri se zavedajo, da je že itak zelo majhna; po velikosti je druga, takoj za Aostjo, ki je namanjša. Potisnjena je v severovzhodni in strateško pomembnem geopolitični kot, kjer zaradi meje z Jugoslavijo in tudi z Avstrijo država potrebuje eno samo upravno-politično telo. Socialisti Pittoni, ki se ima za očeta dežele, vidi v njej vse te elemente, a hkrati vidi v njeni enotnosti tudi nujno potrebo za dnošenje enakih pravic za Slovence v vseh treh pokrajinah: tržaški, gorški in videmski.

Komunisti, kršćanski demokraci in socialisti se zavedajo, da je enotnost dežele mogoče zavaro vati s priznanjem večje avtonomije videmski pokrajini odnosno s Furlani naseljenemu območju. Socialisti Pittoni se, denimo, zavzema za spremembo posebnega statuta v smislu priznavanja večje avtonomije, ki naj bi zavarovala običaje, jezike itd. pri

govorjari o oblikah avtonomije za videmsko pokrajino, oziroma za furlanski prostor, ki zavzema videmsko in pordenensko okrajin. Po stališčih Movimento Friuli naj bi v ta prostor vključili tudi gorško pokrajino, in kateri naj bi, po njegovem predlogu, priključili Cervinjan, da bi se z zmanjšanjem moči Vidma in povečanjem vloge Gorice uravno težila moč posameznih pokrajin v FJK. De Agostini predlaga porazdelitev deželnih odborov po vseh pokrajinah. Če ne bodo sprejeli predloga MF o furlanski deželi (po pravici povedano vanj tudi sam MF ni povsem prepričan), potem naj bi po njegovi zamisli med Trstom in Vidmom odnosno Furlanijo dosegli vsaj takšno upravno in finančno avtonomijo, da bo vsakde jedel iz svojega krovičja. Samo v takšnih pogojih, po mnenju MF avtonomna dežela FJK lahko obstaja.

Tradicionalne stranke (PSI, KPI, KD) so si izoblikovale drugačno gledanje na razvoj dežele. Vse tri se zavedajo, da je že itak zelo majhna; po velikosti je druga, takoj za Aostjo, ki je namanjša. Potisnjena je v severovzhodni in strateško pomembnem geopolitični kot, kjer zaradi meje z Jugoslavijo in tudi z Avstrijo država potrebuje eno samo upravno-politično telo. Socialisti Pittoni, ki se ima za očeta dežele, vidi v njej vse te elemente, a hkrati vidi v njeni enotnosti tudi nujno potrebo za dnošenje enakih pravic za Slovence v vseh treh pokrajinah: tržaški, gorški in videmski.

Komunisti, kršćanski demokraci in socialisti se zavedajo, da je enotnost dežele mogoče zavaro vati s priznanjem večje avtonomije videmski pokrajini odnosno s Furlani naseljenemu območju. Socialisti Pittoni se, denimo, zavzema za spremembo posebnega statuta v smislu priznavanja večje avtonomije, ki naj bi zavarovala običaje, jezike itd. pri

govorjari o oblikah avtonomije za videmsko pokrajino, oziroma za furlanski prostor, ki zavzema videmsko in pordenensko okrajin. Po stališčih Movimento Friuli naj bi v ta prostor vključili tudi gorško pokrajino, in kateri naj bi, po njegovem predlogu, priključili Cervinjan, da bi se z zmanjšanjem moči Vidma in povečanjem vloge Gorice uravno težila moč posameznih pokrajin v FJK. De Agostini predlaga porazdelitev deželnih odborov po vseh pokrajinah. Če ne bodo sprejeli predloga MF o furlanski deželi (po pravici povedano vanj tudi sam MF ni povsem prepričan), potem naj bi po njegovi zamisli med Trstom in Vidmom odnosno Furlanijo dosegli vsaj takšno upravno in finančno avtonomijo, da bo vsakde jedel iz svojega krovičja. Samo v takšnih pogojih, po mnenju MF avtonomna dežela FJK lahko obstaja.

Tradicionalne stranke (PSI, KPI, KD) so si izoblikovale drugačno gledanje na razvoj dežele. Vse tri se zavedajo, da je že itak zelo majhna; po velikosti je druga, takoj za Aostjo, ki je namanjša. Potisnjena je v severovzhodni in strateško pomembnem geopolitični kot, kjer zaradi meje z Jugoslavijo in tudi z Avstrijo država potrebuje eno samo upravno-politično telo. Socialisti Pittoni, ki se ima za očeta dežele, vidi v njej vse te elemente, a hkrati vidi v njeni enotnosti tudi nujno potrebo za dnošenje enakih pravic za Slovence v vseh treh pokrajinah: tržaški, gorški in videmski.

Komunisti, kršćanski demokraci in socialisti se zavedajo, da je enotnost dežele mogoče zavaro vati s priznanjem večje avtonomije videmski pokrajini odnosno s Furlani naseljenemu območju. Socialisti Pittoni se, denimo, zavzema za spremembo posebnega statuta v smislu priznavanja večje avtonomije, ki naj bi zavarovala običaje, jezike itd. pri

RADIO VELE

NEDELJA, 24. OKTOBRA 1982

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal
10.00 Dogodivščina:
L'isola del tesoro
10.30 Glasba: Fryderyk Chopin - Igor Stravinski
Pianist Riccardo Zadra
11.00 Maša
11.55 Znači časa, nabožna oddaja
12.15 Zelena črta - Kmetijska oddaja
13.00 Dnevnik
13.30 Dnevnik 1 - Vesti
14.00 Nedelja
14.10 Popoldanska oddaja, ki jo vodi Pippo Baudo
14.30 Sportne novice
14.45 Discoring: Glasbene novice
15.20 Sportne vesti
15.30 Discoring, glasbena oddaja
16.55 Muppet show s Lizo Minelli
17.20 Fantastico bis
18.00 Italijansko nogometno prvenstvo - B liga
18.30 90. minuta
19.00 Vremenska slika
20.00 Dnevnik
20.30 Zgodba ljubezni in prijateljstva, film
21.30 Športna nedelja
22.30 Dnevnik
23.00 Koncert: poje Franco Simone
23.10 Dnevnik 1 - Zadnje vesti - Vremenska slika

JUGOSLOVANSKA TV Ljubljana

8.15 Poročila
8.20 Živ z av. otroška matineja
9.10 Človekova glasba: Novi glasovi
10.05 TV kazipot
12.25 Zagreb: Svetovni pokal v gimnastiki
15.30 Poročila
15.55 Frankenstein ustvari žensko, film
17.25 625. oddaja za stik z gledalci
17.55 Sportna poročila
18.10 Dober dan, svet - prireditelj ob Dnevu Združenih narodov
19.10 Risanka
19.23 TV in radio nocoj
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.00 Božo Sprajac: Ante ali prispevek za življe
21.05 Športni pregled
21.45 Človek brez meja
22.15 Poročila
Koper
17.00 Gimnastika: Svetovni pokal
19.00 Priljubljeno tišini - Oddaja za slušno prizadetost
19.30 Z nami pred kamero
20.15 Triviat, film
21.55 Sedem dni
22.10 Gimnastika: Svetovni pokal
Nogomet: Dinamo - Partizan

Zagreb

10.30 Glasbeni tobogan
12.00 Kmetijska oddaja
13.00 Navodna glasba
13.30 Življenje na zemlji, dok. film
14.25 Čudovito življenje, film
18.15 Dober dan, svet
19.30 TV dnevnik
20.00 B. Sprajac: Ante, film
21.15 Športni pregled
21.45 Zapisi ...

TRST A

8.00, 13.00, 14.00, 19.00 Poročila:
8.30 Kmetijska oddaja: 9.00 Maša: 9.45 Veliki orkestri: 10.00 Poslušali boste: 10.30 Mladinski oder: «Zemlji in dekletom»: 11.00 Sestane z...: 11.15 Nabožna glasba: 11.45 Vera in naš čas: 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji: 12.30 in 13.20 Glasba po željah: 14.10 Nedeljski zvon: 14.30 Sport in glasba ter prenosi z naših kulturnih prireditelj.

KOPER

(Slovenski program)
7.00, 8.00, 14.00, 16.00 Poročila:
7.10 Veselo v nedeljsko dopoldne: 7.30 Za zdravje: 8.07 Kinopred. objave: 8.10 Stoji, stoji lipica: 8.30 Polje, kdo bo tebe ljubil

Srednji val 546,4 metra ali 549 kilohertzov
UKW - Beli križ 102,0 MHz
UKW - Koper 98,1 MHz
UKW - Nanos 88,6 MHz

RADIO 1.

8.00, 8.40, 10.12, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila: 6.00: 8.51 Jutranja oddaja: 9.10 Nabožna oddaja: 9.30 Maša: 10.15 Nedelja...: 11.00 Radijska oddaja, ki jo vodi Hea ter Parisi in Oreste Lionello: 12.30 Bel papir: kviz, glasba: 13.15 Glasba: 13.30 Nepozabljeni... in druge...: 14.25 Nagradno radijsko tekmovalstvo: 17.05 Bel papir, 2. del: 19.25 Sebastian Melmoth: 20.10 Ošera v treh dejanjih: 23.10 Telefonski klic.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.18, 19.30 Poročila: 6.00: 8.05 Tropesna deljica: 8.15 Dances nedelja: 9.35 Pričevanja da našega življenja: 11.00 Kadar rečem ti, da te ljubim...: 12.15 Tišč in ena pesem: 12.48 Hit parade: 13.41 Sound-Track: 14.30 Sportne vesti: 17.15 V nedeljo z nami: 19.50 Sound-

KOŠARKA

1. JUGOSLOVANSKA LIGA

Tesen poraz Ljubljancanov
v gosteh proti Partizanu

Vilfan 30 točk - Derbi kola C. zvezdi

Partizan - Olimpija 104:100
(49:53)

OLIMPIJA LJUBLJANA: Mofardin, Blaznik 2, Brodnik 16, Polanec 16, Subotić 22, Hantelman, Todorović, Vilfan 30, Šantelj 6, Vujačić 8, Mitčunović.

Ljubljanska Olimpija v večeršnjem, 4. kolu prve jugoslovanske lige košarkarske lige za las ni poskrbela še za en podvig. Ljubljanci so namreč včeraj v Beogradu proti Partizanu dokaj tesno izgubili in vprašanje je, kako bi se srečanje končalo, ko bi ne ljubljanska ekipa dobila tehnično napako, ko je bil izid 98:96 za domače.

Olimpijini košarkarji so bili večji del tekme v vodstvu (tudi 3 - 7 točk), na koncu pa so Beograđani izkoristili visinsko prednost (Vujačić in Polanec sta izpadla zaradi petih osebni napak) in tesno zmagali.

V ljubljanskih vrstah je bil najboljši Peter Vilfan, ki je dal kar 30 točk, dobro pa sta igrala tudi Subotić in Brodnik.

V zmagovite mmoštvo sta največ pokazala Boban Petrović (29 točk) in Grbović (23).

V zmagovitem moštvo sta največ Crvena zvezda tesno premagala Jugoplastiko.

IZIDI 4. KOLA
Partizan - Olimpija 104:100
C. zvezda - Jugoplastika 100:97
Cibona - Radnički 107:91
Budućnost - Šibenka 87:82
Borac - Zadar 86:95
Kvarner - Bosna 85:88LESTVICA
Zadar 8; Jugoplastika Split, Šibenka Šibenik, Crvena zvezda Beograd, Budućnost Titograd 6; Olimpija Ljubljana, Partizan Beograd, Bosna Sarajevo 4; Kvarner Reka in Cibona Zagreb 2; Borac Čačak in Radnički Beograd 0. (n.b.)

GIMNASTIKA

6. svetovni pokal v Zagrebu

Sovjetinji
na prvem mestu

ZAGREB - Na gimnastičnem tekmovališču za 6. svetovni pokal, ki poteka v Zagrebu, sta se v ženski konkurenci (gred, parter, dvojniška bradlja in preskok) na prvo mesto uvrstili sovjetski predstavnici Olga Bačurova in Natalija Jurčenko, ki sta osvojili enako število točk (39,45). Tretja je bila Romunka Lavinija Agache (39,35), četrta Kitajka Ma Janhong (39,25), peta pa vzhodna Nemka Maksi Gnauck (39,10). Jugoslovanski tekmovalci A. Lenka Zupanić (36,55) in Dragana Došen (36,25) sta zasedli 16. oz. 17. mesto, in sta tako bili predzadnja oz. zadnja.

TURNIR V STUTTGARTU

Mima Jausovec
izgubila v polfinalu

STUTTGART - Potem ko je v četrtfinalu premagala Britanko Durnievo s 6:1, 6:4, je Jugoslovanka Mima Jausovec izgubila v polfinalu mednarodnega turnirja v Stuttgartu proti Amerikanci Navratilovi z 0:6, 0:6.

NOGOMET

Juventus-Roma v središču pozornosti

Udinese danes v Genovi v okrnjeni postavi - Spet vroče v Neaplju?

V ospredju današnjega kola 1. italijanske nogometne lige je srečanje med Juventusom in Romo, ki bi znalo lahko odločilno vplivati na nadaljnji potek prvenstva. Liedholmovo moštvo je namreč trenutno prvo z dvema točkama prednosti pred Torino, Verona in Sampdoria, Juventus pa zaostaja za tri točke, tako da bi ji v primeru poraza izredno težko zapolnil vrzel. Zato pa si Rosi, Platini in Boniek res ne morejo dovoliti spodrsilaja.

Udinese pa bo po dragocenem nedeljskem remiju proti Juventusu igral v Genovi, kjer ne more računati na izključenega Cattanea in poškodovanega Pancherija, Viridis pa je itak odsoten od vsega začetka. Fiorentina se bo skušala odkupiti po slabih predstavah v zadnjih tekmah, kar bi ji proti skromni Ceseni moralo tudi uspeti. Težka naloga čaka Napoli, proti Avellinu. Neapeljčani so itak v središču polemik, ki so se tako izrodile, da je celo prišlo do bombnega atentata na njihovega predsednika, zato bi poraz lahko imel nepredvidljive posledice.

DANAŠNJI SPORED (14.30)
Ascoli - Sampdoria, Cagliari - Torino, Cesena - Fiorentina, Genoa - Udinese, Juventus - Roma, Napoli - Avellino, Pisa - Inter, Verona - Catanzaro.

B LIGA

DANAŠNJI SPORED (14.30)
Arezzo - Sambenedettese, Atalanta - Cavese, Como - Monza, Foggia - Bari, Lazio - Perugia, Lecce - Cremonese, Milan - Bologna, Palermo - Catania, Pistoiese - Campobasso, Reggina - Varese.

V zvezi s finančnimi težavami

Optimizem pri Triestini

Na tržaškem županstvu je bilo včeraj srečanje, na katerem je beseda tekla o hudem finančnem položaju, v katerega je zašla Triestina. Po izjavah župana Cecovini, ki se je osebno zavezal za pomoč, pa kaže, da so rešitev le našli, saj je dejal, da so zbrani gosposarski operaterji dosegli konkretni sporazum o nakupu večine delnic in sanaciji primanjkljaja. Računajo, da se bo akcija že v kratkem iztekla, medtem pa so že začeli zbirati denarne prispevke pri navijačih in simpatizerjih in nabrali že nekaj milijonov lir. S to akcijo naj bi nadaljevali tudi na današnjem srečanju, ko naj bi gledalci poleg vstopnice prispevali še vsak po pet tisoč lir. S tem denarjem naj bi tako krili vsaj najnujnejše izdatke (plače igralcem, razne takse), dokler se tudi formalno-pravno ne uredijo vprašanja okrog pristopa gosposarskih operaterjev.

Verjetno bodo te optimistične vesti tudi pozitivno vplivale na ekipo pred današnjim pomembnim domačim srečanjem proti nevarnemu Trentu, ko bo tržaški tretjeligaš gotovo skušal dati vse od sebe, da ohrani svoje prvo mesto na lestvici.

DANAŠNJI SPORED:
Fano - Vicenza, Mestre - Parma, Modena - Treviso, Padova - Pro Patria, Piacenza - Carrarese, Rondinella - Forlì, Sanremese - Brescia, Spal - Rimini, Triestina - Trento.

1. JUGOSLOVANSKA LIGA

Danes v Ljubljani

Olimpija - Hajduk

Ljubljanska Olimpija bo v današnjem, 12. kolu igrala doma proti Hajduku. Ljubljanci so po odločnem začetku prvenstva nanizali vrsto porazov in so tako zdrknili

proti dnu lestvice. Zato bo zanje današnje srečanje, čeprav proti zelo močnemu nasprotniku, se kako pomembno. Nov spodrsilaj, za nameček še doma bi pomenil za ljubljansko moštvo hudo krizo.

Včeraj pa so v tem kolu igrali anticipirano tekmo v Nišu. Domači Radnički je premagal Sarajevo z 2:1 (1:1). Za domačine sta bila uspešna Nikolić (42) in Mitošević (57), za goste pa Jozić (31). Naj omenimo, da je vratar Sarajeva Januš ubranil enajstmetrovko.

DANAŠNJI SPORED (14.30)

Dinamo (Zagreb) - Partizan; Olimpija - Hajduk; Dinamo (Vinkovci) - Osijek; Sloboda - Vojvodina; Beograd - Rijeka; Željezničar - Velež; Budućnost - Crvena zvezda; ob 10.00: Galenika - Vardar.

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO

Posnetek z nogometnega srečanja najmlajših med Zarjo in Opicino

KOŠARKA

SINOČI V TRSTU V PRVENSTVU C-1 LIGE

JADRANOVCEM TRETJI ZAPOREDNI PAR TOČK

Zaslužno so premagali moštvo Stefanela iz Trevisa - Boris Vitez dosegel kar 39 točk - Dobra obramba - Gostje se niso predali do konca

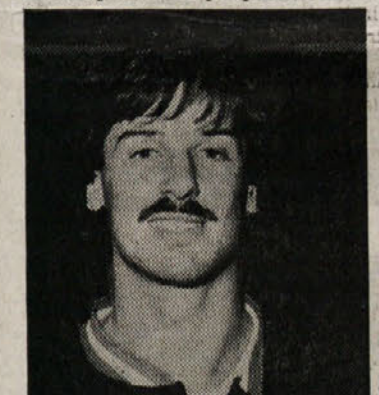
JADRAN - STEFANEL TREVISO 79:69 (39:28)
JADRAN TRST: Klavdij Starec 6 (2:2), Vitez 39 (7:15), Ban 16 (2:3), Ivo Starec, Daneu 2, Kraus 2, Sossi 2 (4:4), Gulić 8 (2:6), Rauber 4, Vremec.

STEFANEL TREVISO: Corò 13 (3:9), Giamo 8, Gregori 14 (4:5), Carretta 7 (1:2), Maranzon 4, Frezza 6, De Rossi 0 (0:), Gracis 2 (2:2), Cincinato 15 (7:12), Paitowsky.

SODNIKA: Zuffa (Ravenna) in Pasquini (Rimini)
OSEBNE NPAKE: Jadran 27: Stefanel 26, PET OSEBNIH NPAK: K. Starec (39), Kraus (39), Corò (39), PROSTI METI: Jadran 15:30; Stefanel 19:32. GLEDALCEV: približno 1.500.

Jadran je po predvidevanju sinoči v športni dvorani v Trstu premagal moštvo Stefanela iz Trevisa in tako osvojil tretjo zaporedno zmago in po 4. kolu prvenstva C-1 lige obdržal stil z vrhom.

To je tudi najpomembnejše glede sinočnjega srečanja, ki glede na kvaliteto gotovo ni navdušilo prisotnih navijačev. To pa predvsem za-

Jadranovec Boris Vitez je bil sinoči zopet izredno uspešen

radi igre gostov, ki so se sicer porzovalno borili vse do poslednje minute, niso pa bili jadranovcem ne zaradi tehnične, ne taktične, še manj pa glede telesne priprave.

Občinstvo pa se je večkrat ogrelo ob odlični igri Borisa Viteza, ki je dosegel kar 39 točk in poskrbel za pravi show, ki je večkrat spravil na noge številne gledalce.

Gre pa tudi omeniti, da so jadranovci tokrat dokaj dobro igrali v obrambi. Odlično so skakali na odbite žoge in sam Marko Ban jih je ujel kar 19, žal pa v napadu so zagrešili še preveč napak in več je bilo tudi po neprebemnem izgubljenih žog.

Tekma se za jadranovce ni začela najbolje. Po štirih minutah

igre je bilo stanje še vedno 4:0 za goste. V 10. minuti pa so naši že vodili s 14:12, nakar so se jadranovci razigrali in v 16. minuti je bil izid 33:13 za naše. Že tedaj je bilo jasno, da košarkarji iz Trevisa ne bodo mogli več ujetiti jadranovcev. Pri gostih sta namreč tedaj odločevala prav dva najizkušnejša košarkarja, kot sta Giamo in Frezza. In zanimivo je, da so gostje veliko bolje igrali prav, ko leta nista bila na igrišču.

Gostje sicer tudi v drugem polčasu niso popustili. Vseeno pa je bilo na dlani, da ne bodo mogli ogroziti jadranovce zmage. Našim je bilo namreč dovolj, da so poostri tempo igre in zmaga ni bila nikoli v dvomu.

»Dobro smo igrali v obrambi. Sodka pa sta precej skvarila srečanje, saj sta preveč prekinjala igro zaradi treh sekund in podobno.« Je po tekmi dejal dokaj zadovoljen za zmago Jadranov trener Jože Špicalch.

»Čeprav smo izgubili, sem vseeno z igro naših fantov zadovoljen. Bolje so igrali mladi kot starejši. Pri Jadranu pa je bil enostavno fantastičen Boris Vitez. To je igralec višje kategorije, je dejala teletični vodja Stefanela, bivša italijanka.

Po dolgem času je bil tudi v konkurenci derbi (mlajših mladincev) slovenski derbi. Že to dejstvo je več kot spodbudno. Samo srečanje obeh slovenskih šesterek pa je bilo dokaj izenačeno in vsi mladi igralci so z vrhunsko mero prizadevanosti in zagrinostjo nadoknadili marsikatero tehnično napako. Ne glede na to je bila tekma zanimiva in kočni zmagovalec je bil zmagovalec po dveh urah boja; sreča se je nasmešljiva Slogi, ki je zmaga povsem zaslužena, saj je bila v zadnjem odločilnem nizu boljša in vrh tega stalno v vodstvu.

Prvi niz so odigrali v »balonu«, zaradi naliva pa je igrišče postalo

neprimerno in nevarno za igro, tako da so srečanje nadaljevali v mali dvorani na stadionu »I. maja«. V prvem setu so bili gostje boljši in predvsem bolj zanesljivi pri servisu. V mali dvorani se je igra nekoliko bolj razvlekla, saj so mladi odbojkarji več gradili, napadali in tudi obramba je prestregla več veliko več žog. Domačini so rezultat izenačili in najbolj zanimiv je bil tretji set, katerega so spravili na varno gostje z minimalno razliko.

S tem se je srečanje še bolj razgibalo in borbovi so bili v četrtem nizu obično boljši, saj so povedli celo s 14:7. V odločilnem zadnjem petem setu pa je bila Sloja boljša nasprotnik: takoj je povedla, stalno vodila in na koncu izbojevala prvi dve dragoceni točki. Za konec povejmo še to, da sta obe ekipi celotno srečanje igrali v izredni pripravi na prvenstvo, ki se bo začelo 27. novembra.

Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)

TROFEJA MESTA TRST

Poplava »rešila«

mlade jadranovce

Včerajšnje košarkarsko srečanje mladincev za »Trofejo mesta Trst« med Ferroviorom in Jadranom sta sodka prekinila ob prvem polčaju, ker se je na igrišču v Miramarskem dvorcu vila para ploha.

Ferrovior je tedaj vodil s 35:16.

PRIJATELJSKA TEKMA

Kontovel (dečki) -

Bor (propaganda) 72:23

BOR: Carli 7 (1:3), Birs 6 (2:2), A. Vodopivec 6 (0:3), D. Vodopivec.

Blažević (0:3), Tagliapietra, Rustja, Grahonja 4, Corva, Turk.

KONTVEL: A. Pertot 22, Gruden 10, A. Sterni 2, P. Sterni 21, Danieli 4 (2:5), I. Pertot 2, Ban 2, Cingera 6, Gulić, Sedmak (0:3).

SODNIK: Lukša

V prijateljski trening tekmi sta se pomerili ekipa dečkov Kontovela in ekipa »propaganda« Bora. Za služeno so slavili telesno in tehnično boljši Kontovelci, za Borove košarkarje, ki so doživeli krksta z velikimi koši (lani so namreč še vsi igrali minibasket), pa je bila tekma izredno dobra preizkušnja za dobo nastope v prvenstvu.

Od Kontovce se je najbolj izkazal Peter Sterni, medtem ko so pri Boru vsi igrali na istem nivoju in poleg številnih napak prikazali tudi kako dobro potezo. (Marko)

ODBOJKA

SINOČI NA »I. MAJU« V PRVENSTVU DEČKOV

Po izenačenem boju Slogi prvi slovenski derbi

Bor - Sloja 2:3

(-11, 10, -14, 10, -11)

BOR: Italo, Kalc, Succ, Tomež, Starec, Jablošek, Meton in Germani.

SLOGA Comari, Kerpan, Sossi, Filippi, Bandelj, Ipavec, Jerić, Simonić, Bitezni in Kralj.

SODNIK: Crozzoli, zapisnikar: Koren.

Po dolgem času je bil tudi v konkurenci derbi (mlajših mladincev) slovenski derbi. Že to dejstvo je več kot spodbudno. Samo srečanje obeh slovenskih šesterek pa je bilo dokaj izenačeno in vsi mladi igralci so z vrhunsko mero prizadevanosti in zagrinostjo nadoknadili marsikatero tehnično napako. Ne glede na to je bila tekma zanimiva in kočni zmagovalec je bil zmagovalec po dveh urah boja; sreča se je nasmešljiva Slogi, ki je zmaga povsem zaslužena, saj je bila v zadnjem odločilnem nizu boljša in vrh tega stalno v vodstvu.

Prvi niz so odigrali v »balonu«, zaradi naliva pa je igrišče postalo

neprimerno in nevarno za igro, tako da so srečanje nadaljevali v mali dvorani na stadionu »I. maja«. V prvem setu so bili gostje boljši in predvsem bolj zanesljivi pri servisu. V mali dvorani se je igra nekoliko bolj razvlekla, saj so mladi odbojkarji več gradili, napadali in tudi obramba je prestregla več veliko več žog. Domačini so rezultat izenačili in najbolj zanimiv je bil tretji set, katerega so spravili na varno gostje z minimalno razliko.

S tem se je srečanje še bolj razgibalo in borbovi so bili v četrtem nizu obično boljši, saj so povedli celo s 14:7. V odločilnem zadnjem petem setu pa je bila Sloja boljša nasprotnik: takoj je povedla, stalno vodila in na koncu izbojevala prvi dve dragoceni točki. Za konec povejmo še to, da sta obe ekipi celotno srečanje igrali v izredni pripravi na prvenstvo, ki se bo začelo 27. novembra.

Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)

DEKLICE

Kontovel Electronic Shop -

Club Altura

(15:6, 15:0, 16:14)

KONTVEL ELECTRONIC SHOP:

Erika Garbini, Loredana Umek,

Ljilja Pertor, Nataša Kemperle,

Silvana Danieli, Romilda Daneu,

Ketty Regent, Dunja Antoni, Elena

Praselj, Nicoletta Marcuzzi, Maja

Stoka, Nataša Daneu.

V prvih dveh setih so Kontovelke

stopile na igrišče v najboljši postavi

in v dobro igro ob mreži docela

strel vsak odpor nasprotnic, ki so

bile pomanjkljive zlasti v obrambi.

V tretjem setu so imele prilžnost, da se izkažejo, tudi vse ostale igralke, ki so z borbenostjo in zagrinostjo osvojile še ta niz.

V organizaciji ŠD Juventina

Jutri v Gorici

zanimiv turnir

Športno društvo Juventina organizira jutri, v ponedeljek, v telovadnici Kulturnega doma v Gorici odbojkar-

VAM PREDSTAVI

vse za šport in prosti čas

Papi Sport

VEČ ŠPORTA - VEČ ZDRAVJA

Briški - Girandole 42/B

DANES

NEDELJA, 24. OKTOBRA 1982

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Skočjanu: San Canzian - Vesna

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Miljah: Muggesana - Zarja; 14.30 na Proseku: Primorje - Gaja; 14.30 v Špetru ob Soči: Isonzo - Kras

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Trebbach: Primorje - S. Vito; 14.30 na Opčinah: Barbarians - Breg; 14.30 v Medei: Medea - Sovodnje; 14.30 v Podgori: Piedimonte - Juventina; 14.30 v Dobrodo: Mladost - Capriva

NARASČAJNIKI

(pokrajnsko prvenstvo)

8.30 pri Domju: Blue Star - Primorje

ZACETNIKI

10.30 v Repnu: Kras - Don Bosco; 11.00 v Moš: Mossa - Sovodnje; 9.00 v Dolini: Breg - Muggesana; 11.00 v Stanzdržu: Juventina - Lucinico

ATLETIKA

MARATONSKI TEK

16 tisoč ljudi

po newyorških ulicah

NEW YORK - V New Yorku bo danes na sporedu 13. maratonski tek, eno najvažnejših tekmovanj v tej disciplini, na katerem bo tokrat nastopilo 16 tisoč ljudi obeh spolov in vseh starosti. Prijav je bilo sicer veliko več, vendar jih je kompjuter izločil kar 44 tisoč. Najstarejši tekmovalci imajo 83 let, najstarejša tekmovalka pa 68. Število držav se je letos povzpelo na 68 (lani sedem manj).

Tekla v New Yorku se bo udeležila tudi Italija, ki največ upanja polaga na Lauro Fogli, ki je bila lani četrta. Med moškimi, ki so v dveh formi, bodo nastopili Alessandro Rastello, Orlando Pizzolatto, Alessio Faustini in Giampaolo Messina.

Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)Sporod turnirja
Ob 19. uri: Juventus - Bor; ob 20. uri: Bor La Talpa; ob 21. uri: Juventus - La Talpa. (P. I.)

Darovi in prispevki

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB
IZ SKEDNJA, S KOLONKOVCA
IN OD SV. ANE
V spomin na svojega preminulega
predsednika Dušana Kodriča, daru-
jejo obdorniki na obdorniki seji 12.
oktobra, 110.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB
Z OPČIN
Ob 18. obletnici tragične smrti
Daria Sosa darujeta mama in
oče 10.000 lir.
V počastitev spomina Dušana Ko-
driča darujeta Slava in Milan Če-
bulec 10.000 lir.
V počastitev spomina Antona So-
sića (Nenota) daruje bivša sošolka
Pepka Vidav 1.000 ND.
V spomin na brata Alberta daruje
sestra Ivanka Wilhelm 20.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB
IZ REPINCA
V spomin na pok. Jožefa Caha-
rija daruje Franca Milč 10.000 lir.
V isti namen daruje družina Kreše-
vič 10.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB
IZ BORŠTA IN ZABREŽCA
Družina Hrvatič (Boršt 137) daru-
je 8.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB
IZ GABROVCA
V spomin na Pierino in Grazieli-
nega svaka daruje Marija 15.000 lir.
V spomin na Pierino Kralj daruje-
ta Zofka in Romano Škerlavaj 20
tisoč lir.

ZA SKUPNOST DRUŽINA
OPČINE
V počastitev spomina Maria Sede-
v. čiča daruje Avguštin Čok 10.000 lir.
Namesto cvetja na grob Alberta
Stranščka daruje družina Francke
in Karla Kalca (Gropada 85) 10 ti-
soč lir.
Namesto cvetja na grob Alberta
Stranščka daruje družina Gojčca
(Gropada 9) 20.000 lir.
V spomin na pok. moža in očeta
Alberta Stranščka daruje družina
35.000 lir.
Namesto cvetja na grob Alberta
Stranščka daruje družina Cernuta
(Repen 100) 10.000 lir.

V počastitev spomina Dušana Ko-
driča daruje družina 50.000 za KPI
sekcija Kolonkovec, 100.00 za TTPZ Pi-
nko Tomazič, 100.00 za spomenik
padlim v NOB iz Škednja, s Kolo-
nkova in od Sv. Ane, 50.000 za Glas-
beno matico, 50.000 za Dijaško ma-
tico, 100.000 za PD Primorsko Mač-
kolje, 50.000 za PD Kolonkovec -
Zemljan 46, 50.000 za PD Rovte - Ko-
lonkovec, 50.000 za PD Ivan Grbec
in 50.000 lir za SZ Bor.

V počastitev spomina Dušana Ko-
driča daruje družina Portogallo (Ca-
tania) 50.000 lir za Glasbeno matico.
V spomin na Dušana Kodriča daru-
jeta Zora in Libero Polojaz 50.000
lir za Glasbeno matico.

V spomin na Dušana Kodriča daru-
je Vida Gerlanec - Mennucci z dru-
žino 10.000 lir za Zdrženje akti-
vistov osvobodilnega gibanja na Tr-
žaškem ozemlju.

V počastitev spomina dragrega
Dušana Kodriča darujeta Tatjana
in Jože Koren 30.000 lir za SZ Bor.

Namesto cvetja na grob Josipine
Danev vd. Štoka daruje Vida Ger-
lanec Mennucci z družino 10.000 lir
za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

V spomin na Dušana Kodriča daru-
je družina Hrvatič 20.000 lir za
KD Ivan Grbec.

Ob prvi obletnici smrti nepoza-
nega Patricija Košute daruje teta
Jolanda 20.000 lir za mladinski od-
sek KD Vesna.

V spomin na Milko Milkovič -
Kralj in Alberta Stranščka darujeta
Zofija in Argeo Kovač 20.000 lir za
šolo K. D. Kajuh.

Namesto cvetja na grob Alberta
Stranščka darujeta družini Natural
in Ivana Gojčca 20.000 lir za SZ
Gaja.

V spomin na gospo Lojzko Škabar
in Alberta Stranščka darujeta So-
nja in Aldo Gornik 20.000 lir za SKD
Tabor.

V počastitev spomina Elze Habbe
daruje družina Lifen 10.000 lir za
Dijaško matico.

Ob obletnici smrti staršev (15.10.
in 4.11.) darujeta sinova Sergij in
Franko Ulan 150.000 za cerkev sv.
Jerneja na Opčinah, 25.000 za Di-
jaško matico in 25.000 lir za SD
Polet.

V spomin na Maria Sedeviča in
Josipine Danev vd. Štoka darujeta
Mara in Neva Ferjancić 25.000 lir
za Dijaško matico.

V spomin na tov. Dušana Kodriča
darujeta Justa in Rudi Blažič 10.000
lir za Glasbeno matico.

V počastitev spomina pok. Jože-
fe Caharija darujeta Milena in Zora
Kocman 20.000 za KD Rdeča zvezda
in 20.000 lir za SK Kras.

V spomin na drago Vido Hrvatič
darujeta Egidija, Tilde in Ada 30.000
lir za KD Slavec.

Namesto cvetja na grob Alberta
Stranščka daruje Maks Kalc z dru-
žino 10.000 lir za atletsko sekcijo
SZ Bor.

V počastitev spomina pok. očeta
Justa Kalca daruje sin Maks z dru-
žino 10.000 lir za atletsko sekcijo
SZ Bor.

V spomin na Zofijo Košuta daruje
Vlasta 10.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Vido Hrvatič daruje
družina Hrvatič (Rimljanje 1) 15.000
lir za KD Slavec.

Na razstavi zamejskih likovnikov
daruje Bruno Kralj (Nabrežina) 10
tisoč lir za KD Slavec.

V spomin na Dušana Kodriča daru-
je Darko, Branko in Mladen
Flego 30.000 lir za KD Ivan Grbec.

V spomin na Josipino Danev vd.
Štoka darujeta Anica in Drago Što-
ka 10.000 lir za Kulturni dom Prosek.

Namesto cvetja na grob Jožefa
Caharija darujeta Tamara in Zvonko
Simoneta 15.000 lir za SK Kras.

V spomin na pok. Jožefa Caharija
darujeta Ivanka in Janko Simoneta
10.000 lir za pevski zbor Rdeča zve-
zda.

Namesto cvetja na grob očeta
vzgojitelja Mare Stran darujeta
osebje in starši slovenskega otroš-
kega vrta v Dijaškem domu 45.000
lir za blagajno vrta.

V spomin na Dušana Kodriča daru-
je Vladimir Dolgan 20.000 lir za
Glasbeno matico.

V spomin na Dušana Kodriča daru-
jeta Lidia in Nardo Zobin 20.000
lir za KD F. Venturini - Domjo.

Namesto cvetja na grob Filipa
Pertota daruje Milan 10.000 lir za
Godbeno društvo Nabrežina. V isti
namen daruje Herman Pertot 10.000
lir za Godbeno društvo Nabrežina.

Angela Gruden daruje 10.000 lir
za Godbeno društvo Nabrežina.

V spomin na Dušana Kodriča daru-
je družina Slavka Jerkiča 30.000
lir za Glasbeno matico.

Ob skorajšnji otvoritvi prenovlje-
nih društvenih prostorov želi uspe-
šno delovanje društvu Milena Lav-
renčič in daruje 20.000 lir za KD
Ivan Grbec.

V počastitev spomina mame Gino-
ta Lazzarinija darujeta Marino, A-
driana in Dorian 10.000 lir za pev-
ski zbor Vasilij Mirk, 10.000 za god-
beno društvo Prosek in 10.000 za
SD Primorje.

V počastitev spomina mame Gino-
ta Lazzarinija darujeta Draga, Na-
dja in Bruno 10.000 lir za pevski
zbor Vasilij Mirk, 10.000 za godbeno
društvo Prosek in 10.000 za SD
Primorje.

Namesto cvetja na grob Uča Se-
deviča daruje družina Kakovič 5.000
za SD Adria in 5.000 lir za KD Lo-
njer - Katinara.

Namesto cvetja na grob Uča Se-
deviča darujeta teta Kristina in
Marisa z družino 10.000 lir za SD
Adria.

V počastitev spomina pok. Uča Se-
deviča darujeta Bijanka in Vilko
Batič 10.000 lir za KD Lonjer Kati-
nara.

Namesto cvetja na grob Maria
Sedeviča darujeta bivši sošolci si-
nov Daria in Marina 50.000 za Di-
jaško matico in 50.000 lir za KD Lo-
njer - Katinara.

Namesto cvetja na grob Uča Se-
deviča daruje družina Donati 10.000
lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Zofije
Košute daruje Marica Carpani 10.000
lir za Društvo slovenskih upoko-
jencev.

V spomin na dragega Dušana Ko-
driča daruje Albina Bavčar z dru-
žino 20.000 za spomenik padlim v
NOB iz Škednja, s Kolonkova in
od Sv. Ane, 20.000 za Glasbeno ma-
tico in 10.000 lir za Društvo sloven-
skih upokojencev.

V spomin na dragega tovariša
Patricija darujeta sekcija KPI J.
Verginella in upravni odbor Ljud-
skega doma v Križu 40.000 lir za
Sklad komunističnega tiska.

Ob 2. obletnici smrti mame Ma-
rije in ob 7. obletnici smrti očeta
Emila darujeta hčer Elvira in Li-
dija Kak 20.000 lir za nagrobni ka-
men msgr. A. Rozmana.

Ivica Svab daruje 10.000 in An-
tonija Kralj (Trebeče 162) 10.000 lir
za nagrobni kamen msgr. A. Roz-
mana.

Namesto cvetja na grob drage
Lojzke Škabar daruje Berto (Bani
75) 20.000 lir za MMPZ Vesela
pomlad.

Lucka Štoka daruje 10.000 in dru-
žina Milč 10.000 lir za MMPZ Ve-
sela pomlad.

Namesto cvetja na grob Jožefa
Caharija daruje Kristina Milč (Zgo-
nik 14) 10.000 lir za KD Rdeča zve-
zda in 5.000 lir za SK Kras.

V spomin na pok. Pepko Danev
vd. Štoka daruje Ida Bukavec 10
tisoč lir za Kulturni dom Prosek -
Kontovel.

V počastitev spomina Lojzke Ška-
bar daruje Anica Vidav 10.000 lir
za SKD Tabor.

V spomin na gospo Lojzko Škabar
mamo gospe Irme, darujeta Zora in
Libero Polojaz 50.000 lir za SD Polet.

V spomin na Maria Sedeviča daru-
je Valter Brus 20.000 lir za Di-
jaško matico.

V spomin na Maria Sedeviča daru-
je INDULES s.r.l. 100.000 lir za
Dijaško matico.

V spomin na pok. starše, brate
in sestre daruje Ida Bukavec 20.000
lir za godbo na pihala Vesna Križ.

Ob prvi obletnici smrti preljube-
nega Patricija Košute darujeta papa
Giuliano, mama Marica in sestra Ro-
žica 25.000 za mladinski odsek KD
Vesna, 25.000 za KD Vesna in 50.000
lir za komunistični tisk.

V počastitev spomina Elze Habbe
daruje Vlasta Jankovič 10.000 lir za
TPK Sirena.

V počastitev spomina Elze Habbe
daruje Mito Pertot 5.000 lir za KPI
Barkovlje - Matjašič.

V spomin na Pierino Kralj vd.
Schmidt daruje Mira Štrekelj por.
Guštin 10.000 za spomenik padlim
v NOB iz Gabrova in 10.000 lir za
Skupnost družina Opčine.

V spomin na Stefana Bratoža daru-
jeta Nada in Toni Kocjan 10.000
lir za SPDT in v spomin na Amalijo
Cernigoi 10.000 lir za Skupnost dru-
žina Opčine.

V spomin na planinca Stefana
Bratoža darujeta Ivanka in Slava
10.000 lir za SPDT.

V spomin na Maria Sedeviča daru-
jeta Meri in Pino (Boljunc 313)
20.000 lir za KD Lonjer - Katinara.

V spomin na Lojzko Škabar daru-
je družina Fabič 20.000 za KD
Polet in v spomin na Venceta Šker-
lavaja 10.000 lir za pevski zbor
SKD Tabor.

V spomin na Elzo Habbe daruje
Dragica Jagodic 5.000 lir za Društvo
slovenskih upokojencev.

V spomin na Lojzko Škabar daru-
je družina Škabar (Bani 3) 10.000
lir za SKD Tabor.

V počastitev spomina bratranca
Venceta Škerlavaja darujeta Pepka
in Ivo Vidav 1.000 ND za popravilo
openske cerkve.

Na prijetno preživelom dnevu pla-
ninec daruje Olga Ban 10.000 lir
za SPDT.

V spomin na Stefana Bratoža daru-
jeta Danica in Radovan 5.000 lir
za dekliški pevski zbor Devin.

V spomin na Stefana Bratoža daru-
jeta Olga in Vinko 10.000 lir za de-
kliški zbor Devin.

V spomin na Elzo Habbe daruje
Josipina Junc 10.000 lir za Dijaško
matico.

Ob smrti drage mame oziroma
none Jožefe Caharija darujeta hči
Milka ter vnuka Nada in Boris Si-
moneta 20.000 lir za SK Kras in
20.000 lir za KD Rdeča zvezda.

V spomin na drago Jožefo Cahari-
ja darujeta hči Julka, Ljuba in Jo-
žko Colja 20.000 lir za SK Kras in
20.000 lir za KD Rdeča zvezda.

Ob 6. obletnici smrti Jožeta
Caharija daruje Ljuba Romagna 10
tisoč lir za KD Rdeča zvezda.

Ob izgubi drage prababice Jože-
fe Caharija darujeta David in Irina
Simoneta 20.000 lir za pevski zbor
Vesela pomlad na Opčinah.

Ob smrti drage stare matere Jo-
žefe Caharija daruje vnuk Srečko z
ženo Mileno 20.000 lir za Glasbeno
matico v Trstu in 20.000 lir za pev-
ski zbor KD Rdeča zvezda iz Saleza.

Ob smrti drage mame darujeta
hči Danica in Pepi Simoneta 20.000
lir za pevski zbor KD Rdeča zvezda.

V počastitev spomina drage none
Jožefe Caharija daruje vnuk Vojko
z družino 20.000 lir za KD Rdeča
zvezda in 20.000 lir za SZ Jadran.

Istituto autonomo per le case
popolari della provincia di Trieste

Avtonomna ustanova za ljudske
gradnje in tržiški pokrajini

RAZPISUJE

javni natečaj na podlagi naslovov
in izpitolov za dodelitev enega delov-
nega mesta tehničnega risarja —
vpis v III. stopnjo — pri Tehničnem
servisu ustanove — Projekcijski
urad.

Prošenje za sprejem k natečaju na
kolikovanem papirju in s priloženo
dokumentacijo je treba predložiti
ustanovi IACP Trst do 18. ure dne
22. novembra 1982.

Za informacije in ogled razpis-
nega natečaja se zainteresirani lahko
obrnejo na Personalni urad IACP —
Trg Foraggi 6 — vsak delavnik,
razen sobote, od 8.30 do 11.30.

Gradbeno podjetje
geom.
IDLE TUL & C.
S. n. c.
GRADNJA IN OBNOVA HIS
TRST — Ul. Flavija, 22/3
Tel. 040/818141

ROLICH
NABREŽINA
Kamnolomi 35/e
Tel. 20-03-71
KERAMICNE PLOŠČICE
SANITARJE

VSE MODNE
NOVOSTI
USNJENE
GALANTERIE
IN KONFEKCIJE
TRST
Ul. San Lazzaro 18
Tel. 68-124

KOSMINA SERGIJ
BARVNI TV SPREJEMNIKI —
vse kar najboljšega nudi
nemška in italijanska tehnika
ITT Schaub - Lorenz,
TELEFUNKEN,
PHILIPS, REX
NABREŽINA Center
Tel. 200-123

Trgovina ROSIZH BRUNO
TRST — Ul. Palestrina 5 — Tel: 768-059

OLIVETTI IN DRUGE ZNAMKE

- Pisalni stroji
- Računalniki po neprekosljivih cenah
- Oprema

Mali oglasi
telefon (040) 79 46 72

UFUKOJENKA, sama, z nekaj pre-
moženja in avtomobilom, želi spo-
znati prijatelja starega nad 60 let
z vozniskim dovoljenjem. Ponudbe
na upravo Primorskega dnevnika,
Ul. Montecchi 6, pod šifro
«Trst ali okolica».

FRIZERSKI salon «Draga» Dolina
320 obveša cenjene stranke, da je
ponovno odprt.

PRODAM nezadiljivo in zazidljivo
zemljišče z odobrenim gradbenim
dovoljenjem. Telefon 040/226577.

PRODAM hišo z zemljiščem v Bo-
ljuncu. Telefon 040/228370.

PRODAM avtomobil fiat 128 v do-
brem stanju. Telefon 0481/882214
ali 85766.

ORIGINALNI BANFI — zeliščno te-
kočino proti izpadanju las dobite
na Opčinah pri Kozmetiki 90.

PRODAM lancia fulvio berlina v o-
dličnem stanju s petimi prestavi-
mi — pogon tudi na plin. Telefon
040/812-215.

15-LETNI fant nujno išče kakršno-
koli zaposlitev. Telefonirati ob ur-
niku trgovine na št. 040/54-390.

ISČEMO vajenca za mizarstvo z vo-
zniskim dovoljenjem. Ponudbe na
upravo Primorskega dnevnika, Ul.
Montecchi 6, pod šifro «Vajenec».

ISČEMO sposobnega mizarja, delav-
ca ali obrtnika z vozniskim dovo-
ljenjem za namestitev pohištva.
Ponudbe na upravo Primorskega
dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod
šifro «Sposoben mizar».

PREDEN PRODATE
VASE STARO ZLATO
ZGLASITE SE PRI ZLATARNI

Aurum
ki nudi konkurenčna kotiranja
in brezplačne ocenitve.
TRST, UL. MAZZINI 43/D
TEL. 68980

ROLICH
NABREŽINA
Kamnolomi 35/e
Tel. 20-03-71
KERAMICNE PLOŠČICE
SANITARJE

charlie
SHOP

KOSMINA SERGIJ
BARVNI TV SPREJEMNIKI —
vse kar najboljšega nudi
nemška in italijanska tehnika
ITT Schaub - Lorenz,
TELEFUNKEN,
PHILIPS, REX
NABREŽINA Center
Tel. 200-123

CASTEL
Drevored XX Settembre 67/b
telefon: 573098 — T R S T

STEDILNIKI S CENTRALNIM
GRETJEM NA PREMOG
IN DRVA ALI NA PLIN
od 12.000 Kcal. do 25.000 Kcal.

Instalacije in naprave za
centralno greje

RIELLO
AERMEC
BY NELLO CONDOLOMORO
LANDIS & GYR
BILLMAN
34127 Trst
Ul. F. Severo 42
Tel. 56920/02

PAM železnina
STROJI — TEHNIČNI ARTIKLI
za industrijo, kmetijstvo in za dom
TRST (Industrijska cone)
DOM J.O. 122 - Tel. 826 975

PETROLCHIMICA
ADRIATICA

F. MALE

Tekoča goriva za ogrevanje

Pogonska goriva

Dodatki gorivom

Maziva

TRST - DOMJO 145 - TEL.: 817395 - 824400

FODERAMI
A. PERTOT
Tople sanje
pod toplimi odejami
TRST
Ul. Ginnastica 22
Telef. 795998

ALEXIA
krzna
trst - trg ospedale 2
tel. 772.303
visoka moda in konfekcija po naročilu

Cremcaffè
PRIMO ROVIS
Nudi pravim ljubiteljem kave
1. široko izbiro najboljših kave
2. najbolj ugodne cene, ki se ujemajo s kakovostjo
kave
3. dnevno sveže praženo kavo na vašem domu in
se obveže, da bo ohranilo nespremenjene cene
SKODELICA KAVE 300 lir
Kavne mešanice CREMCAFFÈ so vam na razpolago
v degustaciji na Trgu Goldeni št. 10 ter v vseh
trgovinah, supermarketih in kavarnah.

FIAT **GRGIČ**
KAROSERIJA
MEHANIČNA DELAVNICA
CESTNA POMOČ

Poverjeni predstavnik in
mehanična delavnica **PADRIČE - TRST - 226161**

Prodaja novih in rabljenih avtomobilov — **SERVIS**

pri

LINEA

TRST Ul. Carducci 4 - Tel. 31188

moška, ženska in športna oblačila

Ermenegildo Zegna **salko** **LA CHEMISE LACOSTE** **MacDougall of Scotland**

Eminence **HOM** **BALLARINI** **DAKS**
OVERCOATS RAINCOATS SIMPSON LONDON

Breco's Ballantyne **Aquascutum**
Leader in Leather: OF LONDON